

STANDARDFORSIDE TIL EKSAMENSOPGAVER

Fortrolig

☐

Ikke fortrolig

☐

Prøvens form (sæt kryds)	Projekt	Synopsis	Artikel	Speciale X	Skriftlig opgave
-----------------------------	---------	----------	---------	----------------------	------------------

Uddannelsens navn	Anvendt Filosofi	
Semester	10. semester	
Prøvens navn/modul (i studieordningen)	Kandidatspeciale, modul 21	
Gruppenummer	Studienummer	Underskrift
Navn Ebbe Nørgaard Jørgensen	20122931	
Navn Mads Eliassen	20122767	
Navn		
Navn		
Navn		
Navn		
Afleveringsdato	31-05-2017	
Projekttitel/Synopsis titel/Speciale-titel/ opgave nummer	Demokratiet Revurderet	
I henhold til studieordningen må opgaven i alt maks. fylde antal tegn	336000	
Den afleverede opgave fylder (antal tegn med mellemrum i den afleverede opgave) (indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag medregnes ikke)	273800	
Vejleder (projekt/synopsis/speciale)	Jørn Sønderholm	

Jeg/vi bekræfter hermed, at dette er mit/vores originale arbejde, og at jeg/vi alene er ansvarlige for indholdet. Alle anvendte referencer er tydeligt anført. Jeg/vi er informeret om, at plagiering ikke er lovligt og medfører sanktioner. Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Aalborg Universitet (plagiatregler): <http://www.plagiat.aau.dk/regler/>



DEMOKRATIET REVURDERET

Aalborg Universitet 2017
Anvendt Filosofi 10. semester
Kandidatspeciale
Vejleder: Jørn Sønderholm

Mads Eliassen
Studienr: 20122767

Ebbe Nørgaard Jørgensen
Studienr: 20122931



Indholdsfortegnelse	
Abstract.....	5
Indledning.....	7
John Stuart Mills epistokrati.....	8
Against democracy	10
Hooligans, hobbitter og vulcans.....	10
Democratic triumphalism	12
Demokratiet er en hammer	13
Uvidende, irrationelle og tendentiøse vælgere.....	15
Irrational voting	17
Kontinuerlig uvidenhed	18
Til trods.....	19
Politisk uvidenhed.....	20
Teamplay.....	21
Hvert menneske for sig selv	22
Gruppepres.....	23
Naturlig irrationalitet.....	24
Derfor stemmer vi	25
Knowing enough	26
Hvordan politik korrumpere mennesker.....	27
Brennan og deliberativt demokrati	28
Folk bliver ikke klogere af den deliberative proces.....	32
Politik gør os ikke stærkere.....	33
Sammenfaldet mellem liberale friheder og demokrati	35
Borgernes samtykke.....	36
Borgernes interesser	37
Autonomi.....	38



Non-dominans.....	39
Moralsk udvikling.....	41
Demokratiet styrker ikke mig eller dig.....	44
Politics is not a poem.....	45
Ulighed mellem borgere.....	47
Elitær forståelse	48
Epistokrati – over alt.....	50
Politisk korrekthed	51
Epistokratisk forbehold	51
Demokratiet er nødvendigt for lighed.....	52
Get over it.....	53
Forbindelsen mellem vores status og vores politiske magt er en konstruktion	53
Symbolik fordrer respekt	55
Om retten til en kompetent regering.....	56
Retten til at bestemme kræver retfærdiggørelse	59
Kompetenceprincippet.....	60
Hvad gælder som kompetencer i politik	62
Er demokratiet kompetent?	62
Findes der et epistemisk forsvar for demokratiet?	69
De epistokratiske alternativer til demokratiet	72
De forskellige former for epistokrati	75
Values only voting	75
Restricted suffrage and plural voting	76
The enfranchisement lottery.....	77
Universal suffrage with episocratic veto	78
Government by simulated oracle	79
Who decides what counts as competence?	80



Den demografiske indvending.....	81
Politik gør os til fjender.....	83
David Estlund og demokratisk autoritet.....	87
Epistemisk proceduralisme.....	88
An acceptability requirement.....	91
Legitimitet og autoritet.....	91
Estlunds argumenter mod epistokratiet.....	94
Indvendinger mod epistokrati.....	95
Den universelle stemmerets epistemiske værdi.....	99
Fobien for utopier i demokratisk teori.....	101
Problemet med de dårlige vælgere.....	102
Hvorfor overhovedet stemme?.....	108
Diskussion.....	110
Diskussion af Jason Brennans epistokratiske tilgange.....	110
Estlunds argumenter mod epistokratiet.....	114
Kan epistokratiet forsvares under Estlunds standarder?.....	116
Problemet med lighed.....	120
Empiriens rolle hos Brennan og et værdimæssigt forsvar for epistokratiet.....	121
Symbolet på lighed og frihed.....	123
Voting in your own interest.....	124
Virkelighedens Vulcans.....	126
Kan epistokratiet ændre os?.....	127
Sådan overkommer du dine kognitive bias!.....	129
Konklusion.....	131
Litteraturliste.....	132
Hjemmesider.....	132

Abstract

The examination of the way to be governed right is one of the oldest traditions in philosophy. Since the beginning of democracies in Europe, democracy has been widely regarded as the golden standard as a form of government. In 2016 Jason Brennan, a Georgetown philosopher, published the book *Against democracy*, which is a call to abandon democracy in favor of epistocracy – the rule of the knowers. Brennan believes that democracy has served us well, but that it has fatal flaws that stand in the way of achieving even better societies than those, we have today. Brennan presents a strong empirically founded case, that argues that voters are ignorant and stupid. Voters make terrible decisions in democracies because of lack of knowledge and a hostility created by the political sphere, and as such we would be better off, if fewer voted and people were less engaged in politics.

Brennan believes, that we should replace the democracies with epistocracies. Epistocracy can take many forms, but as a rule epistocracies dictate, that knowledge and influence should be directly related. Brennan presents a variety of different epistocratic solutions, such as plural voting, restricted suffrage and universal suffrage but with smart people having a veto against the policies adopted.

In this paper, we examine the work of Brennan analyze just how, Brennan argues against democracy. His arguments are well thought out and are all formed around the idea, that a system of government is like a hammer, we should therefore choose the best hammer, irregardless if that hammer might not seem as attractive as another one.

As a counterweight to the beliefs of Brennan, we turn to David Estlund, a staunch defender of democracy, who believes that epistocracy would be an unfavorable alternative to democracy. Estlund believes that there are certain criteria for a system of government, that epistocracies do not comply with. He believes that general acceptability of a system of government by the people governed is a prerequisite to legitimacy and authority, and epistocracy might meet objections by the people and thus epistocracy does not meet the requirements of general acceptability. Furthermore, Estlund believes that epistocracy discriminates against its citizens, giving more votes to some and less to others, thus compromising the idea of political equality.

The paper focuses on the views of Jason Brennan presented in his book *Against democracy*, other relevant literature has been used in the examination of the views of Brennan. David Estlund is mainly used as an opponent to Brennan, though his work *Democratic authority* is also extensively covered in this paper.

Indledning

I kølvandet på Storbritanniens folkeafstemning om medlemskabet af den europæiske union, det amerikanske folks valg af præsident og senest udvidelsen af præsident Recep Tayyip Erdoğan magt og beføjelser i Tyrkiet, virker det som om, at man er villig til at diskutere værdien og kvaliteten af demokratiet. Nogle har mistet tilliden til vælgerne, andre mener at folk er dumme og nationalistiske, men fælles for dem alle er, at den demokratiet har mistet noget af sin velvilje.

I midten af 2016 udgav Jason Brennan bogen *Against democracy*, dette værk er en kritik demokratiet og dets evne til at træffe gode beslutninger. Brennan mener, at vi skal erstatte demokratiet med et epistokrati, et vidensstyre. I epistokratiet er viden om politiske forhold en forudsætning for indflydelse, og manglede viden vil resultere i ingen eller meget lidt indflydelse. Brennan mener, at epistokratiet vil kunne skabe meget bedre resultater end demokratiet, og han har omfattende empiri til at underbygge dette synspunkt. Denne opgave vil undersøge Brennans synspunkter og hans argumenter mod demokratiet og for epistokratiet. Vi vil forsøge at vise, hvordan demokratiet har en lang række problemer og fejl, som vi ikke nødvendigvis er bevidste om.

Brennan er dog ikke den første til at foreslå epistokratiet som alternativ til demokratiet. Den anerkendte filosof og tænker, John Stuart Mill(1806-1873), foreslog et demokrati med flere stemmer til højtuddannede, en ordning der bestemt kan betegnes som epistokratisk af natur.

Som opponert og forsvar for demokratiet benytter vi i denne opgave David Estlund og hans værk *Democratic authority*. Estlund leverer et omfattende forsvar for demokratiet, som handler om legitimitet og autoritet. For Estlund er det afgørende, at man kan retfærdiggøre en given styreform, og dernæst må man kigge på resultaterne af styreformen. Estlund mener, at det kun er demokratiet der generelt kan accepteres, og at demokratiet også har en epistemisk værdi. Endelig fremsætter Estlund også en kritik af epistokratiet, som han ikke mener kan accepteres af alle og desuden vil epistokratiet forskelsbehandle borgere, hvilket bryder med princippet om politisk lighed. Estlunds forståelse af epistokrati tager udgangspunkt i den formuleret af John Stuart Mill.

Størstedelen af opgaven udgøres en redegørelse og analyse af argumenterne fremsat af Brennan og Estlund, for at vi i opgavens diskussionsdel kan sammenligne deres synspunkter og vurdere, hvem der står stærkest.

Opgaven indledes med en redegørelse for det epistokrati John Stuart Mill foreslog, dette gøres for, at vi indledningsvist har en forståelse for, hvilken alternativ styreform, vi arbejder med. Redegørelsen for Mills synspunkter er kort, men findes alene for at vise, at idéen om en vidensstyre ikke er ny.

Dernæst redegøres for Jason Brennan og hans værk *Against Democracy*, som udgør størstedelen af denne opgave. Redegørelsen er en tekstnær undersøgelse af Brennans argumenter, og efterfølges af en redegørelse for David Estlunds forsvar for demokratiet.

Dette afsluttes med en diskussion, hvor vi sammenligner Brennan og Estlunds synspunkter samt inddrager andet relevant litteratur.

Ovenstående punkter undersøges og diskuteres for et belyse følgende spørgsmål.

- *Vi vil undersøge Jason Brennans kritik af demokratiet og hans alternativ, epistokratiet, for at vurdere om der er bedre styreformer end demokratiet, og om epistokratiet er en bedre løsning.*

John Stuart Mills epistokrati

Jason Brennan er ikke den første til at skrive et forsvar for epistokratiet eller bringe det på banen, som et gangbart alternativ til demokratiet. John Stuart Mill gjorde det samme, og i det følgende vil vi kort redegøre for hans forslag, for senere hen at kunne henvise til det i opgaven.

Mill mente, at det var ønskværdigt at bestemte mennesker i samfundet havde mere end en stemme. Det er hans overbevisning, at demokratiet som sådan er ønskværdigt, men at det har en række svagheder. I kraft af at det er et flertalsvælde, så må det også kunne ske, at 51% af befolkningen giver sig selv mere og mere magt og fratager privilegier fra andre befolkningsgrupper. Dette ser Mill som svagheden ved demokratiet, hvorfor man må indføre en form for stopklods. Han opsummerer det således.

"Democracy is not the ideally best form of government unless this weak side of it can be strengthened; unless it can be so organized that no class, not even the most numerous, shall be able to reduce all but itself to political insignificance, and direct the course of legislation and administration by its exclusive class interest. The problem is to find the means of preventing this abuse without sacrificing the characteristic advantages of popular government." (Mill, s. 326-327)

Mill mener, at det er alle forundt at have en stemme i samfundet, så længe man skal betale skat til staten, gå i krig for landet og ellers overholde loven. Men det må ligeledes være påkrævet, at man kan stave og har basal viden om samfundet, når man skal sætte sit kryds. Mill mener desuden, at det retfærdige samfund bør sørge for, at alle har mulighed for at opnå disse evner. Det er desuden påkrævet, at man betaler skat, hvis man vil have en stemme i debatten om skattestigninger eksempelvis. Men udover ovenstående og et par andre små begrænsninger i stemmeretten til nogen, så vurderer Mill, at stemmeretten vil noget være noget nær universel for alle borgere. (Mill, s. 331-333)

Mill mener dog, at man kan differentiere mellem værdien af forskellige mennesker holdning. Hvis man driver en forretning sammen, så vil den ene eksempelvis stå for regnskab og bogføring, hvor den anden vil have ledelsen af den kreative del af virksomheden, deres stemmer tæller dermed ikke ligeligt i alle sager, når det eksempelvis vedrører penge, så vil den første have mere at skulle sige. Det er det samme med politik på et nationalt plan, mener Mill. Alle bør naturligvis stadig blive hørt, men nogles stemme bør veje mere. Dette bør gøres, mener Mill, for at man har mulighed for at høre den uddannede og kloge del af befolkningen, hvis stemme ellers drukner i flertalsvældet.

Hvordan det konkret skal indføres må være et praktisk hensyn, som Mill ikke umiddelbart beskæftiger sig med. Men det er hans klare overbevisning, at uddannelse og beskæftigelse med højere læring generelt bør være adgangsgivende til yderligere stemmer ved et valg. Systemet skulle derfor være sådan, at alle borgere som udgangspunkt kan give sit synspunkt til kende, men de veluddannede kan garantere for, at alle bliver hørt gennem deres politiske indsigter.

Against democracy

I de følgende afsnit vil vi redegøre grundigt for Brennans værk *Against democracy*. Vores redegørelse er tekstnær og følger som udgangspunkt kapitlerne i originalværket, for at vi bedst muligt kan se, hvordan Brennan konstruerer hans argumentation.

Hooligans, hobbitter og vulcans

Jason Brennans præsentation af demokratiets svagheder indeholder også en bestemmelse af nogle henholdsvis attraktive og ikke-attraktive vælgergrupper. Brennan mener, at disse vælgergrupper er kendetegnet ved forskellige karaktertræk, som gør dem mere eller mindre egnede til at træffe beslutninger på deres medborgeres vegne. Dette leder naturligvis til den konklusion, at de bør have mindre indflydelse på de beslutninger, vi som samfund træffer. I det følgende udlægges de centrale karakteristika ved vælgere, som Brennan bemærker i hans værk *Against Democracy*.

Brennan karakteriserer de forskellige vælgertyper under referencer til populærkulturelle fænomener, henholdsvis *hooligans*, *hobbitter* og *vulcans*. Dette gøres med henblik på at identificere forskellige tendenser, som de deler med disse populærkulturelle referencer. De er derfor en smule karikerede for netop at fremstille deres karaktertræk, hvorfor Brennan påpeger, at de fleste vælgere er en blanding af de forskellige typer.

Den første gruppe er *hobbitter*, denne gruppe deler fællestræk med den kendte race fra J. R. R. Tolkiens velkendte værker *Ringenes herre* og *Hobbitten*. Det er et apatisk og uvidende folk, hvad angår politik og verdenssituationen generelt, de er generelt tilpas med at leve deres eget liv uden yderligere viden om, hvad der foregår i den politiske verden. Dette hænger også tæt sammen med en manglende interesse og uddannelse inden for området, hvorfor deres baggrund og grundlag for viden er svækket. Det er Brennans påstand, at den gennemsnitlige ikke-vælger i USA er en hobbit.

Hooligans, den anden gruppe af vælgere, er de aggressive og overbeviste vælgere, der har en række klare og stålsatte holdninger. De opsøger nyheder og information aktivt men udvælger det med henblik på at få bekræftet egne holdninger. Det betyder, at de

typisk har en bred viden om egne synspunkter og kan forsvare disse, men *hooligans* besidder meget lidt eller ingen forståelse for divergerende politiske overbevisninger. Brennan understreger, at de ligeledes typisk er meget stolte af deres politiske tilhørsforhold og betegner sig selv som republikanere eller demokrater på samme måde, som folk med et religiøst tilhørsforhold ville gøre. Denne gruppe udgør ifølge Brennan størstedelen af de politisk aktive i et demokratisk samfund.

Den tredje gruppe, *Vulcans*, kendt fra Tv-serien *Star Trek*, tænker videnskabeligt og rationelt omkring politik. Deres holdninger bunder i grundig undersøgelse og viden omkring samfundsvidenskab og filosofi, og de er bevidste om deres egne holdningers svagheder og ufuldkommenhed. Deres viden om politik oversættes ikke direkte til politiske engagement, da *Vulcans* typisk er uinteresserede i den slåskamp politik ofte udvikler sig til.

Ovenstående bestemmelser relaterer sig ikke til, hvorvidt vælgernes holdninger er ekstreme eller yderligtgående, det omhandler som udgangspunkt om motivationen for politisk deltagelse, og den baggrundsviden man besidder. Brennan påstår desuden, at radikale marxister eller libertarianske anarkister ofte vil være *vulcans*, hvor *hobbitter* og *hooligans* oftest er moderate.

Brennan mener, at man tidligere, blandt andet hos John Stuart Mill, har forventet at politisk engagement ville oplyse folk og gøre dem til *Vulcans*. I stedet mener Brennan, med rygdækning fra Joseph Schumpeter, at politik ofte blot gør *hobbitter* til *hooligans*. Det er Brennans klare overbevisning, at politisk deltagelse i de fleste tilfælde er mere skadeligt for deltagerne end gavnligt. Dette står i skarp kontrast til de nuværende politiske dogmer, hvor eksempelvis stemmeafgivelse ses som en ædel borgerpligt. I det følgende skal vi behandle, hvorfor Brennan mener, at denne *democratic triumphalism*, som han kalder det, er fejlslagen.

Democratic triumphalism

Brennan mener, at man kan finde værdi i demokratiet på tre områder. Disse er som følger.

" Epistemic/instrumental: Perhaps democracy and widespread political participation are good because they tend to lead to just, efficient, or stable outcomes (at least compared to the alternatives)

Aretaic: perhaps democracy and widespread political participation are good because they tend to educate, enlighten, and ennoble citizens.

Intrinsic: perhaps democracy and widespread political participation are good as ends in themselves" (Brennan 2016: p. 7)

Democratic triumphalism er kendetegnet ved, at man mener demokratiet er efterstræbelsesværdigt på grund af de tre ovenstående grunde. Det er dog Brennans synspunkt, at ovenstående påstande ikke er rigtige, hvorfor disse ikke udgør et forsvar for demokratiet. Brennan behandler ovenstående påstande individuelt og understreger, hvordan de ikke gør sig gældende i praksis. Politisk engagement hjælper ikke nødvendigvis med at skabe det bedste resultat, i stedet skaber det resultater som et lille flertal i befolkningen støtter. Ligeledes skaber det splittelse på tværs af den politiske midte og leder til had mod politiske modstandere. Vi bliver således korrumpere af den slåskamp, det politiske spil er.

Dernæst mener Brennan, at langt de fleste borgere intet grundlag har for at deltage i den demokratiske proces, fordi de ingen viden eller kvalifikationer har. Det er Brennans pointe, at stemme- og valgret adskiller sig fra andre frihedsrettigheder som ytringsfrihed og ejendomsret, da disse ikke kræver kvalifikationer.

Brennan påpeger, at demokratiet heller ikke kan siges at være intrinsisk godt. Dette skyldes, at demokratiet ikke er særligt eller specielt på nogen, det er blot en anden styreform end eksempelvis oligarki eller teokrati. Således skal demokratiet vurderes på dens meritter og ikke vinde, blot fordi nogle vurderer denne styreform som efterstræbelsesværdig i sig selv. Således vil demokratiet kun kunne vinde ifølge Brennan, hvis vi ikke var i stand til at finde på et bedre system.

Brennan medgiver, at det som udgangspunkt er mest attraktivt at leve i liberale demokratier fremfor eksempelvis diktaturer, oligarkier eller lignende. Dette betyder ikke, at demokratiet er den bedst mulige styreform, ej heller betyder det, at den ikke kan forbedres påpeger Brennan. Det betyder blot, at det er den bedste styreform, vi har prøvet. Således kan det derfor være tilfældet, at der findes bedre styreformer, der kan skabe endnu bedre resultater.

Dette leder naturligt videre til en undersøgelse af, hvordan stemmeafgivelse og valget adskiller sig fra andre frihedsrettigheder. Eksempelvis har man kropsautonomi, så det står alle borgere frit for at spise usundt, da det kun går ud over én selv. Brennan mener, at mange ser demokratiet på samme måde. Så på samme måde, som man kan æde sig til et hjertestop, så kan demokratier også lede sig selv ud i en økonomisk krise – det er en del af selvbestemmelsesretten og således beskyttet af den individuelle frihed som i dette tilfælde også udstrækkes til en demokratisk styreform. Det er katastrofalt, hvis man ser demokrati på den måde. For demokratiet indeholder mange individer, så hvis 51% af vælgerne i et demokrati kører et lands økonomi i sæk, så går det udover de 49%, der stemte imod. Det svarer til, at du tager på, hvis jeg spiser en cheeseburger.

Demokratiet er en hammer

Når vi skal vurdere en styreform, bør vi kigge på, hvad der skaber de bedste resultater. Disse resultater bedømmes ud fra en række etiske parametre såsom tanker om retfærdighed, ligestilling og lignende. Dette betyder ligeledes, at man i hvert fald hos demokratiet har observeret, at der skabes mange gode og retfærdige resultater, hvorfor demokratiet i hvert fald i denne henseende som udgangspunkt kan ses som en attraktiv styreform. Ovenstående konstatering laver Brennan selv, og han ser som udgangspunkt ikke nogle problemer med denne måde at vurdere en styreform på, hans kritik er snarere rettet mod de, der vil agitere for demokratiet på andet end dens praktiske meritter.

Brennan mener nemlig, at en række politiske filosoffer begår en fejl, når de hylder demokratiet som værende intrinsisk værdifuldt.

" They claim that democratic outcomes are justified because of who made them and how they were made, and see democracy as an end in itself. (...) They deny there are any procedure independent standards by which to judge what democracies do."

(Brennan 2016: p. 11)

Det betyder, at deres værdisætning af demokratiet sker uden hensyn til eventuelle praktiske konsekvenser, og man vil dermed ikke kunne finde empiri, der ville kunne fratage dem det syn, at demokrati er den bedste styreform. Demokratiet bliver immunt overfor kritik.

Brennan ser dette som et problematisk syn, da man dermed ikke alene udelukker samtlige andre styreformer som muligheder, men man ligeledes heller ikke er villig til at rettet på demokratiets svagheder, fordi den intrinsiske værdi bliver hovedårsagen til demokratiets tilstedeværelse. Brennan mener derimod, at demokrati kun er værdifuldt, hvis det instrumentelt beviser sit værd overfor andre potentielle styreformer. Opgaven vil senere kortlægge de alternativer til demokratiet som Brennan foreslår, hvor vi ligeledes vil vise, hvordan disse potentielt kan producere bedre resultater end demokrati.

Dernæst skildrer Brennan endnu en problematik, som kædes sammen med den *democratic triumphalism* opridset i forrige afsnit. Brennan skildrer mellem instrumentalismen og proceduralismen. Proceduralismen er kendetegnet ved, at der er nogle måder at fordele magt på, der i deres essens er gode. Det betyder, at det ikke handler om resultatet med måden, hvorpå resultatet opnås der afgør, hvorvidt resultatet er retfærdigt. Således kan oligarkier eller monarkier ikke være retfærdige, da deres politiske resultater ikke skabes på en retfærdig måde. Der tages dermed et minimalt hensyn til de praktiske konsekvenser af en given styreform, i stedet fokuseres der på måden hvormed resultater skabes. Dette skyldes, at nogle politiske filosoffer ikke mener, at der findes en universel standard med hvilken man kan afgøre, om noget er retfærdigt eller godt. Disse politiske filosoffer, eksempelvis David Estlund og Iñigo Gonzalez Ricoy, mener, at det retfærdige eller gode resultat er subjektivt, hvorfor man ikke kan advokere for en bestemt styreform ved at henvise til dens resultater. Det er her centralt at forstå, at Estlund dermed ikke ville mene, at ikke-demokratier ikke kan skabe gode resultater i overensstemmelse med hans personlige overbevisning. Proceduralisternes pointe er

dog, at det blot er et individs holdning, hvorvidt resultatet er retfærdigt, men demokratiet som styreform er derimod efterstræbelsesværdig som skaber af den gode og retfærdige beslutningsproces.

Brennan mener, at proceduralismen, i sin mest radikale form, har en række utilsigtede konsekvenser. Det vil lede til en fuldstændig værdiløs stillingtagen i forhold til den første politik, hvor politikken dømmes god blot fordi et flertal i et demokrati mener det. Brennan opridser et eksempel.

"Suppose a majority votes, after following an idealized deliberative procedure; to allow adults to rape any children they please." (Brennan 2016: p. 12)

Dette er naturligvis en ekstrem form for proceduralisme, men det må vel gælde, at alt er acceptabelt, hvis blot det er skabt gennem den demokratiske proces. Dette står i skarp kontrast til instrumentalismen, hvor metoden ikke retfærdiggør et resultat, men hvor resultatet retfærdiggør metoden. Det betyder dermed, at den mest radikale form for instrumentalisme ikke tager stilling til måden, hvorpå vi opnår de ønskværdige resultatet men blot, at de opnås. Således vil en instrumentalist forsvare demokratiet, hvis det viser sig at skabe de mest ønskværdige resultater, men lige så snart ville en instrumentalist forlade demokratiet til fordel for en bedre styreform.

Uvidende, irrationelle og tendentiøse vælgere

I første afsnit blev der redegjort for Brennans kritik af de tendenser han ser inden for vælgergrupperinger. De tre vælgergrupperinger bør ses som ideelle kategorier eller koncepter, hvor nogle vælgere passer bedre ind i disse end andre. Mange kan genkende beskrivelserne af for eksempel hobbitten. De fleste har en bekendt eller en ven, der ikke interesserer sig for politik, og ikke har nogle intentioner om, at sætte sig ind i mærkesagerne når der er valg. Det forholder sig dog anderledes med *Vulcans*. Det kan i det hele taget være svært at forestille sig et menneske, der altid forsøger at forholde sig til politik, uden at møde emnet med en vis forudindtagethed som tager udgangspunkt i en politisk overbevisning. Brennan mener også selv, at der ikke er nogle mennesker der

formår at være fuldendt Vulcan, og forklarer, at hvis man skulle eksempler på disse mellem mennesker, så kunne kategorien være repræsenteret af radikale marxister eller libertarianske anarkister (Brennan 2016; p. 6).

Ifølge Brennan er det altså en relativt lille skare af vælgerne, der forsøger at forholde sig rationelt i forhold til politiske spørgsmål, såfremt de altså overhovedet formår eller gider at forholde sig til det.

Problemerne er dog mere vidtrækkende i Brennans perspektiv. Demokratiets form gør, at borgerne og dermed vælgerne ikke har incitament til at skærpe deres forståelse for, og interesse i, de politiske forhold. Brennan forklarer, at hvis man ikke har følelsen af, at de valg man foretager har direkte indflydelse på ens liv, så er det problematisk, at få folk til at træffe informerede valg.

Tager man skolegang som et eksempel, så giver det for den enkelte god mening at deltage aktivt, hvis man får gode karakterer, så kan det åbne døre for en senere uddannelse eller et job, hvor høje karakterer er et krav. Gør man sig ikke umage, så kan det få direkte følger for den enkelte.

Her forholder det sig anderledes i demokratiet, det vil ikke umiddelbart få direkte alvorlige følger for den enkelte at afgive sin stemme. Det kan imidlertid være, at den stemme man har afgivet, i ledtog med andre ligesindedes stemmer, får konsekvenser, men disse er udgjort af helheden og ikke den enkeltes bidrag. Når man træffer et valg og afgiver en stemme, vil det tælle så lidt i det store hele, at det næsten er ubetydeligt:

"Perhaps this is because when it comes to voting, knowledge and rationality do not pay, while ignorance and irrationality go unpunished." (Brennan 2016, p. 24)

Din stemme, om du så er velinformeret og bedre vidende end mange andre borgere eller ej, tæller derfor ikke mere end den borger, der besidder den mest begrænsede viden. Uanset hvor stor din viden om politik er, så vil det ikke betyde større indflydelse.

Irrational voting

Følgevirkningen af en stemme vil dermed have en begrænset effekt, og Brennan mener, at vores manglende engagement og ønske om at tilegne os viden, blandt andet skal findes heri.

Når man taler om manglende engagement i forbindelse med stemmeafgivning, er det svært at komme uden om begrebet *Downs Paradox* også kaldet *Paradox of Voting*. (Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2016)

Når man afgiver en stemme og forsøger at engagere sig i politik, giver man afkald på tid, som kunne være benyttet til andre formål, som man måtte finde værdifulde. Det kan være at arbejde og tjene penge, en fritidsaktivitet såsom fodbold eller måske lave frivilligt socialt arbejde. Her skal man desuden huske, at politik er en kompleks størrelse og det kan være tidskrævende at sætte sig ind i et valgs centrale temaer.

Den tid som borgeren direkte, såvel som indirekte, investerer i stemmeafgivelsen, bør rent rationelt opvejes i forhold til de øvrige aktiviteter som at borgeren kan investere sin tid i.

"Acquiring information has a cost. It takes time and effort – time and effort that could be spent promoting people's other goals. When the expected costs of acquiring information of a particular sort exceed the expected benefits of possessing that sort of information, people will usually not bother to acquire the information." (Brennan; 2016; s. 30)

Tager vi seneste præsidentvalg i november 2016 i USA som et eksempel, så var der 128,9 millioner mennesker som stemte, men man vurderer, at disse kun cirka udgør 57,9 procent af den samlede vælgerskare (Telegraph, 2016). Med blot én stemme ud af disse 128,9 millioner andre og med valget mellem blot to kandidater, bliver den enkeltes stemme næsten ubetydelig.

Som *Paradox of Voting* ligeledes foreskriver, så bliver det derved irrationelt at stemme, når man kan benytte sin tid på andet, der afgiver et højere afkast.

Skal en stemme have en afgørende betydning, så skal stemmen være med til at udgøre et meget snævert flertal for den sejrende kandidat, og selv der kan det være problematisk at påvise, om det er den ene eller den anden, der har den afgørende stemme.

Borgerens magt vil som udgangspunkt i alle demokratiske sammenhænge være af ubetydelig karakter, og den individuelle stemme vil være uden værdi. Det kan ikke betale sig at lære noget om politik, uanset om borgeren har en egoistisk eller altruistisk motivation; den tid, det kræver at være velinformeret omkring politik, vil ikke være indsatsen værd for langt de fleste mennesker. (Brennan; 2016; s. 32)

Kontinuerlig uvidenhed

Med de seneste årtiers lette adgang til information og viden, kunne man være tilbøjelig til at tro, at flere mennesker ville holde sig informerede omkring politik og politiske spørgsmål. Den almene amerikanske borger er ligeledes mere veluddannet nu, end hvad der var tilfældet i 1940. Dette kunne potentielt øge interessen og forståelsen for et komplekst område som politik (Brennan; 2016; s. 30). Tendensen er dog ifølge Brennan tydelig:

"Although Americans are, at least on paper, better educated than ever before, and even though political information has never been cheaper and easier to acquire, people nonetheless remain roughly as ignorant about politics as they were forty years ago." (Brennan; 2016; s. 30)

På trods af, at det kan anses for at være irrationelt, så stemmer mange alligevel. Valgdeltagelsen ved de seneste præsidentvalg i USA har dog vist sig som aftagende. Deltagelsen tilbage i 2008 var oppe på 61,6 procent, hvorimod den var faldet i 2012 til 58,6 procent og, som tidligere nævnt var den nede på 57,9 procent ved seneste præsidentvalg i 2016.

Ovenstående svarer på spørgsmålet om hvorfor, nogle borgere er uvidende, men rejser samtidigt et spørgsmål om, hvorfor at nogle borgere er så velinformerede som de er, nu hvor det, ifølge Brennan, ikke er engagementet værd.

Til trods

Der findes ifølge Brennan tre primære årsager til, at ikke alle mennesker ignorerer politik og politiske valg. Uddannelse øger i det store hele forståelsen for politik. Selv om at mange glemmer væsentlige dele af den undervisning, de modtager på uddannelsesinstitutioner omkring samfundsmæssige og politiske forhold, så betyder yderligere skoling naturligvis, at der er mere information, der samlet set forbliver.

Den *første* årsag er, at nogle borgere mener, at de har en særlig moralsk forpligtigelse til at stemme. De *skylder* altså samfundet at deltage som aktive demokratiske borgere. Nogle inden for denne kategori mener ligeledes, at det ikke er nok blot at stemme, men at de ligeledes bør holde sig velinformerede.

Den *anden* årsag handler om sociale relationer. De fleste mennesker har bestemte grupper de færdes i, for eksempel fra arbejdet, studiet eller deres lokalområde. Da de fleste mennesker gerne vil bevare disse sociale relationer, forsøger de at tilpasse sig de forskellige grupper. Nogle grupper foretrækker, at man f.eks. kører i et specifikt mærke biler eller hører bestemte musikere, og i andre tilfælde, som her, at man holder sig informeret omkring politik. Især veluddannede mennesker, kan have en holdning til, at man bør følge med i politik (Brennan; 2016; s. 35).

Indledningsvist kan der være tale om, at man blot gør det, for at kunne tale med om de emner der optager og interesserer de øvrige i gruppen, man forsøger at tilpasse sig, men Brennan mener, at det herfra kan udvikle sig til, at folk lærer at nyde processen særskilt. Det kan være, at mange fra ens skole- eller gymnasieklasse har en interesse for enten at se eller spille fodbold. De første gange med deltager, kan det være, at man gør det for blot at blive en del af gruppen. Det vil sige, at man søger et socialt mål og ikke har et mål om, at erhverve sig viden om sporten. Senere kan måske udvikle sig til, at man bliver grebet af interessen og derfor forsøger at tilegne sig viden omkring den.

Den *tredje* årsag ligger i forlængelse af den anden. Nogle mennesker erhverver sig viden, fordi de finder informationen interessant. Det er, hvad Brennan kalder, politiske nørder (Brennan; 2016; s. 36). Folk, der passer ind i denne kategori, nyder at søge og udveksle information omkring politik, og de er næsten afhængige af at følge med i den politiske

udvikling såvel som historie. Ifølge Brennan medfører interessen direkte, at folk besidder større viden omkring politik, og det er ikke nødvendigvis relateret til ens uddannelse.

Til trods for at disse forskellige årsager medfører øget viden omkring politik, så er der fortsat et problem set med Brennans øjne. Mange følger blindt den information eller de holdninger, der bliver delt i de forskellige grupper, med afsæt i ønsket om at være en del af gruppen, og situationen tager derfor en drejning i retningen af hooliganisme. Ligeledes kan folk blive optaget af information, der virker mere fascinerende og spændende, end information der tager afsæt i virkeligheden, som man for eksempel ser det med mange konspirationsteorier.

Politisk uvidenhed

I følgende afsnit skal vi se nærmere på Brennans forklaring af den irrationelle måde, mange mennesker behandler information og viden på, når emnet er politik.

De fleste borgere tilgår i det store hele politisk information med forudindtagethed og en form for bias. Tendensen er derved i højere grad, at folk opfører sig som *hooligans* end som *vulcans*:

"The overwhelming consensus in political psychology, based on a huge and diverse range of studies, is that most citizens process political information in deeply biased, partisan, motivated ways rather than in dispassionate, rational ways." (Brennan; 2016; s. 37)

En *vulcan* ville ifølge Brennan forsøge at tilgå politiske emner ud fra et ønske om, at blive mere vidende, og de ville søge deres viden fra troværdige kilder, i stedet for blot at søge holdninger og viden fra andre i den gruppe de ønsker at indgå i. Med fornuftsbaserede argumenter ville man kunne påvirke deres holdning, og de ville være villige til at ændre holdning, hvis de havde taget fejl.

Men det ligger, ifølge forskellige psykologer, ikke menneskets hjerne direkte for, at søge information der er styret af viden. I stedet gør mennesker det, at de tilgår information

med en særlig motivation. Det vil sige, at de sorterer i den viden, de møder, så den passer ind i de forestillinger og opfattelser, de allerede har eller måske ønsker at have (Brennan; 2016; s. 37-38).

Teamply

Menneskets ønske om at passe ind i bestemte grupper giver anledning til, at vi tilegner os information. Dermed er der stærke relationer mellem menneskets tilegnelse af information og sociale grupperinger. Men ifølge Brennan, er der en slagside ved den måde vi vælger viden på, når vi forsøger at passe ind i en bestemt gruppe eller sammenhæng.

Mennesket er et flokdyr, der identificerer sig selv med de sociale grupper, det indgår og ønsker at indgå i. Disse egenskaber gør, at vi bestræber os på at indgå i disse grupper, og at vi som udgangspunkt er mere optagede af at indgå i gruppen, end forholde os kritiske til den information gruppen identificerer sig med og deler indbyrdes:

"We are biased to form groups, and then identify ourselves strongly with that group. We tend to develop animosity toward other groups, even when there is no basis for this animosity. We are biased to assume our group is good and just, and that members of other groups are bad, stupid, and unjust. We are biased to forgive most transgressions from our own group and damn minor errors from other ones. Our commitment to our team can override our commitment to truth or morality." (Brennan; 2016; s. 39)

Dermed bliver vores forhold til sandhed og moral afhængigt af den gruppe vi indgår i, og hvad gruppen dikterer. En gruppes forhold og forståelse af andre grupper, udgør ligeledes et problem, hvis man har et ideal omkring viden og sandhed og ser disse som universelle størrelser. Som Brennan forklarer, så har vi tendens til at tilgå andre grupperinger med foragt, og anskue dem som onde, dumme og uretfærdige. Ligeledes dømmer vi andre grupper langt hårdere, end vi ville den gruppe, vi selv identificerer os med. Dermed ser Brennan, at det giver substantielle problemer med *sandhed* og *moral*

som universelle størrelser. Vi er altså loyale over for det hold vi støtter, og loyaliteten får os til at anskue den samme hændelse med to forskellige udfald.

Brennan eksemplificerer tendensen ved at sammenligne folks politiske tilhørsforhold til holdsport såsom fodbold. Folk der går meget op i politik, har ofte samme tilgang til dette som en sportsfan har til sit yndlingshold. En *god* fan har typisk en masse viden omkring de spillere der er med på holdet, hvilke år de vandt fleste kampe, og hvad de forskellige facit var. Store mængder information der gør dem vidende om f.eks. fodbold generelt. Men skulle det ske, at det hold de støtter taber til en modstander, så indrømmer de sjældent, at de blot var et dårligere hold. Ofte tager det en drejning af, at enten dommeren eller at den nye træner er udygtig. Der kan ifølge Brennan drages en direkte parallel til politik. Mange støtter deres politiske hold og erhverver sig information, der kan styrke deres opfattelse af disse og øge foragt og had til de øvrige forståelser.

Brennan forklarer herom:

"The people who are most active in politics tend to have strong hooligan characteristics. Politically active citizens are usually people who have strong opinions, but who rarely talk to people who have different opinions, and who are unable to explain the rationale behind contrary view-points." (Brennan; 2016; s. 41)

Resultatet er derfor ofte, at folk mangler forståelse for andre tilgange og værdier end dem, de selv repræsenterer og omgås til dagligt.

Hvert menneske for sig selv

At stemme bliver ofte omtalt som et individuelt og selvstændigt foretagende. Det viser sig dog igen og igen, at mange stemmer på det samme parti gentagende gange og sjældent skifter fra et parti til et andet. Ifølge Diana C. Mutz, professor ved University of Pennsylvania, er der klar evidens for, at denne holdmentalitet endda er det, der får folk til at møde op på valgstedet (Brennan; 2016; s. 40-41).

At mødes og tale om andre holdninger og forståelser af en sag gør, at vi i stigende grad tvivler på vore egne holdninger og standpunkter. Det medfører, at vi mister den

sort/hvide forståelse af det politiske landskab og gør, at vi i mindre grad har tendens til aktivt at deltage. Det får os til at genoverveje vores valg og præferencer i længere tid og gør, at der er mindre chance for, at vi stemmer når der er valg. Virkeligheden er dog ofte en anden.

Ligesindede og deres holdninger polariserer sig fra de øvrige, og ønsker ikke at udfordre deres forståelser. Derfor ser man ifølge Brennan ofte, at mange mennesker påtager sig holdninger til ellers logisk usammenhængende mærkesager uden direkte at overveje situationen nærmere (Brennan; 2016; s. 41). Et tilbagevendende politisk spørgsmål, som i den grad indikerer om man er demokrat eller republikaner i USA, er spørgsmålet om fri abort. At være republikaner og være imod fri abort, er en næsten fast relation i amerikansk politik.

Ifølge Brennan er sådanne tilfælde gode eksempler på, præcis hvorfor disse politiske grupperinger opfører sig som sportshold. De har en række holdninger, der umiddelbart ikke har en anden logisk sammenhæng, og de politiske støtter identificerer sig med disse standpunkter uden at reflektere dybere over spørgsmålene. De følger gruppens normer snarere end at nå en individuel forståelse af spørgsmålet.

Gruppepres

Undersøgelser viser, at mennesker er meget påvirkelige over for indirekte såvel som direkte gruppepres. Brennan fremhæver for eksempel socialpsykologen Salomon Aschs berømte undersøgelser, hvor en gruppe studerende bliver præsenteret for en række linjer, hvor to af disse tydeligt er samme længde, og resten ikke var.

Ud af gruppen af studerende, indgik kun en af de studerende aktivt i forsøget og resten var medvirkende som statister.

De blev i fællesskab spurgt mundtligt om, hvilke linjer der havde samme længde, og statisterne oplyste tydeligt, to linjer der ikke var af samme længde. Formålet var at se, om den ene person kunne modstå presset fra de andre, og dermed ville foretage det åbenlyse og rationelle valg. Overraskende var det kun omkring 25 procent af de

medvirkende, der agerede på baggrund af deres egen forståelse, de øvrige gjorde som statisterne forsøgte at få dem til.

Ved gentagelse af forsøget i nyere tid, har man formået at monitorere de medvirkendes hjerner under processen, og resultatet pegede mest af alt på, at de folks forståelse tilpasser sig de andres, snarere end de har en forståelse af, at de lyver:

"The results suggest that many subjects actually come to see the world differently in order to conform to the group. Peer pressure might distort their eyesight, not just their will." (Brennan; 2016; s. 48)

Vores tilpasning til gruppen virker derfor næsten til, at være en *naturlig* del af den måde vi omgås andre mennesker på. Vi forstår det ikke som en usandhed, men derimod nærmere som blot en anden måde at betragte tingene på, også selvom det er tydeligt for os og lige i øjenhøjde.

Naturlig irrationalitet

I ovenstående fik vi forklaret, at mennesker er tilbøjelige til at tilpasse sig hvad en gruppe dikterer og italesætter, endda på trods af at det er åbenlyst irrationelt.

Men man kunne også betragte situationen anderledes. Brennan forklarer, at det i nogle tilfælde er rationelt at agere irrationelt. Vi har en naturlig evne, der får os til at passe ind i gruppen. Mennesker kan have en interesse i at være en del af gruppen, og kan derfor, med eller uden overlæg, bestræbe sig på at være eller blive en del af den.

Det handler om hvilket formål at vores rationalitet tjener. Brennan differentierer her mellem en *vidensbaseret* rationalitet og en *instrumentel* rationalitet.

Den vidensbaserede rationalitet stræber efter at skabe forståelser og tilgange baseret på sandhed og evidens. Det kan være tilfælde hvor, vi forventeligt får et fordelagtigt resultat, hvis vi følger en rationalitet, der benytter sig af viden som katalysator. Det kan for eksempel være når, at vi skal krydse en trafikeret vej. Det vil give god mening, at ikke blot følge efter andre mennesker, men at her på egen hånd undersøge, om det kan give problemer at krydse vejen på et givent tidspunkt.

I andre tilfælde kan resultatet være negativt, hvis vi følger den vidensbaserede rationalitet. Det kan for eksempel være, hvis man er homoseksuel, og man bor i et land, hvor det er anset for, at være forbrydelse. Der vil det være rationelt, ikke at fortælle om det, men blot at følge normen.

Som med personen der skal krydse en trafikeret vej, bliver man i mange tilfælde i hverdagslivet straffet, hvis man ikke forholder sig til omverdenen med en vidensbaseret rationalitet. Det forholder sig imidlertid anderledes i den demokratiske proces. Da vores magt er så minimal som den er, får det ikke direkte følger for os, hvis vi ikke forholder os til de politiske spørgsmål med en vidensbaseret rationalitet. Det er næsten ligegyldigt, om vi stemmer det på det ene eller det andet, og om vi overhovedet stemmer, hvis vi skal anskue det rationelt. Derved lærer vi, ifølge Brennan, ikke at forholde os til politik på en anden måde end den instrumentelle. Vi lever ikke med følgerne af vores individuelle politiske aftryk. Det gør det derved nemmere for os at fortsætte gruppens aktiviteter, jævnfør den instrumentelle rationalitet, og ikke forsøge at anskue de forskellige spørgsmål ud fra en vidensbaseret rationalitet. Som Brennan forklarer, så har få af os en anledning til at gribe politisk information på en rationel måde:

"Few of us have any incentive to process political information in a rational way." (Brennan; 2016; s. 49)

Derfor stemmer vi

Selv om det rent rationelt giver meget lidt mening at stemme, så møder folk stadigvæk op på valgstederne. Man kan let undre sig over hvorfor, men Brennan forklarer, at det primært skyldes følelsen af, at vi er forpligtede til at stemme:

"If citizens do bother to vote, it will be out of a sense of duty or belonging, to express their ideologies, or to demonstrate their commitment to their political tribe." (Brennan; 2016; s. 50)

Dertil kommer det, at mennesker ikke stemmer egoistisk men snarere altruistisk ved demokratiske valg. Såfremt man var rationel og egoistisk, ville man ifølge Brennan slet ikke stemme – så ville man i stedet blive hjemme og nyde tilværelsen, arbejde for at

tjene penge eller måske tage i byen for at spise noget velsmagende mad. Mange stemmer derfor snarere om, hvad de mener, gør samfundet godt, og hvad der hjælper flest mulige borgere (Brennan; 2016; s. 50).

Stemmerne bliver derfor også tildelt de kandidater, vi tror vil tjene det *fælles gode* bedst muligt. Ikke på global plan men på nationalt eller lokalt. Det er her problemet opstår for Brennan. Hvert politisk parti har en holdning til hvordan de f.eks. vil løse arbejdsløshed. Det kan være, at kandidaten for parti x mener, at vi for at løse problemet, skal skabe flere job i den offentlige sektor, og at skatten derfor skal sættes op. Kandidaten for parti y mener imidlertid, at løsningen er lavere skat, så de private arbejdsgivere og borgere får flere penge mellem hænderne, og derfor måske vil ansætte flere af den grund. Uden en baggrundsviden omkring økonomi, politik og samfundet generelt, vil den enkelte borger ikke have mulighed for at stemme med afsæt i konkret og rationelt tilegnet viden.

Knowing enough

Ud over at have kendskab til en lang række mere generelle forhold, mener Brennan også, at det er afgørende, at have et specifikt kendskab til den kandidat man stemmer på, hvis den stemme man afgiver, skal have den ønskede effekt. For at vide sig sikker, er det ikke nok blot at kende til den politik de fremlægger ved dette valg, man bør ifølge Brennan også have kendskab til kandidatens foregående aktiviteter såvel som de resultater at det har medført:

"To be well informed, citizens also need to know the candidates' policy platforms, how candidates are likely to vote in Congress, what policies the candidates are likely to support, whether these votes are likely to matter or not, and how much influence the candidates are likely to have if they win. Yet even this is not enough. To know whom to vote for, one needs to know more than what the candidates stand for, what the candidates have done in the past, or what they intend to do in the future. A well informed voter needs to be able to assess whether the candidates' preferred policies would tend to promote or impede the voter's favored outcomes." (Brennan 2016, p. 28)

Dermed bør man forme sin overbevisning på baggrunden af viden til generelle samfundsøkonomiske strukturer og forhold, holdt op imod hvordan kandidaten *vil* og *har* håndteret dette tidligere. Skal vi gøre som Brennan foreskriver, vil det være et meget tids- og ressourcekrævende foretagende at sætte sit kryds.

Hvordan politik korrumperer mennesker

I det følgende viser Brennan, modsat mange demokraters tro, hvordan demokratiet og politisk engagement i det hele taget ikke gavner deltagerne, men tværtimod kan det have skadelig indvirkning. Typisk vil mange mene, at man gennem deltagelse i politiske aktiviteter opnår en form for dannelse, Brennan referer her blandt andet til John Stuart Mills uddannelses-argument for politisk engagement. Brennan opsummerer dette argument således.

1. *"Civic and political activity requires citizens to take a broad view of others' interests, and search for ways to promote the common good. This requires long-term thinking as well as engagement with moral, philosophical, and social scientific issues.*
2. *If so, then civic and political activity will tend to improve citizens' virtue and make them better informed.*
3. *Therefore, civic and political activity will tend to improve citizens' virtue and make them better informed."* (Brennan; 2016; s. 54-55)

Ovenstående synspunkt er hyppigt fremkommende blandt politiske tænkere, men dets sandhed er afhængig af, om præmisserne rent faktisk gælder. Eftersom argumentet er struktureret omkring nogle målbare størrelser, så konkluderer Brennan, at empiri på dette område må være retvisende, når vi skal efterprøve, hvorvidt det er tilfældet, at folk har gavn af politisk engagement.

Brennan påpeger dog, at vi allerede inden, vi har analyseret empirien, som skulle vise hvorvidt, man har gavn af politisk engagement, bør man som udgangspunkt nægte det. Hvorfor skulle det være tilfældet, hvis man ikke har noget grundlag for at tro det.

Ligeledes vil det gælde for en bestemt medicinsk behandling, at man ikke skal den tro den, før man har set belæg for dens påståede effekter. (Brennan; 2016; s. 56)

Dette leder naturligt videre til undersøgelse af deliberativt demokrati, som redegøres for i det næste afsnit. Som vi vil se er der foretaget mange undersøgelser på dette område, som kan klargøre, hvilken effekt politisk engagement har på deltagerne. Slutteligt konkluderer Brennan, hvorvidt man i sin analyse af demokrati og politik generelt, bør tage uddannelsesargumentet med i sine overvejelser.

Brennan og deliberativt demokrati

I det følgende redegør vi for Brennans kritik af deliberativt demokrati. Det betyder dog også, at det er nødvendigt at bestemme deliberativt demokratis karakter inden da. Redegørelsen for deliberativt demokrati vil tage udgangspunkt i den gængse forståelse af dette, man kunne alternativt vælge at dykke ned i en specifik tilgang. Dette vælges dog fra eftersom Brennans kritik af deliberativt demokrati omfatter langt de fleste teorier om deliberativt demokrati.

Deliberativt demokrati er den holdning, at kollektive beslutninger træffes bedst i deliberation, hvor alle parter deler informationer og synspunkter og derigennem opnår det bedste resultat. Motivationen for, hvad der kaldes, det deliberative skift er, at fokus nu bør hvile på, hvordan folk når frem til deres politiske ståsteder og holdninger i den offentlige debat, fremfor at fokusere på, hvad der foregår i stemmeboksen. (Kymlicka; 2002; s. 291).

Den proces der foregår i deliberationen, og de fordele denne vil have beskrives i det følgende

" A more deliberative democracy would, it is hoped, bring several benefits for society at large as well as for individuals and groups within society. The collective benefits for society would include better decisions, since the decision-making process would draw forth the otherwise unarticulated know and insights of citizens, and since citizens would test and discard those assumptions or beliefs which were found in public debate to be wrong or

shortsighted or otherwise indefensible. It would also lead to a greater unity and solidarity in society.” (Kymlicka; 2002; s. 291)

Ligeledes indeholder forsvaret for en deliberativ demokratisk proces en legitimering af den demokratiske proces som helhed. Will Kymlicka finder, med rygdækning fra John Dryzek, at et politisk forslag modtager større accept og opbakning fra borgerne, hvis de føler, at deres synspunkt og argumenter er blevet hørt under retfærdige og rimelige forhold. Deliberativt demokrati besidder af ovenstående grunde en høj politisk legitimitet, som gør dens borgere tilfredse med styreformen, også selvom resultaterne af den politiske proces ikke nødvendigvis er de bedst mulige. (Kymlicka; 2002; s. 290-293)

Det er naturligt i en deliberativ demokratisk proces, at man vil nå til et punkt, hvor alle rimelige synspunkter er blevet hørt, og man skrider til en egentlig afstemning. Der er dermed ikke tale om en tilgang, hvor konsensus er målet. Den deliberative proces omhandler kun den måde, hvorpå vi indsamler og bearbejder information og synspunkter, inden selve afstemningen foregår.

Metoden garanterer dermed ikke den sande eller rigtige løsning, men processen garanterer en autoritet og legitimitet, som andre styreformer potentielt kan mangle. Det præsenterer dog stadig den praktiske udfordring, at en deliberativ proces i et større perspektiv, eksempelvis nationalt eller internationalt, er stort set umulig. Det er ikke praktisk muligt at lade alle stemmer fylde lige meget i en deliberation, men deliberationen mindsker trods alt et kritisk problem i demokratiet, som Kymlicka omtaler som *“tyranny of the majority”*. Dette er årsagen til at flere teoretikere fra et bredt politisk spektrum advokerer for yderligere deliberation i moderne demokratier. (Kymlicka; 2002; s. 292)

Denne teori er afhængig af en lang række antagelser om effektiviteten af disse deliberationer. Det forudsætter en fair og retfærdig tilgang, hvor alle føler sig hørt og som resultat heraf vinder det bedste argument. Brennan påpeger dog, at meget empiri viser, at det modsatte gør sig gældende i en deliberativ praksis. Brennan citerer Jürgen Habermas og hans regler for en deliberativ praksis, der er en opridsning af de basale forudsætninger for en konstruktiv deliberativ proces.

- *“Speakers must be consistent; they must not contradict themselves.*

- *Speakers must treat like cases alike.*
- *Speakers should use terms and language in a consistent way so as to make sure they are all referring to the same things. (There should be no equivocating or switching definitions in ways that would interfere with communication.)*
- *Speakers must be sincere; they must assert only what they believe.*
- *Speakers must provide reasons for introducing a subject or topic into the discussion.*
- *Everyone who is competent to speak should be allowed into the discussion.*
- *Speakers should be allowed to discuss any topic, assert whatever they like, and express any needs – so long as they are sincere.*
- *No one may coerce or manipulate another speaker.”* (Brennan; 2016; s. 59)

Ovenstående er reglerne for en deliberation i et demokrati, men det er ligeledes en idealiseret og næsten naiv forventning, at en deliberative proces kan foregå i overensstemmelse med ovenstående regler, påstår Brennan.

Brennan mener nemlig, at en sådan deliberation er umulig på grund af de mennesker, der skal indgå i deliberationen. Som vi tidligere har set, så er de forskellige vælgergrupper en udfordring i den forstand, at de enten er ligeglade eller ikke ved noget, som hobbitterne, alternativt er de misinformede og forsvarer aggressivt egne synspunkter som hooligans. Den deliberative proces ville fungere hvis alle deltagere var vulcans, men da det ikke er tilfældet, mener Brennan at resultatet af en eventuel deliberativ proces vil være dårlig. Dette skyldes, at hooligans og hobbitter lider af en lang række fordomme(*biases*). Dette kan være *confirmation bias*, *peer pressure and authority bias* og *disconfirmation bias*, som alle medvirker til at forpurre den frie og lige deliberation, som Habermas eller forestillede sig.

Brennan mener, som førnævnt, at der er en del empiri til at underbygge den påstand, at deliberation sjældent leverer ønskværdige resultater. Brennan citerer en undersøgelse foretaget af forskeren Tali Mendelberg som bemærker.

” Empirical evidence for the benefits that deliberative theorists expect is thin or non-existent” (Brennan; 2016; s. 62)

Brennan fremlægger desuden flere af Mendelbergs konklusioner i det følgende.

- *"Deliberation sometimes facilitates cooperation among individuals in social dilemmas, but it undermines cooperation among groups. When people self-identify as members of a group, including members of political groups, deliberation tends to make things worse not better.*
- *When groups are of different sizes, deliberation tends to exacerbate conflict rather than mediate it. (Note that in realistic circumstances, political groups tend to be different sizes.)*
- *High status individuals talk more, are perceived as more accurate and credible, and have more influence, regardless of whether the high-status individuals actually know more."* (Brennan; 2016; s. 62-63)

Konklusionen må således være, at folk generelt opfører sig som hooligans under en deliberativ demokratisk proces. Denne underbygges yderligere af empiri fra andre kilder Brennan citerer. Denne empiri viser blandt andet, at mange af de regler Habermas opstiller for deliberativt demokrati er stort set umulige at overholde i en praktisk deliberativ proces. Undersøgelser viser eksempelvis følgende.

- *"Deliberation tends to move people toward more extreme versions of their ideologies rather than toward more moderate versions.*
- *Deliberation over sensitive matters – such as pornography laws – frequently leads to "hysteria" and "emotionalism," with parties to debate feigning moral emergencies as well as booing and hissing at one another. (...)*
- *Deliberation often makes citizens apathetic and agnostic about politics, and thus prevents them from participating or acting. Exposure to contrary points of view tends to induce citizens to disengage with politics, thereby reducing their degree of civic participation*
- *During deliberation, citizens frequently change their preferences and reach consensus only because they are manipulated by powerful special interests.*
- *Consensus often occurs only because citizens purposefully avoid controversial topics, even during organized deliberative forums designed to make them confront those topics."* (Brennan; 2016; s. 65)"

Ovenstående empiri viser, at deliberativt demokrati ikke har de ønskede resultater.

Empirien viser yderligere, at resultaterne af en praktisk deliberativ demokratisk proces

er det modsatte af det ønskværdige i mange tilfælde. Det betyder desuden, at det ønskede læringsmæssige aspekt af den deliberative proces heller ikke opnås. Så selv deltagerne i den deliberative proces oplever heller i denne henseende en positiv effekt af deliberation.

Deliberativt demokrati er et forsøg på at løse flertalstyranniet og desuden finde de bedste løsninger på samfundets problemer, to udfordringer som det konventionelle demokrati har. Den deliberative proces løser dog ikke disse problemer, hvorfor selv en deliberativ demokratisk proces besidder de samme inhærente problemer som andre demokratitilgange. Så Brennans oprindelige kritik af demokratiet og *democratic triumphalism* står stadig stærkt, også overfor en deliberativ demokratisk tilgang.

Folk bliver ikke klogere af den deliberative proces

I det følgende redegør vi for Brennans kritik af den påstand, at den deliberative proces gør deltagerne klogere eller på en måde udstyrer dem med en mere komplet forståelse af komplekse politiske problemstillinger. Det er Brennans påstand, at det modsatte er tilfældet.

Til trods for at deliberativt demokrati i praksis problematiseres af den omfangsrige empiri Brennan fremlægger, så mener en stor del af dets fortalere dog stadig, at det er den optimale form for demokrati. Deliberative demokrater mener, at konklusionen på empirien må være, at man blot deliberer forkert. Der er således ikke tale om en faktisk deliberativ demokratisk proces i den ovenstående empiri, der er tale om en forfejlet deliberation. For fordelene ved deliberation kan i teorien stadig forekomme, hvis der er tale om en rigtig deliberation ifølge nogle deliberative demokrater.

Brennan mener, at denne måde at argumentere er problematisk, da deliberative demokrater dermed aldrig vil kunne opgive troen på, at deliberation vil medføre alle de positive effekter. Det er dermed ikke sagt, at deliberativt demokrati ikke kan medføre gode ting, men det er Brennans pointe, at disse gode effekter skal påvises før man priser den deliberative proces. Brennan sammenligner forsvaret for deliberativt demokrati med en *College Fraternity* der undsiger sig medskyld i den overvægt af voldtægt og

seksuelle overgreb, der foregår i disse miljøer. Der er ikke nødvendigvis en påviselig kausal sammenhæng, men det er nok ikke tilfældet, at al empiri påviser, at *fraternities* er overrepræsenteret i voldtægts-statistik. Det til trods for at *fraternities* bryster sig af, at skulle uddanne og skabe gentlemen og gode samfundsborgere. Brennan slutter således følgende:

"Politics can serve an educative or aretaic function. Lots of things – joining the Bloods, shooting heroin, or dropping out of high school – can. But overall, the education argument for political participation seems on par or worse than the education argument for fraternity participation. The most common forms of political participation are more likely to corrupt than ennoble us.
(Brennan; 2016; s. 73)

Politik gør os ikke stærkere

Brennan bemærker, at der ikke umiddelbart er noget godt argument for at engagere sig yderligere i politik. Hvis al empiri viser, at politisk uvidenhed er bedre end politisk misinformation, og at den politiske misinformation er overvældende i den offentlige debat, så må det følge, at det er bedre at holde sig helt væk fra politik. Det betyder naturligvis ikke, at man ikke kan forestille sig en offentlig sfære, hvor politisk misinformation er minimal, og den demokratiske deliberation fungerer, men vi bør ifølge Brennan ikke indrette vores politiske system efter muligheden for dette ideal.

"Sometimes it is better for a person's epistemic character if they remain ignorant and apathetic. Sometimes even as people gather information, they do so in a biased and corrupted way. Perhaps the disposition to be corrupted lies there all along, but it's better that it remains dormant. (...) If political engagement tends to be corrupting versus edifying, that's a count against it."
(Brennan; 2016; s. 73)

Ordet *demokrati* er sammensat af de to græske begreber *demos*, hvilket betyder 'folk', og *kratos* som betyder 'magt, herredømme, vælde' (Ordnet, 2017). Samlet betyder det 'folkets herredømme'.

Folket har dermed magten og kan benytte sig af den til at agere og reagere på baggrund af de afgivne stemmer. Men det er folket i det store hele.

Brennan mener, at der er et afgørende problem i vores forståelse af, hvad demokrati *kan* og *gør* ved os. Der er en forbindelse mellem to parter, som han ikke umiddelbart finder sammenhængende, men som mange demokratiforkæmpere og teoretikere mener, er en fast forbindelse. Noget der er fast og urokkeligt.

Demokratiet forbindes ifølge Brennan ofte med en lang række liberale værdier og rettigheder, og resultatet er, ud over de tidligere nævnte problemer, at demokratiet bliver gjort til samlebegreb for begreber som *ytringsfrihed* og *frihed*.

Et andet gennemgående problem i Brennans kritik af demokratiet er forståelsen af, at demokratiet handler om menneskets *individuelle* rettigheder. Flere parter påstår, ifølge Brennan, at demokratiet er vigtigt for det enkelte menneskes muligheder, rettigheder og selvforståelse. Brennan forholder sig til fem forskellige måder, demokratiets fortalere mener, at de politiske friheder samt deltagelsen i den demokratiske proces giver individet øget magt.

Argumenterne går på, at individet igennem *samtykke*, *interesser*, *autonomi*, *non-dominans* og *moralsk udvikling* opnår denne øgede magt i det demokratiske samfund.

Ifølge flere demokratiske teoretikere, så kan argumenterne benyttes i to forskellige henseender. De benyttes først og fremmest til at vise, at demokratiet er værdifuldt for de fleste borgere. Dernæst viser de, hvorfor borgere bør have retten til at stemme og stille op som kandidat, selv om størstedelen af borgerne er direkte inkompetente. Derved har argumentationen denne todeling, som på den ene side bestræber sig på at forklare, at demokratisk deltagelse er godt for borgerne og på den anden side forklare, at det er direkte uretfærdigt, hvis alle borgere ikke har samme *ret* til at stemme.

Brennan mener, at denne demokratiske deltagelse og de politiske friheder ikke giver individet mulighed for at udtrykke dennes samtykke over for regeringen, og at de i de fleste tilfælde ikke fremmer dine interesser, at de ikke fremmer din autonomi på nogen meningsfuld måde, at de ikke beskytter dig imod dominans fra andre, og at de ikke fremmer din moralske udvikling som en fri og ligeværdig borger (Brennan; 2016; s. 75).

Sammenfaldet mellem liberale friheder og demokrati

På trods af at Brennan ikke mener, at demokratiet er en nødvendighed for menneskets liberale friheder, så medgiver han, at der er en form for korrelation mellem de to fænomener. Mange demokratiske samfund har bedre held med at fremme borgernes økonomiske og civile liberale rettigheder, sammenlignet med samfund der er mindre demokratiske.

"There is a tight positive correlation between the extent to which a country has free and open elections, and extent to which it protects it protects civil rights." (Brennan; 2016; s. 77)

På trods af ovenstående, forklarer Brennan, at liberal frihed og demokratiet ikke er forbundet på andre måder, end at de er fænomener, der eksisterer samtidigt i aktuelle samfund. Et regime kan ifølge Brennan sagtens være liberalt uden at være demokratisk, såvel som at demokratiske samfund flere gange har vist sig ikke at være liberale. Brennan mener, at der kan være en række forklaringer på hvorfor, disse forhold gør sig aktuelle:

"Some think it's just a positive correlation. Perhaps the background conditions that tend to produce liberal politics also tend to produce democratic political structures. Some think there is causation. Perhaps liberalism causes democracy, democracy causes liberalism or they are mutually reinforcing." (Brennan; 2016; s. 77)

Flere af demokratiets fortalere mener, at tilfældet er noget anderledes. De forstår demokratiet som en frihed i sig selv, og at den demokratiske proces er en essentiel og en primær årsag til frihed, og at en borgers demokratiske rettigheder er med til at gøre vedkommende *fri*. Såfremt demokratiets fortalere ikke har ret i, at denne stærke relation mellem demokratiet og de liberale friheder eksisterer, mener Brennan, at hans epistokratiske styreform måske kan fungere mindst lige så effektivt som demokratiet, når vi taler om at fremme og beskytte borgernes frihedsrettigheder.

Borgernes samtykke

Det første argument imod forståelsen af, at demokratiet fremmer individets magt, omhandler borgerens samtykke over for staten og regeringen. Argumentet lyder, at borgeren igennem retten til at stemme, kan givet sit samtykke og besyv til regeringen og de politiske tiltag, at de leverer. Såfremt borgeren ikke er enig, kan vedkommende stemme *imod* de forskellige tiltag eller undlade at stemme.

Problemet for Brennan her er, at forståelsen af dette samtykke beror på, at borgeren besidder en form for magt, således at vedkommende kan påvirke den politiske udvikling. Det vil sige, at demokratiets fortalere ser stemmeretten som en magtposition, hvor vedkommende med stemmeretten kan bruge denne til at irrettesætte politikerne eller udtrykke sin holdning deres aktiviteter.

Ifølge Brennan holder denne forståelse dog ikke vand, når man undersøger det nærmere. Der ligger en række kriterier til grunde for, at man kan give samtykke. Først og fremmest bør man udføre en handling, der viser at man giver dette samtykke. Det kan være når man f.eks. køber en vare i en forretning. Hvis man går ind i en forretning tager en vare med op til kasseapparatet og tilkendegiver, at man ønsker at købe varen og dernæst betaler for den, så har man ifølge Brennan givet sit samtykke. Hvis varens pris ved kasseapparatet ikke stemte overens med skiltningen i forretningen, kan det være, at jeg som køber ikke ønsker at give mit samtykke i forbindelse med købet. Afgørelsen er helt op til mig.

Et andet kriterie er, at der ikke indgår tvang i forbindelse med tilkendegivelsen af samtykke. Dermed må der ikke være noget, der tvinger mig til at udføre et valg eller en handling, selv om der måske er flere muligheder jeg kan træffe en beslutning mellem. Dermed er det heller ikke et reelt frit valg, hvis man i forbindelse med et demokratisk valg, skal stemme om den ene kandidat eller den anden. Omstændighederne er sat på forhånd, og det er disse som dikterer de mulige udfald der er. Borgeren kan så vælge mellem de udbudte muligheder eller lade være med at stemme. Men det er, for Brennan at se, ikke et reelt frit valg og dermed heller ikke et frit samtykke, der er givet.

Regeringen henlægger ikke valget, hvis du ikke ønsker at stemme, og der er kun bestemte mulige kandidater til rådighed. Kandidater som den enkelte borger ikke har mulighed for at udpege. Man har dernæst heller ikke muligheden for ikke at deltage som en borger i forbindelse med valget. Man kan ikke vælge fra, at have en form for forbindelse til den demokratiske proces, når man indgår i et demokratisk samfund. Borgeren har en række muligheder at vælge imellem, men der er kun de muligheder, som regeringen har dikteret som mulige. Det er derfor ikke muligt at stemme på sin nabo, hvis vedkommende ikke allerede er opstillet (Brennan; 2016; s. 80).

Hvis valget handlede om, om man skulle købe en vare i en forretning eller ej, var sagen dog en anden. Her ville det være muligt at afslå købet ved ikke at udføre handlingen, om det så var med eller uden overlæg. Forretningens varer påvirker derved ikke individet, medmindre det giver sit samtykke. Demokratiet vil træffe valg, uanset om den enkelte borger giver sit samtykke eller ej.

Borgernes interesser

Et andet argument går på, at man gennem sin demokratiske deltagelse fremmer sine interesser, og derved øger man sin individuelle magt. Et eksempel herpå kunne være, at man mener, at hastigheden på motorvejene bør øges. Dernæst kan man påvirke dette ved, at afgive sin stemme på en kandidat, der ligeledes ønsker at lovliggøre højere hastigheder på motorvejene. Ved afgivelse af en stemme, har man dermed øget chancen for, at ens interesser bliver fulgt. Derved er stemmeretten en centralt og værdifuldt aktiv for borgeren, og uden dette vil borgeren ikke kunne udtrykke sig.

Brennan mener dog ikke, at dette argument holder. Den individuelle borgers stemme har så begrænset værdi, at den næsten er uden betydning. Den instrumentelle værdi af en enkelt borgers stemme er blot en dråbe i havet. Sagen var derimod en anden, hvis en større gruppe borgere var for, at hastighedsbegrænsningen skulle øges på motorvejene. Men i så fald er der tale om en *kollektiv* magt, som kræver adskillige ligesindede. Derved bliver borgerens individuelle politiske magt gjort mere værdifuld, end det reelt forholder sig. Brennan forklarer:

"... unfortunately, outside exceptional circumstances, our individual actions have no perceivable effect. For any one of us, things would go on at the macro level exactly as they do even if we abstained from participating or even if we participated by rallying for the opposite sides." (Brennan; 2016; s. 88)

Nok kan man tillægge ens personlige engagement i en interesse en særlig værdi, men rent instrumentelt er det ikke noget, der har indflydelse på en regerings handlinger. Det kunne for eksempel være, man føler, at man har støttet et godt initiativ ved at dele en nyhed på sin Facebook-profil og derved har formået at udtrykke sin holdning. Men i forhold til regeringen, har det som sådan ikke nogen påvirkning.

Autonomi

Det næste argument handler om, at det er værdifuldt for individet at besidde *autonomi*. Borgeren opnår dette ved at forholde sig til det omkringliggende samfund og det fælles politiske miljø, hvor andre borgere ligeledes indgår. Det er vigtigt, at borgeren definerer sine egne regler og derved blive selvstyrende. For at kunne blive selvdefinerende er det afgørende, at borgeren besidder disse liberale politiske friheder. Deltagelsen i det politiske liv hjælper dem derved til at få en selvforståelse og blive autonome i forhold til det øvrige i det politiske landskab (Brennan; 2016; s. 88)

På lige fod med det tidligere argument omkring borgerens interesser, tildeler man i autonomiargumentet en væsentlig værdi til den politiske magt, som borgeren har jævnfør stemmeretten. Argumentationen binder derved autonomien op på, at borgeren i kraft af sin politiske magt er selvdefinerende, og at vedkommende derfor kan opnå en form for autonomi over for de øvrige politiske aktører. Borgeren bliver selvdefinerende og autonom i kraft af de politiske rettigheder, som giver vedkommende muligheden for at deltage i den politiske proces og derved være medskabere af de love, der styrer deres liv. Politisk deltagelse er derfor central (Brennan; 2016; s. 89).

Som forklaret i interesseargumentet, mener Brennan ikke, at der er instrumentelt belæg for at vægte borgerens stemmeret som hverken magtfuld og værdifuld. Den enkelte borgers stemmeafgivelse, blandt mange andres, bliver ubetydelig i mængden. Det vil

derfor ikke ændre det overordnede resultat, hvis den enkelte borger udebliver fra at stemme, eller om vedkommende stemmer på den ene kandidat eller den anden. Derfor er det ifølge Brennan problematisk at tale om, at stemmeretten er instrumentelt værdi- eller magtfuld for den enkelte.

Det kan desuden være problematisk at forstå sig selv som autonom, såfremt man gennemgående behøver andre mennesker og disses holdninger for at blive dette. Brennan forklarer, at mennesket er vant til at foretage en lang række autonome valg i sit liv - store valg som små. Det kan være hvad for noget tøj, man vælger at tage på, om man ønsker en tatovering eller ej. Derudover kan det være spørgsmål såsom hvem man ønsker at blive gift med, eller om man ønsker at få børn. Der er ifølge Brennan en lang række valg, som overvejende er autonome.

I forbindelse med demokratiets politiske processer mener han dog ikke, at man kan tale om autonomi ved den enkelte og vedkommendes valg. De politiske valg er ikke op til den enkelte, men er udgjort af flertallet af den samlede mængde borgere i et samfund.

Non-dominans

Det fjerde argument omhandler, at individet gennem fraværet af dominans, hvad man kan kalde *non-dominans*, opnår højere magt i et demokratisk samfund.

Tilgangen, der egentlig udspringer af republikansk tænkning, går på at man igennem to greb kan øge individets magt i det demokratiske samfund. Første greb omhandler, at der bør være øget offentlig deliberation. Tilgangen er derfor overvejende *deliberativ*, og dermed forsøger den i stigende grad at inddrage og involvere borgeren i enhver politisk proces for at monitorere de politiske beslutningstagere og embedsmænd. I tilgangen eksisterer der en grundlæggende mistillid til regeringens embedsmænd og instanser, og det er derfor afgørende, at disse bliver holdt i stik af politisk engagerede borgere:

"To reduce the degree to which government agents wield this arbitrary power, republicans believe that citizens must be actively engaged with politics." (Brennan; 2016; s. 95)

Det andet greb omhandler borgerens involvering og politiske lighed. Den almene borgers politiske interaktion og mulighed for at udøve denne er begge centrale værdier i tilgangen. Alle borgere bør have samme gode mulighed for at deltage aktivt i den politiske proces og igennem denne deltagelse blive mere magtfulde.

Der ønskes en gennemgående gennemsigtighed med regeringens samt instansernes aktiviteter, hvor disse skal fremlægge deres aktiviteter for den almene borger, så disse har mulighed for at komme med indsigelser eller måske diskutere resultaterne og i nogle tilfælde ændre udfaldene (Brennan; 2016; s. 96).

Igennem den aktive deltagelse i demokratiet og den øgede lighed mellem borgerne kan man beskytte borgeren imod dominans. Hvis for eksempel en af regeringens instanser stiller et uretfærdigt krav til en borger, har borgeren derved lettere mulighed for at klage over afgørelsen. Afstanden fra borger til regeringen bliver derfor mindre, og borgeren har lettere ved at få instanserne i tale. Brennan forklarer:

"The thought is that we can protect citizens from domination only by imbuing each of them with strong and equal political liberties as well as encouraging them to participate as equals." (Brennan; 2016; s. 97)

Hvis republikanerne har ret, vil denne implementering gøre, at demokratiet har en instrumentel værdi, eftersom det i så fald vil kunne modvirke dominans og hindre, at borgere bliver stillet over for uretfærdigheder fra regeringen (Brennan; 2016; s. 97).

Brennan vurderer, at samme forhold som der har været gældende i tidligere eksempler, ligeledes gør sig gældende her. Det er meget muligt, at tilgangen giver øget magt og værdi for en gruppe, men det er tvivlsomt hvorfor, det skulle ændre tilfældet for den enkelte. Den enkelte vil stadigvæk være påvirket og styret af flertallets forståelser, hvilket kan være imod vedkommendes interesser:

"The political liberties and political participation may very well empower a group of which I am a part, but it doesn't follow that they empower me. Empowering people like me to vote tends to protect me only if the people like me tend to vote in ways that protect me." (Brennan; 2016; s. 98)

Det er ifølge ham stadigvæk ikke individet der bliver tilgodeset, eftersom individet, så at sige, bliver væk i mængden af andre borgere. Derudover kommer det an på, hvor velinformerede disse borgere er, og om de formår at omsætte deres indsigt til en stemme, der kan varetage deres interesser.

Brennan forklarer derudover, at der er noget grundlæggende forkert i, at man forstår politiske rettigheder, som noget der afholder andre mennesker for at dominere den enkelte. Det er ikke en politisk stemme, der gør, at de bliver anbragt i fængsel, hvis de overtræder de gældende love. De bliver enten tilbageholdt af en form for instans eller så stopper de sig selv (Brennan; 2016; s. 98). Brennan ser ikke et større problem med, at republikanerne kan implementere en epistokratisk tilgang i deres system. De forskellige republikanske præferencer omkring, for eksempel, deliberative fora, appeldomstole for borgere med flere, ser Brennan ikke som noget, der problematiserer et valgsystem der benytter sig af epistokratiet.

Moralsk udvikling

Det sidste argument i rækken omkring hvorledes demokratiet øger individets magt og værdi, omhandler forståelsen af, at demokratiet medfører en form for moralsk udvikling af borgeren, når vedkommende praktiserer de politiske rettigheder.

Afsnittet er præget af, at udgøre en del af en længere debat mellem analytiske filosoffer, der har indgående kendskab til John Rawls' (1921 - 2002) teorier. Brennan bestræber sig først og fremmest på, at opridse en del af Rawls' teori der omhandler menneskets politiske friheder. Dernæst inddrager han læsninger af teorierne fra især Samuel Freeman, Professor ved University of Pennsylvania, som kommer med tilføjelser til Rawls' teori. Brennan ender dog med, at afvise store dele af Rawls' og Freemans kategorier, da han mener, at de bygger på krav der ikke engang kan opnås, og relationer der ikke findes.

John Rawls er en af de mest velkendte analytiske filosoffer inden for politisk filosofi i det tyvende århundrede. Rawls mener, at de politiske friheder, hvilket vil sige retten til at stemme samt stille op til valg, hører til hvad han definerer som *basic liberties*, som vi

fremover refererer til som *primære friheder*. Ved primære friheder skal forstås, at det er friheder, der er essentielle for, at mennesket udvikler et sundt moralsk væsen med øje for det gode liv og retfærdighed (Brennan 2016, s.102). Ud over at de politiske friheder indgår i Rawls kategori for de primære friheder, så har de i Rawls' øjne en særlig status, der gør, at de hierarkisk er højere stillet end de øvrige (Brennan; 2016; s. 100). De politiske friheder udgør en fast del af demokratiet, og det må derfor følge, at demokratiet bliver et fundamentalt kriterium for, at borgeren kan blive dette velfungerende moralsk væsen, der fører et meningsfuldt og retfærdigt liv, over for sig selv såvel som andre.

Rawls opstiller en prøve, for hvornår en frihed kan accepteres som en primær frihed. Den primære frihed skal i denne prøve demonstrere, at den har den rette forbindelse til det at Rawls omtaler, som vores to moralske egenskaber, da disse to giver anledningen til, at mennesket kan føre et godt og retfærdigt liv.

Prøven for hvorvidt noget er en primær frihed går ud på, at undersøge om friheden er nødvendig for alle mennesker, når de skal udvikle og benytte de to moralske egenskaber. Hvis det er tilfældet, så kan friheden, ifølge Freemans udlægning af Rawls, accepteres som en primær frihed:

"some liberty X qualifies as a basic liberty just in case X turns out to be an essential social condition for all citizens to adequately develop and fully exercise their two moral powers over a complete life." (Brennan; 2016; s. 101)

Brennan forklarer i afsnittet, at han læner sig op ad Samuel Freemans udlægning af Rawls' kategorier omkring de primære friheder, såvel som udlægningen den prøve, der kan fortælle om frihederne indgår som en af de primære eller ej. Freemans læsning indebærer, ifølge Brennan, at en frihed kun er primær, hvis den er nødvendigt for alle mennesker at have den frihed for at udvikle de to moralske egenskaber:

"Freeman elaborates that a liberty is basic only if it is necessary for all citizens to have that liberty in order to develop the two moral powers."
(Brennan; 2016; s. 101)

Den første af de to moralske egenskaber omhandler, at mennesket skal have en rationel forståelse af *det gode*, og det følgende er evnen til at forstå og omgå andre mennesker på en kooperativt ansvarlig og retfærdig måde:

"The first – also called rationality – is the capacity to "have a rational conception of the good – the power to form, revise, and to rationally pursue a coherent conception of values, as based in a view of what gives life and its pursuits their meaning." The second – also called reasonableness – is the capacity to "understand, apply, and cooperate with others on terms of cooperation that are fair." (Brennan 2016, s.101)

Som forklaret er disse primære friheder med til at give mennesket de to moralske egenskaber, som gør det moralsk overlegent i forhold til for eksempel dyr. Med disse to moralske egenskaber kan mennesket forstå og på rationel vis stræbe efter de værdier, der er meningsgivende at efterleve, samtidigt med, at det gør dette uden at begå sig uretfærdigt over for andre mennesker. De to moralske egenskaber er derfor centrale, når Rawls definerer sin forståelse af, hvad der er de primære rettigheder (Brennan; 2016; s. 101).

Hvis en frihed skal indgå i, hvad Rawls kan acceptere som en af de primære friheder, så vil denne givne frihed skulle støtte op om den positive udvikling af de to moralske egenskaber ved mennesket. Kan den givne frihed ikke leve op til disse principper, er den i Rawls' øjne ikke afgørende for mennesket, og det er derfor ikke en primær frihed (Brennan; 2016; s. 101). Det må derfor forstås, at de politiske friheder som mennesket bliver tildelt i et demokrati er afgørende for dets moralske udvikling, såfremt det skal blive i stand til både at forstå og handle rationelt, fornuftigt og retfærdigt. I hvert fald, hvis vi skal tro Brennans udlægning af Rawls teori.

Brennan er imidlertid ikke enig i, at sådan en test kan definere, om noget kan være en primær frihed eller ej, eller om en sådan frihed er afgørende for, at man undergår denne todelte moralske udvikling som menneske. Brennan mener altså, at det ikke kræver en form for frihed at udvikle sig moralsk. Mennesker i totalitære regimer har muligvis sværere ved, at få et overblik over hvad der er retfærdigt, men det er ikke umuligt og ifølge Brennan slet ikke problematisk:

"To develop the two moral powers, you don't need much freedom of speech, freedom of marriage rights, freedom of association, or political liberty. You don't need to have the right to vote or run for office. You don't need to have full freedom of bodily integrity, and you don't need to be free of physical harassment from state officials (...) Indeed, it's easy to imagine people developing the two moral powers without having much liberty." (Brennan 2016, s.104)

Eftersom at ingen af disse primære friheder danner grundlaget for, at man kan udvikle sig moralsk, så hænger Freemans udlægning af Rawls ikke sammen for Brennan. Når de forskellige friheder, politiske såvel som andre, ikke danner grundlaget for den moralske udvikling af borgeren, så følger det heller ikke, at testen for hvornår noget er en primær frihed eller ej holder stik. Der er, ifølge Brennan, ingen friheder der, som sådan, består testen, da man ikke kan udelukke, at blot et enkelt menneske kan opnå de to moralske egenskaber uden at have disse primære friheder.

Brennan afviser derfor, at denne moralske udvikling af borgeren har en relation til demokratiet. Demokratiet er, ifølge Brennan, ikke en betingelse for borgerens moralske udvikling:

"... people don't need the rights to vote or run for office to develop their and exercise their moral powers." (Brennan 2016, s.109)

Demokratiet styrker ikke mig eller dig

Igennem afsnittet har vi arbejdet med Brennans kritik af argumenterne for, at demokratiet styrker borgeren individuelt. Argumenterne handler om, at individet igennem *samtykke, interesser, autonomi, non-dominans* og *moralsk udvikling* får øget magt i det demokratiske samfund. Brennan afviste samtlige argumenter for, at demokratiet styrker borgeren individuelt, ved primært at henvise til at den enkelte borgers afgivne stemme tæller usandsynligt lidt i det politiske spil. I et politisk spil, hvor der er to eller flere kandidater til en politisk post, vil det være et spørgsmål om hvilket

flertal af borgere der stemmer på hvilken kandidat og ikke et spørgsmål om, hvad den enkelte borger stemmer.

"Democracy does not empower individuals. It disempowers individuals and instead empowers the majority of the moment. In a democracy, individual citizens are nearly powerless." (Brennan; 2016; s. 110)

Dernæst afviser Brennan ligeledes, at der ikke er en sammenhæng mellem besiddelse af de politiske friheder og borgerens moralske udvikling. Borgeren opnår derfor, ifølge Brennan, ikke særlig moralske egenskaber, når det besidder disse friheder, om end de benytter dem eller ej.

Den førnævnte test går ud på at undersøge om en given frihed er en betingelse for, at alle borgere kan udvikle de to moralske færdigheder. Hvis en frihed viser sig, at være en afgørende betingelse for, at alle borgerne udvikler de to moralske færdigheder, gør den sig gældende som en primær frihed.

En primær frihed skal være en afgørende betingelse for udviklingen og fuldførelsen af de to moralske egenskaber, der leder et godt og retfærdigt liv for alle borgere.

Det gode og retfærdige liv for alle borgere, er betinget af, at de primære friheder skaber rammerne for, at de kan efterleve de to moralske egenskaber.

Det er ikke umuligt at udvikle de to moralske egenskaber uden, at de primære friheder har skabt rammerne for det. Derfor følger det, at ingen friheder består testen, da ingen frihed er behøvet for, at udvikle de moralske egenskaber.

Politics is not a poem

Brennans altoverskyggende projekt i *Against Democracy* er ganske simpelt at fortælle at demokratiet ikke fungerer optimalt, og at der med stor sandsynlighed findes bedre alternativer.

I kapitlet *Politics Is Not A Poem* beskæftiger Brennan sig primært med at kritisere den signalværdi, mange mener, demokratiet besidder. Demokratiet kan ifølge flere politiske

filosoffer og teoretikere noget helt særligt, når det kommer til at udtrykke en række ønskværdige værdier, og nogle mener endda, at det besidder og udtrykker værdi i sig selv. Et af de primære argumenter for demokratiet omhandler dets evne til at udtrykke lighed mellem borgerne. Brennan forklarer, at demokratiets tilhængere mener, at når man tildeler alle den samme mulighed for at stemme og stille op til valg, så symboliserer man samtidigt, at disse mennesker er det samme værd. Omvendt set, så er det tilfældet, at hvis man ændrer folks ret til at stemme, således at kun en udvalgt skare får denne mulighed, så følger det, at det udtrykker, at nogle mennesker er mere værd end andre:

"Many philosophers and laypeople alike find it plausible that imbuing each citizen with the same basic political power rightly expresses the idea that each citizen has the same basic moral worth. Many also find it plausible that formally imbuing citizens with unequal power wrongfully expresses the idea that citizens have unequal worth." (Brennan; 2016; s. 113)

Derfor vil epistokratiet, ifølge demokratiets fortalere, udtrykke at nogle borgere er mere værd end andre, hvilket ifølge disse er moralsk forkasteligt. Med denne selektion udtrykker epistokratiet, ifølge kritikerne, en form for elitisme, der kan betyde, at nogle mennesker bliver undertrykt og ikke har muligheden for at indgå politisk på lige fod med andre. Derved bliver disses interesser ikke hørt på lige fod med andres, som måske har bedre evner og muligheder.

Brennan har samlet en række af de mest velkendte symbolske, semiotiske og respektbaserede argumenter for, at fortalere foretrækker demokratiet i forhold til alternativerne. Argumenterne forlyder som beskrevet på side 115 i *Against Democracy*:

- *"Democracy is necessary to express that all citizens are equal.*
- *Democracy is necessary for proper social recognition or recognition of one's agency.*
Democracy is necessary as a social basis for self-respect.
- *Democracy is necessary as a social basis for being respected by others.*
- *Democracy is necessary for proper inclusion as a full member of society.*
- *Nondemocratic structures, regardless of how well governed they are, are an affront to citizens' dignity."* (Brennan; 2016; s. 115)

Ulighed mellem borgere

Et af de mest fremtrædende argumenter imod alternativer til demokratiet er argumentet om ligheden mellem mennesker. Argumentet lyder, at demokratiet er en nødvendighed for, at udtrykke at alle borgerne i samfundet er lige, eftersom de i demokratiet er født med samme politiske frihed, således at de kan afgive deres stemme og stille op om kandidat til regeringen, hvis de har lyst.

Ifølge Brennan argumenterer demokratiets fortalere ofte ved at benytte sig af eksempler, hvor uligheden mellem mennesker er tydelig og motiverne for denne ulighed er diskriminerende. Derved tegnes der ofte et billede af, at minoriteter bliver diskrimineret og undertrykt, hvis ikke styreformen er demokratisk. Det kan for eksempel være at nogle få udvalgte borgere, der tilhører en bestemt etnicitet eller samfundsgruppe, bliver udelukket for at stemme.

Brennan forklarer, at det naturligvis altid vil være uberettiget, at man på forhånd udelukker bestemte etniciteter eller samfundsgrupper, og at det ikke er epistokratiets projekt. Projekt er i stedet for, at generere bedre resultater (Brennan; 2016; s. 116-117).

Epistokratiet udelukker ganske vist nogle personer fra at deltage, men anledningen er ikke diskriminerende eller racistisk. Derimod afhænger den af den enkeltes viden og indsigt, hvilket er op til individet at erhverve sig. Hvis man ønsker at deltage i den politiske proces, kræver det for eksempel, at man besidder en solid viden herom.

Argumenterne med udgangspunkt i ovenstående eksempler holder derfor ikke ifølge Brennan.

Flere af demokratiets fortalere mener dog også, at anledningen kan være ligegyldig, hvis resultatet alligevel er, at bestemte borgere bliver udelukket fra at have en eller anden form for politisk magt. Signalværdien er stadigvæk den samme i deres øjne uanset anledningen. Det udtrykker ifølge dem stadigvæk en uretfærdig ulighed og manglende respekt borgerne imellem, uanset om borgerne er indifferente, eller om anledningen er et bedre samfund med mere retfærdige resultater.

Mange forstår ifølge Brennan primært demokratiet som en styreform, der skaber lighed mellem borgerne. Det tildeler alle mennesker lige rettigheder og muligheder for at indgå

i en politisk praksis og udtrykker derfor lighed mellem disse. Alle mennesker er født til retten, de skal dermed ikke være andet end sig selv for at kunne benytte sig af rettigheden. Men, skal vi have et demokrati for at kunne udtrykke lighed? Brennan mener ikke, at dette er tilfældet. Man kunne lige så godt benytte sig af statuer, flag eller andet, som giver mulighed for at udtrykke lighed. Eller måske have mærkedage der udtrykker lighed (Brennan 2016, s.29).

Lighed er ifølge Brennan noget de fleste er tilhængere af, men der er uenighed om hvad der kræves for, at man kan tale om, at der er lighed. Nogle mener, at der skal være lige tilgang til for eksempel ressourcer for, at man kan tale om lighed. Andre mener, at man ikke kan forfordele på den måde, da mennesker ikke er ens og dermed ikke har samme præferencer. Noget der virker *retfærdigt* og *lige* for et menneske, kan derfor virke uønsket og *uretfærdigt* for et andet. Derfor bør der i nogles øjne ikke være denne form for forfordeling, og det er snarere en form for lige tilgang til ressourcerne, der skal være.

Uenigheden omkring hvilke krav begrebet om lighed stiller er dermed et emne med flere svar og forståelser. De forskellige vinkler repræsenterer ifølge Brennan alle en eller anden form for lighed i deres eget perspektiv. I Brennans øjne er spørgsmålet om lighed ofte med til at fjerne fokus fra spørgsmålet om, hvad et godt samfund består af (Brennan; 2016; s. 118).

Elitær forståelse

Epistokratiske institutioner udtrykker ikke nødvendigvis, at nogle mennesker er mere værd end andre. I tilfældet med et sygehus hvor man opsøger en læge med et specifikt kendskab til for eksempel øjne, så vil andre læger eller sygeplejersker med andre specifikke fagligheder henvise patienten til vedkommende med de krævede kompetencer. Sygehuset udtrykker ikke, at den ene læge er mere værd end de andre læger, eller at lægen er mere værd end sygeplejersken. Sygehuset handler efter, at nogle har en viden, andre ikke besidder, og det er denne viden, der gør vedkommende i stand til at give patienten den rette behandling. De færreste ville trods en læges autoritet i

lighedens tegn og kræve, at de bliver behandlet af rengøringspersonalet, for at disse ikke føler sig mindre værd.

På samme måde mener Brennan, at epistokratiet ikke udtrykker ulighed, men i stedet at borgernes viden dikterer hvilken faglighed de har, og dermed også hvilken politisk indflydelse de med epistemisk belæg kan administrere. Som forklaret tidligere har nogle mennesker mere viden om politik og har derfor bedre evne til at vurdere politiske spørgsmål og situationer. Epistokratiet forsøger derfor, at fordele den politiske magt efter den viden at borgerne har i stedet for at overlade det til borgere, der måske hverken har interesse for området eller den rette viden til at kunne sætte sig ind i området (Brennan; 2016; s. 119).

Flere af demokratiets fortalere mener, at det er moralsk forkert at tale om, at nogle menneskers evne til at vurdere f.eks. politiske spørgsmål er bedre end andres. De mener, at effekten heraf er, at man anskuer nogle menneskers præferencer som mere værd end andres eksempelvis deres valg af uddannelse.

Thomas Christiano, filosof og professor ved University of Arizona (University of Arizona, 2017), mener, at når man vurderer et menneskes forståelse som bedre end andres, så siger man ligeledes, at vedkommendes interesser og præferencer er mere værd (Brennan; 2016; s. 120). Brennan forklarer, at Christiano fremsætter denne påstand med udgangspunkt i overbevisningen om, at mennesker træffer politiske valg efter deres egne interesser. Det følger derfor, at mennesker til et demokratisk valg, stemmer efter egne interesser. Resultatet ved at udelukke nogle borgere, vil derfor resultere i, at visse interesser ikke bliver repræsenterede.

Det kan for eksempel være, at en automekaniker synes, at der fortsat skal være benzindrevne biler på vejene, da de eldrevne er for dyre. Et givent lovforslag om, at benzinbiler skal gøres ulovlige bør derfor afvises. Imidlertid er det kun højtlønnede akademikere og biologer, der har den krævede viden til at foretage disse valg, og de kan ikke se nogen grund til ikke at ulovliggøre benzinbilerne.

Brennan mener dog ikke at dette gør sig gældende. Som tidligere forklaret, så mener Brennan, at der belæg for, at mennesker ikke stemmer egoistisk men derimod altruistisk, når det kommer til politiske spørgsmål. Mennesker stemmer altså efter hvad

de mener, at der er i landets interesse som helhed, og ikke kun hvad der er i deres egen interesse. Brennan afviser dermed Christianos anklage om, at epistokratiet ikke vil varetage alles interesser på lige fod.

Det er ifølge Brennan ligeledes uklart hvorfor, Christiano mener, at det er uretfærdigt og forkert, at udtrykke at nogle menneskers forståelser er dårligere end andres. Brennan er stillet sig som enig i, at alle mennesker har lige moralske rettigheder og at styreformer ikke skal udvælge bestemte grupperingers interesser over andres. På trods af dette, mener Brennan, at der ikke er noget problem i at mene, at nogle mennesker har bedre forståelser end andre på specifikke områder.

Epistokrati – over alt

Viden fordeler indflydelse i mange andre hverv end politik. Vi har tidligere nævnt fordelingen af opgaver på hospitaler, men Brennan mener, at det ligeledes gør sig gældende i mange andre tilfælde såsom håndværksfag og servicefag. Har man et problem med en dryppende vandhane, søger man ikke en tømrer eller en pilot, således at de ikke føler sig mindre værd. Mennesker har i disse tilfælde ingen moralske skrupler ved at foretage rationelle valg der gør, at resultatet bliver som de ønsker.

Brennan mener, at især i lyset af hvad folk ved omkring politik, så bør man være yderligere skeptisk over for, at der er fri adgang til, at benytte de politiske rettigheder.

De undersøgelser Brennan refererer til beretter, at de fleste mennesker ved ingenting omkring politik og at en del ved *mindre* end ingenting (Brennan; 2016; s. 121).

I lyset af at rigtigt mange mennesker ikke har nogen basal viden omkring politiske forhold, bør man ifølge Brennan ikke have moralske problemer med at sige, at nogle mennesker har bedre viden end andre på dette område. Ligeledes som tilhænger af demokratiet.

Brennan medgiver, at det kan være respektløst og arrogant, hvis jeg som menneske udtrykker, at jeg ved mere om en sag end andre, medmindre der er en god grund til dette. I sådanne tilfælde mener Brennan, at det er direkte moralsk uforsvarligt, hvis man

ikke udtrykker, at man har en bedre viden end andre. Hvis en mand falder om på gaden med hjertestop og en gruppe mennesker forsøger at hjælpe vedkommende, så bør de lytte og rette sig efter den person i gruppen, der har bedst kendskab til dette. Hvis der er en paramediciner eller en læge iblandt, vil det naturligvis være disse, der vil kunne varetage opgaven bedst muligt. Vi overlader ikke opgaven til den femårige pige, der snart skal begynde i børnehaveklasse, selv om vi udtrykker ved vores fælles valg, at lægen eller paramedicinen er det *bedre* valg, eftersom vedkommende har bedre mulighed for at løse opgaven på forsvarlig vis.

Politisk korrekthed

Ved at lade de inkompetente stemme og lade sig opstille til valg, overlader vi ifølge Brennan, patienten til tilfældighederne, og endnu værre til mennesker der med meget lille sandsynlighed kan få patienten til at overleve:

"We cannot let the country choke simply because people are sensitive about or have unjustified beliefs about their political competence. It seems strange to hold that we should have less just policies, greater chances of unjust war, greater poverty, and so on, in order to avoid expressing the view that some people have better judgment about politics than others, especially when that judgment is true." (Brennan; 2016; s. 123)

Vi bør ikke lade os styre af den politiske korrekthed, når det gælder afgørende spørgsmål såsom politik, hvis vi skal følge Brennans argumentation.

Selv om nogle borgere måske *tror*, at de udvalgte politiske vælgere ville stemme til deres egen fordel, så er det i Brennan øjne ikke nok blot at tro. Området kræver, at man har evidens, eftersom det er folks friheder og liv i det hele taget, der er på spil i politik.

Epistokratisk forbehold

Hvis Christianos mistillid til epistokratiet er velbegrundet, og at folk dermed handler i deres egen interesse, så medgiver Brennan, at demokratiet vil være en bedre løsning.

Men ud fra den fremlagte empiri, mener Brennan klart, at epistokratiet er oplagt som den styreform, der leder til de bedre og mere retfærdige resultater. Vi bør ifølge Brennan, vælge styreformen efter de resultater de præsterer, hvilket vil sige, at vores fokus på ligge på en instrumentelle værdi af styreformen og ikke den ekspressive værdi. Vi bør undersøge, måle og overveje resultaterne, for alt andet vil, ifølge Brennan, være moralsk forkasteligt, og af samme grund bør vi derfor også undersøge epistokratiets muligheder (Brennan; 2016; s. 124).

Demokratiet er nødvendigt for lighed

John Rawls og Samuel Freeman forklarer ifølge Brennan, at såfremt en borger i et samfund velvilligt afgiver sin politiske friheder, herunder stemmeret og retten til at stille op til valg, så har borgeren ligeledes utrykt til offentligheden, at de er mindre værd, hvilket ville lede til en følelse af ringeagtelse og være ydmygende for borgeren (Brennan; 2016; s. 125). Derfor mener de også, at demokratiets politiske friheder er afgørende for, at en borger kan føle godt selvværd og opnå en følelse af lighed i et samfund.

Brennan mener, at disse argumenter for demokratiet er vage. Der skal ifølge ham være velbegrundet belæg for, at man kan styre andre menneskers liv, hvilket sker, når et politisk flertal bestemmer hvad de selv, og især mindretallet skal leve deres liv efter. Det er dermed ikke nok for Brennan, at argumenter bliver baseret på antagelser om hvordan en borger måske vil føle, hvis vedkommende skal afstå de politiske friheder:

"Democracy is not a poem or painting. Democracy is a political system. It is at base a method for deciding how and when an institution claiming monopoly on legitimate violence will exercise violence." (Brennan; 2016; s. 125).

Vores styreform bliver ifølge Brennan ikke taget alvorligt nok, når vi lader os rette ind af argumenter baseret på følelser. Styreformen er ikke til for at give os øget selvtillid eller for at styrke vores selvforståelse. Den er til for at forvalte samfundets institutioner på bedst mulige vis.

Get over it

Brennans budskab til filosofferne, teoretikerne og de borgere, der måtte føle sig ulige behandlet - hvis de ikke besidder den viden der skal til for, at de kan opnå stemmeret - er relativt let at føle på. De skal kort og kontant komme videre. I spørgsmålet om politisk magt har vi kontrol over andre menneskers kroppe og aktiviteter. Lovgivningen i et land dikterer hvad man ikke må, og derfor ligeledes hvad man må. Det kan være mange ting for eksempel mad og drikkevarer. Rusmidler er ligeledes begrænsede til alkohol, hvis ikke de benyttes til medicinske formål. De politiske valg der bliver truffet, er derfor valg der vedrører menneskets hverdag og frihed. Hvis vi gør som det passer os, og dette ikke stemmer overens med loven, bliver vores frihed måske endda taget fra os med vold. Så der er ifølge Brennan en meget god grund til, at vi skal tage spørgsmålet alvorligt, og at vi ikke skal lade følelsesbaserede argumenter diktere, hvilken styreform vi skal have (Brennan; 2016; s. 126).

Forbindelsen mellem vores status og vores politiske magt er en konstruktion

Som tidligere nævnt så er flere af demokratiets fortalere overbeviste om, at der er en klar relation mellem borgerens status, i egalitær forstand, og den politiske magt som denne måtte besidde. Selv om, vi blot bør tage os sammen og komme videre, så er der ifølge Brennan måske stadigvæk nogle af demokratiets fortalere, der fortsat har den overbevisning, at borgerens status hænger tæt sammen med deres mulighed for at stemme. Det kan altså vel være, at en borger får en stærk følelse af, at være uretfærdigt behandlet og at systemet er uretfærdigt, hvis det bliver frataget stemmeretten.

Brennan mener ikke, at der er en dybere grund til at forbinde status og stemmeret. Ifølge ham, behøver der ikke nødvendigvis at være en reel forbindelse mellem en borgers værdighed og retten til at stemme:

" This association is only contingent; there is, as far as I can see, no intrinsic or essential connection between status and political power." (Brennan; 2016; s. 129)

Forbindelsen er ifølge ham overvejende symbolsk. Der er, ifølge Brennan, en udpræget forståelse af, at menneskelig værdighed kan associeres med politisk magt, hvilket også gør sig gældende her. Folk kan opleve, at der er en ophøjet aura omkring mennesker, der besidder meget magt. Man kan derfor være betinget til at opleve, at noget er *særligt* og *ophøjet*, når det besidder magt. Rent historisk har vi været vant til, at det er tilfældet.

Tager man Det Danske Kongehus som eksempel, har det været et tydeligt projekt for regenterne igennem tiden, at de skulle vise deres magt og derigennem opnå en værdighed, til at besidde den position de har. Igennem næsten utænkelige foranstaltninger, i form af kjoler, slotte og specielle biler, viser kongehuset, at de er deres status værdig.

Den amerikanske præsident får muligheden for at bo i et meget stort hvidt hus, når han opnår sin magtfulde position, og dette hus repræsenterer, at man har en særlig magt. Ikke fordi, at der inden for Det Hvide Hus' murer eksisterer en usynlig magt-kappe, der daler ned over præsidenten, når han træder ind ad døren. Det afhænger af, hvad mennesket forbinder med den status, det er at være præsident.

Det samme gør sig gældende i forhold til kristendommen, hvor der er bygget store og høje bygningsværker for at demonstrere en særlig forbindelse mellem den samfundsmæssige status og den politiske magt, der førhen var væsentligt større f.eks. i den katolske kirke.

Brennans følgende argument ligger i forlængelse heraf. Han forklarer, at når vi formår at opstille en konstruktion, der forbinder social status med politisk magt, så kan vi også skabe andre konstruktioner, der for eksempel forbinder epistokratiet med lighed (Brennan; 2016; s. 129). Historisk set mener han ikke, at forbindelsen mellem politisk magt og status har bragt noget godt med sig, så kunne vi minimere denne relation, vil det ifølge Brennan være ønskværdigt og måske direkte moralsk påkrævet:

"Most people attach symbolic meaning to the rights to vote and run for office. Yet there is no moral requirement to accept, uncritically, the meaning people attach to these rights. Instead, we may be morally required to revise the semiotics we assign to voting rights." (Brennan; 2016; s. 130)

Symbolik fordrer respekt

Det ligger dermed klart, at denne symbolik er med til at udtrykke status og magt, som begge fordrer respekt. Det ligger derfor også lige for, at man kan forbinde mangel på denne symbolik, som mangel på denne symbolske respekt. Brennan mener imidlertid ikke, at vi bør besidde denne symbolske respekt. Hvis den skal være der, bør den i stedet være *reel* og være baseret på vores viden.

Hvis det derfor viser sig, at epistokratiet virker bedre, så bør vi derfor ikke tildele værdi til den symbolske praksis, der signalerer respekt igennem retten til at stemme. I stedet mener Brennan, at vi bør genoverveje denne praksis og begynde at overveje den instrumentelt på lige fod med tilfælde, hvor det kræver en særlig tilladelse eller bemyndigelse, hvis man skal træffe valg på andres bekostninger. Alternativet ville ifølge Brennan være direkte moralsk forkasteligt (Brennan; 2016; s. 131).

Epistokratiet skifter ifølge Brennan fokus fra at handle om den ekspressive signalværdi af en stemme, til at handle om værdien den reelle viden en stemme kan besidde. Den reelle værdi af en stemme i et demokrati er næsten ikke eksisterende, så vi er tilbøjelige til at tillægge den andre mere luftige værdier, der baserer sig på følelser og fornemmelser.

I epistokratiet er retten til at stemme ikke medfødt, men derimod en ret man kan gøre sig fortjent til igennem tilegnet viden. Vi har derfor alle den samme umiddelbare og lige mulighed for at få retten til at stemme, men vi kan opnå denne mulighed, hvis vi investerer tid i at undersøge de politiske forhold. Med en reel velkonsolideret viden om de politiske forhold kan vi, ifølge Brennan, bedre forholde os til de politiske spørgsmål. Vi kan så at sige foretage informerede og kompetente valg, i stedet for at lade tilfældighederne og inkompetencen råde.

At nogle mennesker er bedre til at beskæftige sig med politik end andre sender et signal om, at samfundet vil fungere bedre, hvis de inkompetente borgere ikke stemmer, og det kan givetvis føles stødende for dem der må opgive retten til at stemme. Men det handler ikke om, at nogle mennesker er mere værd end andre eller at nogle menneskers interesser er bedre end andres, forklarer Brennan. Det handler om, at lade virkeligheden

og de reelle resultater tale i stedet for at basere handlingerne på gisninger og manglende viden.

For alternativet kan begrænse vores frihed og vores velbefindende. Derfor mener Brennan, at folk bør komme videre og tage sagen i egen hånd, hvis de føler sig forbigået. Muligheden for at erhverve sig viden om de politiske spørgsmål ligger i Brennans øjne alle mennesker lige for.

Om retten til en kompetent regering

Brennans argument for epistokratiet står stærkest, hvis man antager, at man altid skal vælge den bedste styreform ud fra et instrumentelt synspunkt. Brennan argumenterer ikke for, at det med et proceduralistisk udgangspunkt nødvendigvis er bedre at vælge epistokratiet, det er ikke nødvendigvis tilfældet. Brennan ønsker at vise, hvorfor vi bør vælge epistokratiet, fordi det er en moralsk forpligtigelse.

Brennan mener ikke, at man altid er tvunget til at vælge den bedste styreform under alle omstændigheder. Man kan sagtens forestille sig en styreform, som ville være retfærdig og god, men som ville koste os så mange ressourcer, at vi ville opgive andre vigtige mål. Brennan mener dog, at det som udgangspunkt er uretfærdigt at vælge en mindre kompetent styreform, hvis en bedre og mere kompetent styreform er tilgængelig. (Brennan; 2016; s. 140-142)

Brennan påpeger desuden, at hvis vi ikke skal vælge epistokratiet, så må det være åbenlyst, at demokrater skal forsvare, hvorfor dårlige vælgere skal have magt over kompetente vælgere. En lignende retfærdiggørelse skal Brennan jo præsentere, når han forsvarer at tilvælge epistokratiet frem for demokratiet. Det må således gælde, at begge styreformer skal retfærdiggøre sig instrumentelt, da Brennan ikke mener, at man bør vælge på et proceduralistisk grundlag. Da han ikke som udgangspunkt mener, at hverken demokrati eller epistokrati har en intrinsisk værdi højere end hinanden.

I et demokrati bestemmer inkompetente vælgere over andre vælgere. Således kan inkompetente vælgere tvinge en borger til at gøre noget mod hans vilje, og som han

ellers ikke ville gøre. Dette kræver en grad af retfærdiggørelse, for hvorfor ellers acceptere, at man eksempelvis skal overholde en lov, som umiddelbart ikke giver mening. Det er Brennans pointe, at alle borgere har ret til en kompetent regering, som skal sikre, at de bedst mulige beslutninger bliver truffet. Brennan mener, at denne ret til en kompetent regering bliver brudt utallige gange af demokratier. (Brennan; 2016; s. 142-143)

Brennan mener desuden, at man tilgiver demokratiet mange fejl på grund af en misforstået hengivenhed til demokratiet. I det følgende opridser opgaven kort, hvilke tre konkrete fejl demokratiet kan besidde, men som demokrater i et vidt omfang vil tolerere, til trods for de ikke ville tolerere samme fejl i en anden styreform.

Hvis man tager udgangspunkt i klimaforandringerne og accepterer, at de med al sandsynlighed er skabt eller meget påvirkede af vores udledning af drivhusgasser, så vil man typisk advokere en begrænsning af udledningen af disse gasser. Individuelt gør det ingen forskel om vi forurener så meget, vi måtte have lyst til, men når man aggregerer den samlede individuelle udledning, så bliver et globalt problem allerede på kort sigt. Derfor mener mange, at regeringen bør begrænse og regulere udledningen af drivhusgasser i stedet for at overlade til individer, der ikke har et individuelt direkte ansvar, men har ansvar i kraft af den aggregerede sum. Brennan mener, at hvis man erklærer sig enig i ovenstående påstand, så burde man ligeledes kunne se fornuften i at gøre det samme med stemmeretten.

Hvis vi ved, at det individuelle ansvar er stort set fraværende i et meget stort demokrati, og at dette skaber en omvendt incitamentsstruktur, hvor det ikke kan betale sig at stemme klogt. Så har det for den enkelte meget få konsekvenser, men på stort skala så vil det have problemer. Således burde man advokere en regulering af, hvem der har stemmeret. (Brennan; 2016; s. 143)

Det andet eksempel Brennan fremhæver relaterer sig til en inkompetent leder. Hvis vi forestiller os et monarki med en inkompetent konge, som træffer dårlige beslutninger. Han har kun meget lidt indskrænkede rettigheder som konge og beslutter derfor som udgangspunkt hele rigets politik. De fleste demokrater ville afvise dette og kalde det uretfærdigt, dels fordi han er konge, og det dermed er et monarki, men vel også fordi

han hersker inkompetent og uretfærdigt. For ville demokrater kritisere et tilsvarende monarkisk styre lige så meget, hvis kongen var meget klog og traf gode beslutninger på sine borgeres vegne?

Hvis man så erstattede den inkompetente konge med et demokrati, som traf de samme dårlige beslutninger som kongen havde truffet, ville styret så blive retfærdigt som resultat heraf? Eller, som Brennan påpeger, ligger der en uretfærdighed til stede, når man træffer dårlige beslutninger på andres vegne, uanset hvordan disse beslutninger er truffet – demokratisk eller enevældigt. (Brennan; 2016; s. 144-147)

Endelig benytter Brennan et tredje eksempel til at vise, hvordan demokrater i nogle henseender tillader demokratiet mere handlerum end andre alternative styreformer. Hans spørgsmål er følgende, hvorfor ikke lade seksårige børn stemme? Den typiske afvisning af børns stemmeret vil lyde nogenlunde som det følgende, mener Brennan.

“Membership: Little kids are not yet full members of society, so they don’t deserve a vote.

Dependence: Little kids will just vote however their parents tell them to vote, so giving them a vote is just giving their parents an extra vote.

Incompetence: Little kids don’t know enough to vote well.”

(Brennan; 2016; s. 147)

Brennan mener, at de fleste kan tilslutte sig ovenstående, og selv hvis kun et af udsagnene gjaldt, så ville de stadig ikke give stemmeret til seksårige.

Brennan vælger at tage udgangspunkt i det tredje argument vedrørende inkompetence. Dette argument er simpelt, det vedrører det faktum, at børn og unge ikke har viden til at stemme, derfor skal de ikke have lov. Dette udsagn vil de fleste være enige med, med den logiske følgeslutning af dette, vil de færreste acceptere, mener Brennan.

For hvis det bør diskvalificere børn og unge fra at stemme, at de er inkompetente, så bør det samme også gælde for voksne. Således skulle inkompetente voksne fratages stemmeretten på samme grundlag. Brennan mener, at man i teorien sagtens kunne give stemmeret til nogle unge mennesker, hvis de på linje med voksne udviser en politisk

indsigt. Således diskrimineres ikke på basis af alder eller andre hensyn, der dømmes blot ud fra individers politiske kompetencer. Denne aldersdiskrimination mener Brennan ikke, at demokrater tager alvorligt, når han endnu ikke er stødt på et godt argument for dens tilstedeværelse. (Brennan; 2016; s. 147-149)

Retten til at bestemme kræver retfærdiggørelse

I det følgende redegøres for Brennans krav, der skal overholdes, førend man har ret til at bestemme i et samfund. Hvad bestemme konkret betyder, opsummerer Brennan i det følgende.

“It is morally permissible for it to create and enforce laws, rules, policies, and regulations for those people in that area.

Certain people (citizens, residents, visitors, etc.) have moral obligations to abide by the laws, rules, policies, and regulations of the government, because the government issued those rules” (Brennan; 2016; s. 149)

Når det første punkt gælder, mener Brennan, at en regering har legitimitet, og når det andet punkt gælder, så har regeringen autoritet. Forskellen på de to er ret vigtig, når man skal belyse det magtforhold, der eksisterer mellem borger og regering. Legitimitet er det, der gør det acceptabelt for politiet at anholde en borger, autoriteten gør det forkert, at du gør modstand. (Brennan; 2016; s. 149-150)

Men for Brennan ligger der et kompetencemæssigt aspekt af legitimitet og autoritet. For Brennan mener, at man som udgangspunkt har en ret til at blive ledet ordentligt af en regering. Derfor grundlægges legitimitet og autoritet af en retfærdig og dygtig regering, således vil regeringer umiddelbart miste deres ret til at lede moralsk forsvarligt, hvis deres beslutninger er uhensigtsmæssige. Brennan påpeger, at dette ikke altid er gældende, man kan acceptere inkompetence i nogle henseender, hvis kompetence generelt er til stede – således skal man se ovenstående som et generelt udsagn. (Brennan; 2016; s. 150-151)

Kompetenceprincippet

Brennan bruger en jury som eksempel til at illustrere, hvordan kompetence som udgangspunkt er en forudsætning for at gøre krav på autoritet og legitimitet. Brennan mener, at hvis en jury er ignorant, irrationel eller umoralsk og dette er åbenlyst, så bærer deres dom ingen moralsk autoritet. Den dømte har ikke nogen pligt til at følge en jurys påbud, hvis de har handlet inkompetent. Det er således uretfærdigt, hvis den dømte skal følge juryens beslutning, og det er ligeledes uretfærdigt, hvis en regering tvinger den dømte til at følge juryens beslutning. Men den dømte bør være fri, hvis ikke han får en fair retssag, og en retssag hvor juryen er tendentiøs og inkompetent kan ikke siges at være fair. (Brennan; 2016; s. 153)

Det gælder ikke for princippet om kompetence, at juryer kun har autoritet og legitimitet når de træffer gode beslutninger, det gælder i stedet, at juryer mister autoritet og legitimitet, når de træffer beslutninger på uacceptable måder. Eksempelvis når juryerne besidder dårlig moral eller manglende viden, som umuliggør en fair og velovervejet beslutning. (Brennan; 2016; s. 155)

Brennan mener, at det samme må gøre sig gældende omkring regeringer. Det må være deres pligt at træffe gode beslutninger, og deres autoritet og legitimitet drages fra deres gode moral og viden på området – også selvom en given regering laver fejl sommetider. Det følger nemlig, at det store ansvar, der blandt andet involverer vold eller trusler om vold mod borgerne, kræver en grundig retfærdiggørelse, og dette mener Brennan kan lade sig gøre et krav om kompetencer. (Brennan; 2016; s. 155-158)

Ligeledes skal dette krav om kompetencer benyttes på vælgerkorpset af mange af de samme årsager, som gør sig gældende for en jury og en regering, mener Brennan. For hvis det gælder både for en anklaget i en retssag og en borger i et samfund, så må kompetenceprincippet også gælde for vælgerne i et demokrati. Brennan forestiller sig et samfund, hvor et flertal vælgerne er irrationelle, tendentiøse, umoralske eller korrupte, og deres valg af leder og politisk kurs vil være påvirket heraf. I et sådan samfund kan man sagtens forestille sig, at ikke alle vælgerne besidder ovenstående karaktertræk, men at der også er en gruppe ærlige og rationelle vælgere. Det flertal af inkompetente vælgere har således gjort skade på den minoritet, der ville andre og bedre politiske

beslutninger – de har udøvet deres magt over samfundet på en måde, som resulterer i uhensigtsmæssige udfald. (Brennan; 2016; s. 158) I et demokrati har vælgerne den endelige beslutningskompetence, hvorfor det netop er centralt, at de er kompetente fordi konsekvenserne af valgene kan være katastrofale, her referer Brennan til valget af Adolf Hitler og nazisterne i 1930'ernes Tyskland. Selvfølgelig kan hele det tyske vælgerkorps ikke holdes til ansvar for Hitlers politik, men ansvaret hviler dog i sidste ende også på deres skuldre. (Brennan; 2016; s. 159)

Dernæst mener Brennan, at vi skal skelne mellem beslutninger under valget, hvem vælgerne vælger til politiske embeder, og efter valget, hvad de folkevalgte vælger at gøre efter valget. Denne skildring er central, for lad os antage at der findes en dygtig men ukendt kandidat. Vælgerne kan med god grund ikke vide, at vedkommende er dygtig, så de burde som udgangspunkt ikke støtte vedkommende. Hvis en kampagne så imod alle odds får personen valgt og vedkommende gør det godt, så har vælgerne stadig truffet en dårlig beslutning jævnfør kompetenceprincippet. For vælger kunne ikke vide, at personen ville være kompetent. Således kan en kompetent regering valgt på et forkert grundlag sagtens bryde kompetenceprincippet. (Brennan; 2016; s. 159-160) Brennan vurderer, at hvis vælgerne har et større vidensgrundlag, så vil chancen for at vælge på et informeret grundlag være tilsvarende større, og det vil resultere i en overholdelse af kompetenceprincippet, som omvendt vil forøge chancen for en kompetent regering. Dette skyldes, at ovenstående eksempel med en dygtig leder valgt på et ufuldkomment vidensgrundlag må siges at være undtagelsen, snarere end det er reglen. Derfor mener Brennan også følgende.

"Still, voting makes a difference. In general, the lower the epistemic and moral quality of the electorate, the worse the governmental policies will tend to be. Whom the voters select as a leader does make a significant difference."
(Brennan; 2016; s. 161)

Således slutter Brennan, at kompetenceprincippet bør gælde i alle sammenhænge, hvor man udøver politisk magt, hvis denne skal have legitimitet, autoritet og være retfærdig. (Brennan; 2016; s. 161)

Hvad gælder som kompetencer i politik

Når vi skal måle kompetencer, mener Brennan, at det kan være svært at opstille egentlige principper for mange områder. Han fremhæver, at medicin internt har en række krav til sundhedsprofessionelle, og det må ligeledes gælde for mange håndværk, at en kompetent tømrer lever op til en række krav for at kunne kalde sig selv en dygtig håndværker. Kompetenceprincippet vil således være forskelligt fra fagområde til fagområde, og igen vil disse være forskellige fra den politiske sfære. Brennan forsøger dog alligevel at fremsætte fire forskrifter for hvad, demokratisk kompetence kan være.

- *"Voters should act on widely available, good information, if not always the best information available anywhere.*
- *They should avoid mass superstition and systematic error.*
- *They should evaluate information in a moderately rational, unbiased way – if not with the perfection of a Vulcan, at least with the degree of rationality a first-year college student brings to thinking about introductory organic chemistry.*
- *Voters should be aware of their limits, and thus always look for more and better information on any high-stakes decision."* (Brennan; 2016; s. 165)

Brennan mener, at han gennem *Against democracy* til stadighed har vist, hvordan vælgerne i de fleste henseender ikke lever op til ovenstående krav. De fleste vælgere overvurderer egne evner, de søger ikke information på egen hånd og mest graverende, så er vælgerne ikke klar over, hvor lidt de ved. (Brennan; 2016; s. 165)

Er demokratiet kompetent?

Brennan vil nu forsøge at vise, hvordan demokratiet har en lang række problemer, også selvom man vurderer det under de bedst mulige forhold. For man kan i teorien forestille sig, at demokratiet, på trods af dårlige vælgere og inkompetente institutioner, klarer sig godt og producerer gode resultater. Således kan et epistemisk argument for demokratiet eksisterer på grund af effekter, vi endnu ikke har stiftet bekendtskab med. I det følgende redegøres meget kort for et par eksempler på sådanne effekter, der potentielt kunne

viser, hvordan demokratiet alligevel bør bevares til trods for de tidligere nævnte negative elementer. (Brennan; 2016; s. 172-173) Et eksempel på noget, hvor størrelsen eller funktionen af et givent system er afgørende for dets positive virkning er for eksempel det frie marked. Individuelle forbrugere har meget lidt indsigt i, hvordan deres produkter laves og prissættes, men funktionerne af markeds kræfterne sætter prisen meget præcist og effekterne af arbejdsdeling gør, at vi kan skabe mere end tidligere. (Brennan; 2016; s. 173)

Disse teorier tager udgangspunkt i et meget teoretisk syn på den politiske praksis og beskæftiger sig dermed eksempelvis med chancen for, at demokratiet kan producere gode resultater. Det betyder desuden, at de ikke forholder sig til empiri indsamlet om dette område, men beskæftiger sig a priori med emnet. Brennan medtager dette af den årsag, at vi endnu må drage konklusioner om epistokratiet a priori, fordi vi endnu ikke har testet det i praksis. (Brennan; 2016; s. 174)

De tre teorier nævnes, derefter gennemgår vi hvert punkt og forklarer kort, hvad den bagvedliggende teori er, og hvordan den potentielt kunne bruges til at forsvare demokrati. Endelig slutter vi af med Brennans argumenter for, hvorfor disse argumenter ikke kan bruges til at forsvare demokratiet.

“Miracle of aggregation theorem: If errors in an enormous democracy are randomly distributed, then as long as there is a minority of well-informed voters, a democracy made up almost entirely of ignorant voters will perform just as well in epistemic terms as a democracy made up entirely of well-informed voters.” (Brennan; 2016; s. 173)

Ovenstående teori er baseret på et matematisk faktum, som dikterer, at hvis stemmerne i et demokrati sættes tilfældigt af et flertal af vælgerne, men systematisk af et mindretal, så vil mindretallet altid ende med at bestemme udfaldet af valget. Brennan bruger følgende eksempel til at illustrere denne pointe. Hvis der er to kandidater, A og B, så vil stemmerne fra de dårligt informerede vælgere falde 49% til A og tilsvarende 49% til B, og så vil de 2% kloge borgere kunne sætte deres kryds i fred, og dermed afgøre valget og give enten A eller B 51% af det samlede stemmeantal. (Brennan; 2016; s. 176)

Matematikken i ovenstående eksempel er umuligt at benægte, det er sådan det forholder sig. Men i kraft af, at denne teori forhold sig til den demokratiske proces a priori, så ved vi ikke om det forholder sig sådan i virkelige demokratier. Brennan mener ikke, at det ovenstående eksempel fungerer til at belyse faktiske demokratier, for som vi har set, så stemmer dårligt informerede vælgere ikke tilfældigt – de er systematisk misinformerede og træffer valg baseret på ukorrekt information. (Brennans, s. 177) Det vil betyde, at de informerede vælgere højst sandsynligt ikke vil være nok til at afgøre valget.

Dernæst nævner Brennan, at det også blot er et tænkt eksempel, at de kloge vælgere er enige. Undersøgelser viser, at både kloge og dårligt informerede vælgere vil fordele sig på en kurve, en såkaldt *normal distribution*. Så de kloge vil ikke alle stemme det samme, og således vil den store margin i ovenstående eksempel blive mindre i praksis, og den lille effekt der trods alt ville være, vil blive ophævet af dårligt informerede vælgeres forkerte valg truffet på ukorrekt information. (Brennan; 2016; s. 178-179)

“Condorcet’s jury theorem: If voters are independent, and if the average voter is sufficiently well motivated and more likely than not to be correct, then as a democracy becomes larger and larger, the probability that the demos will get the rights answer approaches 1.” (Brennan; 2016; s. 173)

Denne teori forudser, at hvis en række forudsætninger er tilfældet, så vil en gruppe nærme sig det rigtige svar som konsekvens heraf. Brennan forklarer det med et eksempel, hvis vi angiver den rigtige beslutning som 1, så skal vi nærme os dette af indlysende årsager. Hvis alle borgerne i et demokrati besidder et kompetenceniveau på 0.5 eller derover, så vil den samlede mængde viden flytte os i retning af 1. Hvis man skal vælge mellem to valgmuligheder, og vælgerne mere ofte end ikke vælger det rigtige jævnfør deres kompetenceniveau, så vil forudsigelsen holde stik og den rigtige valgmulighed vil blive valgt.

Brennan accepterer naturligvis denne konklusion, men han mener ikke, at vælgerne lever op til kravet om et kompetenceniveau over 0.5. Og hvis vælgerne generelt har et kompetenceniveau under 0.5, så gælder det, at de generelt vil nærme sig 0 – altså den forkerte beslutning, hvilket ingen umiddelbart er interesserede i. Desuden indvender Brennan, at det er svært at sige, om dette fortæller os særligt meget om faktiske

demokratier, men selv hvis vi giver *Condorcet's jury theorem* de bedste vilkår, så vil det stadig kræve, at vælgerne er informerede til et vidst niveau – hvilket al empiri viser, at de ikke er. (Brennan; 2016; s. 179-180)

"Hong-Page theorem: Under the right conditions, cognitive diversity among the participants in a collective decision-making process better contributes to that process producing right outcomes than increasing the participants' individual reliability or ability." (Brennan; 2016; s. 173)

Ovenstående er den sidste teori Brennan behandler, som adskiller sig en smule fra de andre. Først indvender Brennan dog, at denne teori er meget omdiskuteret, og prominente forskere på området mener at have modbevist den. Således diskuteres den kun her for definitivt at lukke diskussionen om denne teori som et a priori epistemisk forsvar for demokratiet. (Brennan; 2016; s. 181)

Brennan tager udgangspunkt i en fortolkning af *The Hong-Page theorem* udlagt af Helene Landemore. Denne udlægges i det følgende.

"Some scholars argue that aggregation can work especially well if participants have diverse views and abilities. When a large and diverse group seeks a solution to a problem, it can often make better decisions than a smaller, more expert group because it can pool its diverse knowledge which, in the aggregate, is greater than that of the smaller group." (Brennan; 2016; s. 181)

Brennan eksemplificerer ovenstående påstand med en analogi, to universitetsstuderende ved højst sandsynligt mere end deres professor indenfor samme felt, fordi deres viden aggregeret overgår hans. Så hvis der er en praktisk måde at samle de to studerendes information, kunne man potentielt opnå et bedre valg. (Brennan; 2016; s. 180)

Lu Hong og Scott Page fremsætter et matematisk bevis, der viser hvordan, under de rigtige forhold, så vil det gælde, at en vælgerbase med forskellig baggrund, viden og erfaring vil være klogere end en gruppe af politiske eksperter. Der er dog endnu en gang en række forudsætninger, denne gruppe skal leve op til, de er som følger.

- *"The participants must have genuinely diverse models of the world.*
- *The participants must have sufficiently complex models of the world.*
- *They must agree on what the problem is and what could count as a solution.*
- *The participants must all be trying to solve the problem together.*
- *And they must be willing to learn from other and take advantage of other participants knowledge."* (Brennan; 2016; s. 181)

I det følgende, vil jeg redegøre for, hvad Brennan ser, som de centrale problemer i dette epistemiske forsvar for demokratiet. For det er korrekt, at oftest er to personer klogere end en person på et givent område, men det følger ikke, at et helt vælgerkorps nødvendigvis er klogere end en gruppe af vælgerne. Man kan sagtens forestille sig et forskelligartet men dog klogt vælgerkorps i et epistokrati udnytte *Hong-Page* teorien til deres fordel, og så skabe gode resultater ved at have forskellig viden og erfaring. (Brennan; 2016; s. 183) Således beviser Landemore med hendes udlægning af *Hong-Page* ganske rigtigt, at demokratier klarer sig bedre end epistokratier, hvor der er en meget lille vælgerskare. Men man kan sagtens forestille sig en situation, hvor epistokratiet har en tilpas stor vælgerskare, så man stadig udnytter effekterne af diversitet – hvis altså *Hong-Page* teorien passer.

Dernæst så forudsætter *Hong-Page*, at vælgerne arbejder sammen for at løse et problem, de er enige om. Det er nemt, når man snakker om store ting – spædbarnsdødelighed eller kræfttilfælde, hvor man kan forvente en rimelig konsensus om, at det udgør et problem. Men der er mange områder, hvor vælgerne er uenige om, hvorvidt noget er et problem – eksempelvis indvandrings effekt på et lands økonomi eller lignende, hvor nogle vil mene indvandring er et problem, der skal løses, mens andre igen ser det som et gode. I denne situation vil deliberation være umulig, fordi vi ikke kan opnå enighed om, hvad vi skal løse. (Brennan; 2016; s. 185-187)

Landemores svar til dette er, at hun arbejder med en ideal idé om demokratiet, men dette redder ikke Landemore, for hvad med de reelle udfordringer demokrati har. De kan ikke løses ved at opfinde et urealiserbart ideal. Hvis idealet kan gælde som et alternativ, så åbner man op for et forsvar af mange styreformer, hvis de fremstillet ideelt. Brennan eneste svar må være, at et ideelt demokrati lyder fint, men i den

virkelige verden bør vi erstatte det faktiske demokrati med epistokrati. (Brennan; 2016; s. 187)

Brennan mener dog, at det største problem for Landemore er vælgernes manglende information og egentlige misinformation. Landemore mener ikke, at al viden om politik er udslagsgivende for ens evne til at træffe gode politiske beslutninger, således er det f.eks. ikke vigtigt at kende alle dommere i den amerikanske højesteret, selvom det kvalificerer sig som politisk viden. Men Brennan vedholder, at der er en lang række ting, man bør vide, og som er afgørende for ens evne til at træffe gode beslutninger politisk. F.eks. hvor stor en andel af offentligt forbrug bruges på forsvaret eksempelvis må være en forudsætning for at stemme om, hvorvidt forsvarsbudgettet skal hæves eller sænkes. Selv hvis vi beder folk om at vælge side mellem højrefløjen og venstrefløjen i en sag, så vil de dårligst informerede 25% vælge forkert i forhold til deres holdninger, fordi disse er baseret på ukorrekt information og manglende indsigt. Det virker således ikke indlysende, hvordan ovenstående skulle være et argument for *Hong-Page*, snarere burde det advokere epistokrati, da viden trods alt tæller – også selvom navnene på højesteretsdommere ikke gør.

Dernæst redegør Brennan for den sammenhæng, der umiddelbart bør påvise, at mere viden leder til bedre beslutninger. Dette gøres for endeligt at vise, at kloge mennesker bidrager mere, også i en deliberativ proces, til bedre beslutninger end dårligt informerede vælgere. Brennan mener derfor, at følgende argumentation skulle klargøre hans synspunkt.

“Much of the basic, objective political knowledge tested by political scientists such as Althaus is not in itself (for the most part) strictly speaking necessary or relevant to make good political decisions or form sound, justified political beliefs. So, for instance, you don’t need to be able to name the president of Georgia to be a good voter in the United States.

Yet certain social scientific knowledge is necessary and relevant to make good political decisions as well as form sound, justified political beliefs. If you don’t understand basic economics, your opinions about economic policy are probably unjustified.

It turns out, empirically, that high scores on tests of political knowledge are correlated with systematically different political beliefs than low scores, and this difference is not explained by demographics. This presents a conundrum that demands explanation.

If the three premises above are correct, the best explanation is that political knowledge of the sort tested by Althaus, while for the most part in itself relevant to hard political questions, is positively correlated with the kind of social scientific knowledge that is relevant and necessary to form sound and justified political beliefs.

If this last premise holds, then the country's enlightened preferences, as Althaus measures them, are more likely to be correct than the country's actual, unenlightened preferences.

Therefore, the electorate's enlightened preferences are more likely to be correct than the country's actual, unenlightened preferences, and the electorate is likely to be in systematic error." (Brennan; 2016; s. 189-190)

I ovenstående nævnes Althaus, som vi har set i afsnittet om vælgerne i begyndelsen af opgaven. Althaus viser, hvordan politisk information påvirker ens politiske præferencer. Hvilket gør ovenstående argumentation mulig.

Således er pointen ikke jævnfør Brennans kilder og empiri, at det er umuligt, at kloge vælgere tager fejl eller at dårligt informerede vælgere har ret i en given beslutning. Men chancen for at det modsatte gør sig gældende er markant større jævnfør ovenstående argumenter.

Landemore mener desuden, at man overvurderer, hvor meget eksperter ved og referer her til Philip Tetlocks studie *Expert political judgment*, hvor han viser, at en gruppe eksperter ikke er bedre til at forudsige den politiske fremtid end lægpersoner. I dette eksperiment er lægpersonerne psykologistuderende fra Berkeley, et anerkendt universitet – det er dermed ikke en repræsentativ undersøgelse for den amerikanske befolkning, da psykologistuderende fra Berkeley afgjort tilhører den intellektuelle elite. Så der er næppe tale om egentlige lægfolk.

Desuden testede Tetlock også eksperterne i for dem meget svære spørgsmål, hvor ingen umiddelbart har et særligt kvalificeret svar. Hvis vi derimod testede politiske eksperter i, for dem, nemme spørgsmål, så ville eksperterne sandsynligvis klare sig markant bedre end eksempelvis psykologistuderende. Fordi nemme spørgsmål for en ekspert kan være meget svære for en novice.

I undersøgelsen klarede chimpanser sig i øvrigt bedre end både de studerende og eksperterne, så hvis man tolker Tetlock som Landemore gør, så ville man skulle støtte et samfund styret af chimpanser, foreslår Brennan. (Brennan; 2016; s. 191-194)

Det gælder for alle ovenstående teorier, at empirien viser, at de ikke gælder i virkelige demokratier. Fordi de forudsætninger, der skal mødes før deres effekter er positive ikke mødes af virkelige demokratiet – såsom en kompetent vælgerskare osv. Disse a priori forsvar for demokratiet klarer sig meget skidt, når man indsamler empiri på området – men man kan vel forestille sig, at der er et empirisk forsvar for demokratiet. For som Brennan rigtigt konstaterer, så gælder følgende.

“Democracies are systematically more likely than existing monarchies, oligarchies, and one-party governments to recognize as well as protect civil and economic liberties. While I think democracies systematically underperform, they underperform wonderfully when compared to most historical alternatives.” (Brennan; 2016; s. 195)

Findes der et epistemisk forsvar for demokratiet?

I det følgende redegøres for Brennans eksempler på, hvordan man kunne forsvare demokratiet epistemisk. Det betyder med andre ord, om der forelægger empiri, der kunne vise, hvordan demokratiet er en god styreform. Et eksempel kunne være, at valget mellem politiske partier reducerer den mængde viden, det er påkrævet at vælgerne har for at vælge en god politisk beslutning. I USA kan du vælge mellem mange partier, men i praksis kan du kun vælge mellem Republikanerne og Demokraterne, så hvis man behandler dette som henholdsvis højre- og venstrefløj på det politiske spektrum, så stemmer både velinformerede og dårligt informerede vælgere på de samme to partier.

Således kan man behandle en given kandidat, som *standard Republican* eller *standard Democrat* og stemme efter, hvad man er enig med. Dette argument holder dog kun, hvis vælgerne ved noget om de individuelle partier og forstår, hvad det vil sige, når en politiker foreslår en løsning fremfor en anden. Vi har gennem opgaven set, at dette ikke er tilfældet. (Brennan; 2016; s. 195)

Dernæst kræver en god politisk beslutning ikke blot, at du er i stand til at vurdere en politiks meritter, du skal ligeledes kunne vurdere, hvorvidt kandidaten er i stand til at gennemføre den politik. Hvis jeg foreslår, at vi skal kurere kræft inden 2020, så vil de fleste være enige, men mine evner til at opnå målet er mangelfulde – således vil min idé være god, men udførelsen vil være dårlig, og så bør man ikke stemme på mig. Dette niveau af vurdering kræver en indsigt større end de flestes, mener Brennan. (Brennan; 2016; s. 196) Desuden kræves det også, at vælgerne er i stand til at vurdere empiri uden forudindtagede holdninger, og så eventuelt skifte parti, som resultat heraf – dette vil en *Hooligan* aldrig gøre, da de kun analyserer information i overensstemmelse med deres egen politiske overbevisning. (Brennan; 2016; s. 196)

Brennan påpeger desuden, at de kandidater, vi får, er et resultat af den politik borgerne ønsker. Således vil ønsker om uhensigtsmæssige politiske mål resulterer i kandidater, der ønsker denne politik gennemført. Der er således et forhold mellem efterspørgsel og udbud, også når det kommer til at politik. (Brennan; 2016; s. 196)

Der er dog en anden effekt af demokratisk politik, som potentielt kan forsvare demokratiet. Denne kaldes *median voter theorem*. Tanken bag dette er, at politikere på de yderste fløje vil søge mod midten for at få flere stemmer og således moderere deres synspunkter for at opnå mere sympati. Politiske teoretikere mener i dag, at denne teori er for simpel og ikke præcist forklarer hele den politiske proces – men den bagvedliggende idé har måske potentiale. En teoretiker, Gilens, har dog gennem empirisk undersøgelse vist, hvordan teorien måske slet ikke har ret. For i stedet for at tilpasse sig alle vælgernes ønsker, så tilpasser politikerne sig de riges ønsker. Således lytter præsidenter generelt mere til højindkomstgrupper end lavindkomstgrupper, og derfor retter de sig ikke efter flertallet og søger mod midten, de søger hen, hvor de rige er enige med dem. En sidegevinst af dette kan være, at velhavende som regel er bedre informerede end ressourcetsvage, så dette vil umiddelbart føre til bedre resultater, end

hvis politikerne rettede sig efter folket som et hele. (Brennan; 2016; s. 197) Effekten kan muligvis være skabt af, at velhavende vælgere har mulighed for at give kampagnebidrag til en kandidat, og derfor er det bedre at lytte til dem, og efterfølgende bruge bidragene til at appellere til lavindkomstvælgere. Det til trods for, at der er omfangsrig empiri, der viser, at kampagnebidrag gør en meget lille forskel ved valg. Men det må uundgåeligt spille en rolle, da kandidater opsøger kampagnebidrag meget aggressivt.

Brennan mener, at forklaringen på, hvorfor demokratiet klarer sig så godt skal findes i det faktum, at velinformede vælgere har en langt større indflydelse på valget en dårligt informerede vælgere, og de sidder ligeledes på magten i de fleste partier. Således kan de gennemføre hensigtsmæssig politik også imod et flertal af vælgernes ønske. (Brennan; 2016; s. 199)

Endnu et aspekt af demokratiet som taler til dets fordel er den omfangsrige proces, det er at vedtage og eksekvere en lov i et demokrati. Brennan nævner en lang række eksempler på, hvordan demokratier ikke blot er produkter af et valg, men også lader sig påvirke gennem mange andre faktorer. Eksempelvis kan interessegrupper presse politikerne og desuden påvirke folkestemningen, og således kan enkelte mindretal påvirke et større hele. Dernæst består demokratier af institutioner, som ifølge Brennan, lever deres eget liv. Naturligvis følger de regeringens ordre, men de træffer stadig selv en stor del af deres beslutninger, hvor de folkevalgte ikke er involverede i processen. Demokratiet er desuden, modsat mange monarkier osv., bygget op omkring et system med mange valg og sikkerhedsmekanismer, som sikrer mod magtfuldkommenhed.

Desuden påpeger Brennan, at politikere og politiske partier alle er meget velinformede og arbejder sammen på tværs af midten for at skabe en politik, der er god for landet. Også selvom de individuelle vælgere måske ville have noget andet. Således er partierne også med til at skabe og forme den politik, som vælgerne kan vælge blandt. (Brennan; 2016; s. 199-200)

Ovenstående argumenter for kan lyde som et forsvar for demokratiet, men Brennan mener ikke, at det er argumenter for demokratiet. For hvert af disse eksempler er eksempler, hvor magten og valget tages væk fra vælgeren og gives til institutioner eller

politikere, som ved bedre end vælgerne. Derfor kalder Brennan det "*In that sense, there are epistocratic checks within a democratic system*" (Brennan; 2016; s. 200).

Hvis det er sandt, at institutioner og rettemekanismer inden for demokratiet selv sørger for at rette vælgernes dårlige beslutninger, og det derfor lykkedes at få gode resultater i demokratiet til trods for vælgernes inkompetence. Så kan det sagtens være, at demokratiet er en god idé. Så er valgene bare til for et syns skyld og har ikke megen effekt på den faktisk førte politik. Hvis dette er tilfældet, så kan epistokrati og demokrati sagtens være lige gode, for så har vi de facto et epistokrati styret af institutioner, politikere og partierne. Omvendt hvis valgene virkelig betyder noget og har en stor og direkte indvirkning på den førte politik, så vil epistokratiet alt andet end lige være en bedre løsning, mener Brennan. Uanset hvilken af ovenstående konklusioner man er enig i, så kan det i værste fald forblive status quo, hvis man forsøger sig med epistokrati. (Brennan; 2016; s. 202-203)

De epistokratiske alternativer til demokratiet

Brennan bruger det meste af sit værk *Against democracy* på at vise, hvordan demokrati i sig selv ikke har nogen værdi, og hvordan demokratiet instrumentelt fejler, da det selv som redskab til at styre et samfund skaber mindre attraktive resultater end potentielt muligt. Således mener Brennan, at vi bør søge efter alternativer til den form for demokrati, vi kender i dag. I det følgende redegør vi for de alternative styreformer, man potentielt kunne indføre i demokratiets sted, disse er Brennans egne forslag, som han enten ser som realistiske bud eller forslag til inspiration, som der skal arbejdes videre med. Det er dog vigtigt for Brennan, at understrege at de forskellige epistokratiske styreformer endnu ikke er udviklede eller afprøvede i praksis, således skal man se dem som muligheder og ikke dømme dem efter samme standarder, som vi dømmer 200 år gamle relativt velfungerende demokratier efter. Epistokratiet har et ekstremt højt potentiale, mener Brennan, men det er langt fra realiseret eller forsøgt realiseret i nogen praktisk henseende. Man kunne desuden sige det samme om demokratiet i 1700-tallet, da man erstattede de gamle monarkier med det dengang nye demokrati. (Brennan; 2016; s. 205)

Inden Brennan begynder at beskrive alternativer, opridser han først et tankeeksperiment, som bruges til at belyse en typisk fejl, mange begår, når de eksempelvis skal kigge på alternative styreformer, som er tilfældet her. Brennan kalder det *the big pretty pig contest*. Udgangspunktet er et tankeeksperiment udtænkt af den politiske forsker Michael Munger, eksperimentet skal vise, hvordan vi mennesker generelt træffer beslutninger på et ufuldkomment informationsgrundlag. Lad os antage, at man er dommer i en konkurrence om at finde den største og flotteste gris. Grundet omstændigheder ukendt for os ender der med at være kun to kandidater til prisen, den første er en hæslig og lille gris, og man ville straks udbryde, giv prisen til den næste gris, for den er sandsynligvis pænere og større end den første.

Brennan og Munger slutter, at dette er en meget stor fejl, dommeren har nemlig ingen grund til at tro, at gris nummer to er pænere eller større. Brennan mener, at mange filosoffer, økonomer og politiske videnskabsfolk laver samme fejl, når de skal bedømme institutioner. (Brennan; 2016; s. 204-205) Brennan laver følgende eksempel.

"A left liberal might identify a market failure and propose that we empower government to solve the problem, but fail to consider whether government failure in this area might be even worse than the market failure." (Brennan; 2016; s. 205)

Det er Brennans mål ikke at lave samme fejl som dommeren i ovenstående analogi, for lad os sige at vi, som Brennan, identificerer en række problemer med demokratiet, så skal vi ikke blot vælge epistokratiet, fordi demokratiet har problemer, for der er en reel mulighed for, at epistokrati er en grimmere gris. (Brennan; 2016; s. 205-206) Af årsager også nævnt ovenfor, så er det svært at undersøge epistokratiet, dels fordi det kan antage mange former, og det endnu ikke er forsøgt i praksis. Opgaven må derfor være at finde frem til de bedste bud på epistokratiske styreformer, eller, hvad Brennan jævnfør ovenstående analogi kalder, den perfekte gris.

Når man skal vurdere hvilken styreform, der ville være mest ønskværdig at indføre, skildrer Brennan mellem to forskellige spørgsmål, man bør stille sig selv, når man skal vælge. For det er klart, at man bør udtale sig om den sammenhæng styreformerne skal indgå i, inden man kan vurdere hvilken, der ville være bedst.

“Question 1: What kind of political regime would be morally best if people were motivated by a nearly perfect sense of justice and were fully competent to play whatever role they have in society, if institutions always work as intended, and if there were favorable background conditions?”

Question 2: What kind of political regime will best tend to promote and protect important moral values (such as justice and prosperity) given that people’s willingness and ability to comply are imperfect, people are sometimes incompetent and corrupt, institutions are not guaranteed to work as intended, and background conditions can be unfavorable?” (Brennan; 2016; s. 206)

Forskellen på de to spørgsmål er klar, når vi skal vurdere en styreform. Hvis styreformen forudsætter, at borgerne er meget kompetente og motiveret af rene mål, så vil langt de fleste styreformer kunne fungere ganske udmærket, *“We probably wouldn’t need a government at all”* (Brennan; 2016; s. 206-207). Dette vil dog forblive i teorien, da folk sjældent lever op til disse krav. Alternativt kan man indrette samfundet efter mere realistiske omstændigheder, hvor man medgiver, at mennesker er fejlbarlige og ufuldkomne.

Man kan således forestille sig mange forskellige idealiserede styreformer, hvor man antager, at hvis blot folk opfører sig på en bestemt måde, så vil det fungere. Brennan ønsker ikke, at begå denne fejl, fordi han ser helst, at man behandler eventuelle epistokratiske alternativer efter, hvordan vi kan forvente folk opfører sig med de fejl og mangler, det måtte indebære. (Brennan; 2016; s. 207) Spørgsmålet må således være følgende, mener Brennan.

“Given what we know about political behavior, including what we know about rent seeking, corruption, and abuses of power, which is likely to deliver better results, some form of epistocracy or some of democracy?” (Brennan; 2016; s. 207)

Ovenstående involverer *what we know*, som tydeligt viser, at Brennan ønsker at benytte empiri som grundlag for bedømmelsen af en given styreform. Således vil demokrati fungere bedre nogle steder, eksempelvis Danmark, og dårligere andre steder, for

eksempel Rusland. Det samme vil sandsynligvis gøre sig gældende også for epistokratier, så heller ikke dette kan ligges epistokratiet til last.

De forskellige former for epistokrati

I det følgende redegøres kort for de forskellige bud Brennan har til, hvordan man rent praktisk kunne indrette et epistokrati. Som udgangspunkt redegøres for samtlige af hans bud, for at vi senere kan vurdere, om nogle har bestemte styrker og svagheder, som kan stille dem henholdsvis stærkere eller svagere overfor et forsvar for det velkendte demokrati. Det betyder naturligvis ikke, at man ikke kan forestille sig andre og flere alternative former for epistokrati, men vi tager udgangspunkt i Brennans eksempler, da disse umiddelbart er gennemtænkte og realistiske forslag.

Values only voting

Brennan citerer filosof og politisk tænkner Thomas Christiano. Christiano mener, at det er usandsynligt og urimeligt at forvente, at folk kan sætte sig ind i den nuværende politiske situation med al dens kompleksitet. Deres manglende indsigt vil ifølge Christiano dermed usandsynliggøre, at de træffer hensigtsmæssige beslutninger ved valg. Christiano og Brennan deler dette synspunkt.

Christiano forestiller sig i stedet et politisk system, hvor man i stedet for at stemme om konkrete politiske tiltag, så stemmer man om værdier, om man vil. Christiano mener, at folk er i stand til at vurdere, hvilke mål en regering burde have, men at det ville kræve omfattende uddannelse i politik at vurdere den bedste vej dertil. Brennan benytter følgende analogi, hvis man forestiller sig en kaptajn og en skibsejer, skibsejeren sætter destinationen, men kaptajnen får skibet frem og sikkert i havn.

Brennan anerkender, at der er flere problemer med denne tilgang, eksempelvis vurderingen af, om et parti har gjort det godt eller skidt. Brennan antager, at et hvis et partis mål ikke indfries, så er vælgerne ikke nødvendigvis i stand til at vurdere, om det

skyldes partiets manglende evner, eller om andre omstændigheder gjorde det umuligt, hvorfor man så ikke kan skyde skylden på det givne parti.

Både Brennan og Christiano indvender desuden mod denne tilgang, at det er deres oplevelse, at mange ikke magter af tænke klart omkring værdier, også selvom de har meget på spil. Disse observationer har de gjort sig i undervisningen af filosofi-studerende, som ellers skulle regnes for den intellektuelle elite. Endelig skal man også bemærke, at der er en klar udfordring med at skille værdierne og de realpolitiske hensyn ad, således kan man nemt sige, at man er for miljøet – mens man tillader mere forurening. Christiano mener, at man kan løse dette problem ved at lade partier stille op med politiske programmer, der definerer sig i for eller modsætning til noget.

Eksempelvis sætte økonomisk vækst op mod miljøhensyn, men dette forudsætter at vi meningsfuldt kan opstille et modsætningsforhold mellem eksempelvis disse to hensyn – det er ikke nødvendigvis tilfældet. Desuden ville dette kræve at vælgerne havde en stor indsigt i disse emner, hvilket, hele bogens formål er at vise, ikke er tilfældet. (Brennan; 2016; s. 208-211)

Restricted suffrage and plural voting

Begrænset stemmeret er den umiddelbart mest indlysende form for epistokrati, som Brennan også tidligere i bogen omtaler. Brennan forestiller sig et scenarie, hvor ligesom man skal have et gyldigt førerbevis for at køre bil, så skal man have en slags vælgerkørekort. Dette skal tildeles baseret på, om man har en grundlæggelse forståelse for politiske problemstillinger, eller er i stand til at danne sig en sådan. Dette kunne testes ved en prøve, således er alle borgere i samfundet lige inden prøven, men efter prøven vil en andel af befolkningen have bestået og således vil de være stemmeberettigede. Denne test kan tage mange forskellige former, og det tjener ikke umiddelbart noget formål at nævne dem alle. Fælles for dem alle er dog, at man vil søge at holde spørgsmålene upartiske og blot relaterede til fakta, såsom institutioners funktion osv.

Denne form for epistokrati kunne dog også tage en alternativ form, lad os sige, at hvis man bestod testen kunne man stemme gratis, mens andre kunne betale et beløb for alligevel at have stemmeret. Således er alle stadig potentielt stemmeberettigede, men man skaber et incitament for at bestå testen, hvis man gerne vil have indflydelse.

Endelig kan man lave et system, hvor man får flere stemmer baseret på viden om politiske forhold. Sådan at en universitetsuddannelse eksempelvis kan betyde en stemme ekstra, og en bestået prøvet kan give en ekstra stemme og lignende. Dette kan minde om John Stuart Mills forslag om epistokrati, som redegøres for tidligere i opgaven.

Brennan afviser blankt den umiddelbare indvending mod denne tilgang om, at dette vil skabe en elitær klasse af kloge folk, der ender med at bestemme, som kan favorisere dem selv som gruppe. Brennan mener, at folk overser det faktum, at selv hvis 10% af befolkningen har stemmeret, så vil det stadig betyde, at 30 millioner amerikanere har stemmeret, så deres individuelle indflydelse vil stadig være meget begrænset. (Brennan; 2016; s. 211-214)

The enfranchisement lottery

Denne næste tilgang er baseret på en udtrækning, hvor en lille gruppe af befolkningen får stemmeret baseret på tilfældet. Denne lille gruppe vil dog, inden stemmeretten tildeles, skulle samle en gruppe om sig, som skal være med til at sikre, at de er velinformerede omkring det forestående valg. Således frasorterer man fordomsfrit og minoritetsgrupper vil have samme sandsynlighed for at være repræsenterede som alle andre. (Brennan; 2016; s. 214) Tanken bag dette system er, at de få med stemmeret vil kunne have stor indflydelse, og dette lagt sammen med det faktum, at de skal samle en gruppe om sig, vil give dem meget stor sandsynlighed for at blive markant klogere på politik. Men denne gruppe vil dog skulle deliberere omkring politikken, og som vi tidligere har set, tjener den deliberative proces ikke til at skabe konstruktive resultater. Desuden åbner den deliberative proces i denne sammenhæng også op for manipulation og lignende, da særinteresser kan påvirke til af lotteriet udvalgte. Det til trods mener Brennan stadig, at idéen er interessant, fordi den netop ikke diskriminerer og dermed

nedlægges et af demokraternes mest hårdnakkede argument mod epistokratiet.
(Brennan; 2016; s. 214-215)

Universal suffrage with episocratic veto

Det følgende alternativ til det klassiske demokrati vil nok umiddelbart være mere acceptabelt for de, der stadig mener, at demokratiet som udgangspunkt bør bevares. I dette system vil der stadig være universel stemmeret til samtlige borgere, men Brennan foreslår, at man kan indbygge en veto-mekanisme. Borgerne ville stemme som sædvanligvis kunne stemme frit, men der vil være et råd af velinformerede borgere som kan nedlægge veto mod demokratisk truffe beslutninger. Det vil være muligt for alle borgere at indtræde i rådet, hvis de kan bestå de omfangsrige og krævende prøver, der giver adgang. Rådet vil ikke have nogen lovgivende magt, men vil blot kunnetrumfe de af demokratiet vedtagne love. Ligeledes kunne man forestille sig at rådet også skal godkende potentielle kandidater førend de er valgbare, så de mest outrerede kandidater ikke kan vælges. Eksempelvis kunne man have råd af forskellige størrelser med forskellige kompetencer, nogle råd med specifikke politiske fokusområder – såsom et skatteråd eller lignende – hvor medlemmerne er specielt kompetente på det givne område. Det ville øge chancen for gode beslutninger, hvis rådene havde fokusområder, så deres vidensgrundlag var størst muligt.

Brennan mener, at det epistokratiske råd med universel stemmeret vil have chance for at være mere stabilt end f.eks. blot et epistokratisk råd, der træffer alle beslutninger. Ligeledes vil mange af demokraternes kritikpunkter af epistokratiet falde til jorden under disse forhold, fordi den universelle stemmeret forbliver. Brennan mener nemlig, at man i et vidst omfang kan vurdere universel stemmeret med et epistokratisk råd som en egentlig demokratisk styreform. (Brennan; 2016; s. 215-218)

I demokratier accepterer man dommerkendelser, der eksempelvis fælder en demokratisk vedtaget lov. Hvis den amerikanske højesteret finder en lov i uoverensstemmelse med forfatningen, så bliver denne lov øjeblikkeligt forkastet og den tidligere lovgivning på området genindsat. Brennan mener, at dette, som generelt

accepteres af demokrater og det ses i mange demokratiske lande, minder meget om et epistokratisk råd. Hvis man kan acceptere, at en ikke-folkevalgt dommer kan forkaste en lov ud fra en vurdering af, om denne overholder en forfatning eller lignende, kan man så ikke acceptere et epistokratisk råd. Dommerne skal naturligvis vurdere loven i henhold til den demokratisk vedtagne forfatning, som dermed giver dommeren legitimitet og rygdækning, men hvis demokratiet indfører det epistokratiske råd, så vil dette råd umiddelbart have samme legitimitet. Brennan opsummerer det således.

1. *“Universal suffrage with judicial review is compatible with democracy.*
2. *In judicial review, a cognitively elite body is democratically authorized to veto the political decisions of other bodies, including the general electorate.*
3. *In universal suffrage with epistocratic veto, the epistocratic council, a cognitively elite body, could be democratically authorized to veto the political decisions of other bodies, including the general electorate.*
4. *Therefore, the epistocratic council and judicial review are analogous.*
5. *Moreover, if judicial review is compatible with democracy, so is an epistocratic council.*
6. *As such, an epistocratic council is compatible with democracy.”* (Brennan; 2016; s. 219)

Således mener Brennan, at ovenstående argumentation burde være rimeligt til at forsvare et epistokratisk råd, så længe man accepterer eksempelvis dommerkendelser som legitime. En indvending kunne dog være, at man kan ændre en forfatning, som dermed ændrer dommernes grundlag for at træffe en beslutning. Brennans svar til dette er, at man blot kunne lave muligheden for at underkende vetoet, hvis et flertal af en tilpas størrelse kan samles om det. Brennan slutter derfor, at universel stemmeret med et epistokratisk råd tager mange af de gode ting fra epistokratiet, dog uden helt at afskaffe demokratiet, hvilket virker efterstræbelsesværdigt. (Brennan; 2016; s. 220)

Government by simulated oracle

Den sidste mulighed Brennan foreslår er, at vi lader os regere af et såkaldt orakel. Brennan fremsætter følgende antagelse, lad os forestille os, at et orakel ved mere end vælgerne, er mere dydigt og generelt træffer bedre beslutninger. Dette efterlader os med

to muligheder, vi kan enten selv stemme og beslutte os for, hvad vi vil gøre, eller vi kan lytte til, hvad oraklet vil og følge dets råd. (Brennan; 2016; s. 220-221) Selvom oraklet kan tage fejl, så vil det stadig være langt bedst at følge dets råd. Brennan mener, at selvom sådan et orakel ikke findes, så kan vi måske skabe en simulation. Hvis vi forestiller os en computer, der kan aggregere information om borgernes politiske præferencer og så derefter vælge opstillede kandidater, hvis profiler bedst matcher disse præferencer ud fra oraklets viden om objektive politiske forhold. Denne tanke kan virke fjern, men Brennan påpeger, at der allerede foregår forskning på området. (Brennan; 2016; s. 221-222)

Who decides what counts as competence?

I det følgende forsøger Brennan at forklare, hvordan man kan bestemme, hvem der er kompetent til at stemme i et samfund. Dette gøres med udgangspunkt i David Estlunds kritik af epistokratiet. Vi vil senere i opgaven se, hvordan Estlund belyser problemet med at finde de kompetente i et samfund uden at støde ind i konstante konflikter pga. folks individuelle præferencer og lignende. Estlund mener, at det vil være noget nært umuligt at vælge nogen til at bestemme, som de fleste bredt kunne acceptere.

Brennans mener dog, at dette kun delvist er korrekt. For lad os antage, vi ved det endnu ikke, at epistokratiet generelt vil skabe bedre resultater end demokratiet, så er det at foretrække, også selvom det bliver konfliktfyldt at finde ud af, hvem der skal bestemme. Brennan påstår ikke, at epistokratiet er fejlfrit eller problemløst, han vurderer blot, at både demokratiet og epistokratiet har problemer, hvorfor så ikke blot vælge den styreform, der skaber de bedste resultater – i stedet for at afvise epistokratiet, fordi det vil skabe konflikter – hvilket demokratiet i et vidst omfang også gør. (Brennan; 2016; s. 223)

Brennans modsvar til problematikkerne med at finde de kompetente gennem eksempelvis en test, vil være at man lader demokratiet designe testen. Brennan vurderer, at vælgerne typisk vil være dårlige til at vurdere konkrete politiske problemstillinger, men at de vil være gode til at vurdere hvilke kvaliteter, der skal til, før

man kan vurdere disse problemstillinger korrekt. Vælgere er således gode til at identificere epistemiske kvaliteter i sig selv, men har problemer med at identificere dem i politiske kandidater eller hos sig selv. Brennan bruger følgende eksempel til at illustrere sin pointe.

"I asked my eight-year-old son what makes someone a good husband or wife, and he gave about as good an answer as I've read in any psychology journal. Despite in being easy to identify standards for what makes someone a good or bad partner, many of us continue to have bad relationships." (Brennan; 2016; s. 225)

Brennan mener, at ovenstående gør sig gældende for vælgere, når det kommer til politik. Brennan påpeger nemlig følgende.

"Voters are more trustworthy and reliable in being asked what makes someone a good candidate than in being asked to identify actual good candidates. They are better at articulating standards than they are at applying them." (Brennan; 2016; s. 226)

Hvordan demokratiet konkret skulle bidrage til udformningen af testen vil naturligvis kræve undersøgelse og arbejde, men det ville give epistokratiet en demokratisk legitimitet, som de fleste demokrater må anerkende. Ligeledes vil folk blive nødt til at anerkende resultatet, også selvom de ikke selv lever op til kompetence-kravene, for de har selv været med til at lave dem. Hvis man sætter barren så højt, at man ikke selv kan komme over, så kan man ikke efterfølgende klage over højden. (Brennan; 2016; s. 226)

Den demografiske indvending

Brennan behandler, hvad blandt andet Estlund kalder, *the demographic objection*. Denne indvending mod epistokratiet uddybes grundigt af Estlund i indeværende opgave, hvorfor vi ikke her, skal forklare den dybdegående. Således vil dette afsnit kun indeholde Brennans svar til demokrater, der måtte ytre denne indvending. Brennan medgiver, at selve indvendingen er relevant at behandle, men at den ikke alene er nok til at afvise epistokratiet.

Brennan påpeger at allerede i eksisterende demokratier, forfordeles nogle grupper naturligt som resultat af den demografiske sammensætning, og dette vil med al sandsynlighed også foregå, muligvis i et endnu større omfang, i et epistokrati. Men indvendingen forudsætter en række ting, som ikke nødvendigvis er tilfældet, eksempelvis at vælgere kun stemmer efter egne interesser, hvilket ikke viser sig at være tilfældet – hvis man stoler på Brennans omfangsrige empiri. (Brennan; 2016; s. 227)

Desuden forudsætter indvendingen, at de udsatte grupper, som ikke vil have stemmeret i et epistokrati, forstår hvordan de skal stemme, så deres interesser bliver varetaget. Brennan påpeger, at følgende ej heller gør sig gældende for disse grupper.

“The voters might know what kinds of outcomes would serve their interests, but unless they have tremendous social scientific knowledge, they are unlikely to know how to vote for politicians or policies that will produce these favored outcomes.” (Brennan; 2016; s. 227)

Man kunne selvfølgelig forestille sig, at politikerne ignorerede folks præferencer i forhold til, hvordan politikken skulle indrettes, for i stedet at forsøge at give dem de resultater, de ønsker. Dette er dog ikke tilfældet, da politikerne ofte giver vælgerne, hvad de gerne vil have, mener Brennan.

Brennan slutter af med at indrømme, at i et epistokratisk system vil hvide, veluddannede og rige borgere være meget overrepræsenterede. Dette kan være et problem, da denne gruppe måske mangler indsigt i andre mere udsatte gruppers problemstillinger. Men det bør ikke ligge epistokratiet til last, vi må søge at løse problemet ved at uddanne på tværs af køn og etnicitet. Desuden påpeger Brennan, at de veluddannedes indsigt i udsatte gruppers problemstillinger ikke nødvendigvis behøves at være fraværende, der er en stor sandsynlighed for, at deres indsigt i politik gør dem bedre til at løse udsatte gruppers problemer. (Brennan; 2016; s. 228)

Politik gør os til fjender

Brennan mener, at man som udgangspunkt er bedre stillet, hvis alle gør sin del i verden. I den store globale handel bidrager alle en lille smule, og dette gør livet sødere for os alle. Det er dog Brennans synspunkt, at politik gør os til fjender overfor fremmede, vi aldrig har mødt. (Brennan; 2016; s. 231)

Brennan mener, at politik ved sin natur gør os til fjender. Politik skaber en dikotomi mellem mennesker grundet uenighed om, hvordan samfundet skal indrettes. Selv, påpeger Brennan, i situationer hvor der står meget lidt på spil. Han refererer eksempelvis til de politiske forhold i USA og andre demokratier, hvor man i langt de fleste tilfælde er enige om de brede linjer, men der opstår ophedede debatter om, hvor kommaet skal sættes. Det betyder, at selv meget små emner kan isolere os i to blokke – for eller imod – hvilket ikke tjener til venskab og samarbejde. (Brennan; 2016; s. 232)

Brennan tilføjer, at den stammedannelse, der foregår inden for politik, også påvirker områder uden for politik, eksempelvis påvirker ens politiske tilhørsforhold ens chancer for at få arbejde, som et eksperiment har påvist. Denne undersøgelse viste ligeledes, at politiske forskelle gør, at vi forskelsbehandler mere end eksempelvis baseret på etnicitet. Vi er således mere villige til at acceptere en person med en anden hudfarve, end vi er til at acceptere end politisk modstander. Dette skal ses i lyset af, at race-problemerne i USA er store, og man debatterer disse offentligt i vid udstrækning – modsat eksempelvis forskelsbehandling baseret på politiske ståsteder, som ikke får samme opmærksomhed, selvom problemet potentielt kan være meget stort. (Brennan; 2016; s. 232-233) Brennan mener, at hvis vi vil undgå disse uhensigtsmæssige problemer, så burde man holde folk ude af politik i det omfang, det kan lade sig gøre.

Brennan mener, at denne stammedannelse gør os til reelle fjender i den politiske verden, når man stemmer på valgdagen bliver man sin nabos fjende. Man kæmper for to forskellige mål, og da begge ikke kan lade sig gøre samtidig, så lander man i en kontradiktorisk situation. Brennan kalder det for *situational enemies*, for et demokrati er, som nævnt i ovenstående, et nulsumsspil, hvis du vinder, kan jeg ikke også vinde. Således bliver vi, på grund af tvang ind i demokratiet, sat i situationer, hvor vi bliver hinandens modstandere, og vi kan ikke melde os ud af det, medmindre vi flytter væk. Vi

er således tvunget til at deltage, og gennem at danne holdninger til ting, sætter vi os i modsætning og fjendskab til vores medborgere. (Brennan; 2016; s. 235-236)

Brennan mener desuden, at det følgende gælder for politik i demokratier, og at disse ting gør os til fjender.

- *“Political decisions involve a constrained set of options. In politics, there are usually only a handful of viable choices.*
- *Political decisions are monopolistic: everyone has to accept the same decision.*
- *Political decisions are imposed involuntarily through violence.”* (Brennan; 2016; s. 237)

Vi vil i det følgende behandle, hvordan Brennan mener, at ovenstående er problematiske elementer af politik. Det første relaterer sig til manglende valg, hvis man vil købe en bil, så kan man vælge en hurtig Mercedes eller en praktisk Toyota. Ingen af disse biler er bedre end den anden, for de tjener hvert sit formål – og de er således den bedste for forskellige personer. Hvis du sætter pris på fart, så er Toyotaen dårlig, men hvis du skal have meget med i bagagerummet, så er Mercedesen udelukket.

Det samme gør sig også gældende for politik, for hver person er der en politik eller en politiker, der vil tjene deres formål optimalt. Men det betyder også, at vi ikke kan finde en politik, som er optimal for alle, men det til trods, så vil politikken alligevel blive indført. Modsat musik, biler eller mad, så har vi ikke et frit valg, og vi kan ikke fravælge, hvad et flertal vælger på vore vegne. De fleste elsker popmusik, så hvis vi skulle vælge demokratisk, så ville kun høre popmusik – til manges frustration. På denne front adskiller demokratiet sig fra mange andre aspekter, og vores mulighed for at vælge selv begrænses fordi, der skal være et flertal for alle beslutninger. (Brennan; 2016; s. 237-239)

“ Political choices are constrained. While there are many possible options, in any decision only a few options are on the table. Political decisions are also monopolistic. After the decision, there will be only one option left, which everyone must accept. (...) Once we make decisions political, your different preferences become a source of genuine conflict. For you to get your way is for you to stop me from getting mine.” (Brennan; 2016; s. 240)

Brennan uddyber desuden, at problemet med ovenstående også er, at de beslutninger truffet af demokratiet ikke bare er vejledende. Hvis du stemmer ved et demokratisk valg og er med til at advokere en bestemt politik, hvis denne bliver lov skal alle borgerne overholde loven. Hvis ikke du overholder den, bliver du straffet med vold, og du bliver truet til at overholde loven med trusler om vold. Brennan mener, at man kan udlægge et politisk synspunkt således.

"For someone to say, 'there ought to be law requiring X' is, in effect, to say, 'I want to threaten people with violence unless they do X'" (Brennan; 2016; s. 240)

En regering vil tvinge dig til at overholde loven ved at fængsle dig, udøve fysisk skade på dig, og i nogle tilfælde tage dit liv som den yderste konsekvens af din ulydighed. Politik bliver derfor en øvelse i, hvem der kan få magten og bruge den til at få andre til at opføre sig efter ens ønsker. Hvis en socialistisk regering har magten, så vil de tvinge folk til at betale skat med trusler om vold, så i denne situation har de vundet, ved at kunne tvinge andre til at efterkomme deres ønsker. Brennan forklarer dog, at det ikke betyder, at man ikke kan retfærdiggøre vold fra regeringens side i mange situationer, det er dog bare vigtigt at have for øje, at det er det, der foregår, når man advokerer en bestemt politik. (Brennan; 2016; s. 241)

Brennan mener, at den politiske sfære skaber disse situationer, der tvinger os til at forsøge at presse vores holdninger på andre mennesker. Det betyder ikke, at vi helt skal afskaffe politik, men Brennan mener, at vi bør mindske antallet af områder, hvor politik skal indgå. Brennan mener, at de fleste ville sige, at politikere skulle bestemme mindre end i dag, så hvorfor ikke gøre det.

"We all seem to agree the scope of actual politics is often larger than the sphere of necessary politics." (Brennan; 2016; s. 242)

Der er endnu en årsag til at demokratiet gør os fjender, mener Brennan. De fleste af vælgerne er, som vi har set i et tidligere afsnit, hobbitter eller hooligans. De fleste hobbitter er potentielle hooligans. Hooligans er stædige og søger kun bekræftelse af egne holdninger, de er meget lidt samarbejdsvillige og ikke interesserede i kompromis. De udøver magt over én, når de stemmer, og dette i sig selv, udgør én grund til at hade

dem, mener Brennan. Brennan benytter igen eksemplet med en inkompetent konge, som vi har set på set tidligere i opgaven. I dette tilfælde har vi en inkompetent konge, som dog ikke ønsker at skade sin befolkning, men alligevel skader dem på grund af manglende viden og indsigt. Selvom han ikke ønsker at udsætte sin befolkning for fare, så gør han det gennem sin inkompetence, og selv om han ved, at han ikke er dygtig, så bliver han på tronen og ignorerer alle varselstegn, der burde fortælle ham at handle anderledes. Ovenstående gør sig også gældende for demokratiet, mener Brennan. Men fordi vi ikke blot har en konge, vi kan hade. I et demokrati er vi nødt til at hade den konge, vi alle er, når vi stemmer – således bliver vi hinandens fjender.

Selv med gode intentioner, så bliver demokratiet ved med at skade borgerne. Brennan opstiller et eksempel med en kvinde, der oprigtigt søger at hjælpe folk, men grundet hendes manglende kompetencer, gør hun altid situationen meget værre for dem, hun forsøger at hjælpe. Det samme gør sig gældende for kongen, han har interesse i at hjælpe sit folk, men han evner det ikke.

Brennan mener, at vi har god grunden til at hade kvinden og kongen, også selvom deres intentioner var gode. Hvis folk bestrider magt og forvalter den dårligt, så må de afstå fra magten, hvis de vil kunne påberåbe sig uskyld.

Endelig slutter Brennan af med at sige følgende.

“In civil society, most of my fellow citizens are my civic friend, part of a great cooperative scheme. One of the repugnant features of democracy is that it transforms these people into threats to my well-being. My fellow citizens exercise power over me in risky and incompetent ways. This makes them my civic enemies.” (Brennan; 2016; s. 245)

Brennan mener, at det blot er institutionen demokrati, der opsætter modsætningsforholdet mellem ham og hans medborgere, således må vi søge at mindske dette, hvis vi skal mindske de negative effekter.

David Estlund og demokratisk autoritet

Efter en grundig gennemgang af Jason Brennans synspunkter, vil vi undersøge et kvalificeret forsvar for demokratiet. I det følgende redegøres for David Estlunds forsvar for demokrati, som den bedste styreform. Estlund mener, at selvom demokratiet har en række problemer, så opvejes disse af de mange gode resultater demokrati skaber.

Estlund indleder med at konstatere, at det hyppigst benyttede argument mod demokratiet er det faktum, at folk ved lidt om politik. Han sammenligner det med en helbredsmæssig krise, hvor man ville spørge en læge, fremfor at holde en afstemning om, hvordan patienten skal behandles (Estlund; 2008; s. 3). Dette minder meget om den kritik Brennan anlægger, når han kritiserer vælgernes manglende indsigt i både komplekse men også meget simple politiske forhold. (Brennan; 2016; s. 24-25)

Estlund er enig med udsagnet, men han mener, at grundet den autoritet staten udøver overfor borgerne, så må borgerne have en medbestemmelse i en eller anden form at gøre statens magt legitim eller retfærdig, som han kalder det. Estlund mener nemlig ikke, at det følger naturligt, at mere viden skal resultere i, at man skal bestemme mere. Dette opsummeres i det følgende.

“This expert/boss fallacy is tempting, but someone’s knowledge about what should be done leaves completely open what should be done about who is to rule. You might be correct, but what makes you boss?” (Estlund; 2008; s. 3)

Estlund illustrerer sin pointe gennem en analogi til religion, hvor man selv om én er bedre uddannet og ved mere om religion stadig ikke er villig til at forkaste sit eget synspunkt, selv i det tilfælde hvor man ikke har ret. Man ved simpelthen ikke, at man ikke selv har ret, hvorfor man ikke vil tillade andre at bestemme over én. (Estlund; 2008; s. 3-4)

Det er Estlunds formål, at vise hvordan demokratisk autoritet og legitimitet kan forsvares. Ved disse begreber forstår Estlund følgende:

“By authority I will mean the moral power of one agent to morally require or forbid actions by other through commands (...)

By legitimacy I will mean the morally permissibility of the state's issuing and enforcing its own commands owing to the process by which they were produced" (Estlund; 2008; s. 2)

Det er således Estlunds påstand, at processen hvormed love og regler opstår i et demokrati har en legitimitet og autoritet på grund af den demokratiske proces, der har skabt dem. Det vil vi senere behandle, når vi skal se på, det Estlund kalder, *epistemisk proceduralisme*. Estlund forsvarer nemlig demokratiet, ikke blot fordi han mener, at demokratiet har en tendens til at skabe gode resultater, men også demokratiets egenskab af *fairness*. Estlund påstår følgende.

"Democracy, after all, does seem like a fair way to make decisions, at least as an aspiration. People are given equal rights to express their political opinions, and equal rights to a vote. Should we say that the fairness of the procedure is explanation of democracy's moral importance?" (Estlund; 2008; s. 6)

Det er Estlunds pointe, at hvis det skulle være fair og lige, så kunne man i vidt omfang blot slå plat eller krone. Dette ville give alle muligheder en lige chance, og der ville således ikke være nogen forskelsbehandling af enkelte politiske tiltag. Så *fairness* er ifølge Estlund i sig selv ikke nok til at vælge demokratiet, vi må se på, hvad han kalder den epistemiske dimension. Dette skyldes, at vi i et demokrati forventer, at folk bidrager med en hvis viden og erfaring, som er med til forbedre udfaldet af en politisk beslutning, det gør den ikke nødvendigvis til en perfekt beslutning, men vi må forvente, at den som minimum er bedre end at slå plat eller krone. (Estlund; 2008; s. 6)

Epistemisk proceduralisme

Estlunds forsvar for demokratiet bunder i begrebet, *epistemisk proceduralisme*. Estlund påpeger, at problemet med at have en epistemisk dimension af ens politiske filosofi ofte leder til et egentligt forsvar for indførelsen af et epistokrati. (Estlund; 2008; s. 7) Dette skyldes, at man ganske naturligt ledes til en tankegang, der kan forsvare, at de vidende i kraft af deres viden bør have en større indflydelse på den politiske beslutningsproces.

Dette mener Estlund ikke, at de vidende bør have, og vi vil senere uddybe, hvorfor Estlund mener, at et epistokrati ikke bør indføres.

Det er ikke Estlunds formål, at vise hvordan demokrati er det bedste redskab til at skabe gode resultater, hvad han kalder et *epistemic device*. (Estlund; 2008; s. 7) Ved dette skal forstås, at demokrati ifølge Estlund ikke er den styreform, der altid vil skabe resultater, der stemmer overens med vores viden. I stedet vil Estlund vise, hvordan demokratiet dog acceptabelt leverer epistemisk værdi i en række henseender.

Estlund lader sig inspirere af en jury, som man umiddelbart kender mest fra det amerikanske retssystem, hvor de spiller en stor rolle. Estlund mener, at juryer opnår et resultat som ikke alene besidder en retslig magt men også en moralsk magt. Dette betyder, at i et bredt omfang, så accepterer samfundets borgere en jurys afgørelse, så de ikke eksempelvis udøver selvjustits, hvis en anklaget frifindes. Til trods for at juryer som bekendt jævnligt træffer forkerte beslutninger, så respekterer borgerne stadig systemet, for hvis ikke vi ville acceptere juryens afgørelse, skulle vi jo selv undersøge sagen og afgøre, hvorvidt den anklagede er skyldig. Fraværet af engagement tolker Estlund som, at borgerne i det store hele billiger juryer, som de indgår i retssystemet i praksis. Estlund mener desuden, at hvis man udøver selvtægt efter en retssag med jury har indgået, så vil de fleste mener, at man handler umoralsk. (Estlund; 2008; s. 7-8)

Ovenstående bør være en inspiration til, hvordan man bør indrette et demokrati. Man bør sørge for, at borgerne generelt respekterer processen, hvor beslutningen ikke nødvendigvis er rigtig, men processen forud for beslutningen er en, som folk generelt accepterer og dermed retter de sig efter den. Estlund opsummerer det således.

"The bindingness and legitimacy of the decisions are not owed to the correctness of the decisions, but to the kind of procedure that produced them. Still, a central feature of the procedure in virtue of which it has this significance is its epistemic value. I call this theoretical structure epistemic proceduralism." (Estlund; 2008; s. 8)

Demokrati er dermed ikke en fejlfri proces ifølge Estlund, men det har en tendens til at skabe gode resultater, dog vigtigst af alt så skaber processen resultater med en høj grad af legitimitet og autoritet. Demokratiet giver alle muligheden for at blive hørt, sådan som

det også foregår i en retssag, og uanset om resultatet er, hvad man havde håbet, så vil man kunne evaluere processen og konstatere, at man blev hørt og beslutningen blev truffet på et rimeligt grundlag. Endelig vil en beslutning også kunne tages op til reevaluering, hvis man oplever, at dens konsekvenser er uhensigtsmæssige, da man traf beslutningen på et begrænset informationsgrundlag, fordi det netop kendetegner selve den politiske beslutnings natur.

Estlund arbejder med, hvad han kalder *correctness theories*. Disse tilgange bestemmer politisk legitimitet baseret på rigtigheden af den beslutning truffet, det betyder, at måden hvormed beslutningen er truffet er uvigtig, det er blot resultatet, vi bør kigge på i forhold til en ekstern målestok. Estlund angriber denne tilgang af flere årsager, men mest fordi den vil være uacceptabel i forhold til Estlunds standarder for politisk legitimitet.

Hvis vi for eksempel arbejder med retfærdighed, et fænomen hvor der øjensynligt er lige så mange holdninger, som der er vælgere i et givent samfund. Hvis en hel gruppe vælgere, skal bestemme hvorvidt en lov skal vedtages, så vil et flertal lande på enten ja eller nej, der vil dog stadig være et mindretal, som har den modsatte holdning. Hvis vi følger en *correctness theory*, så vil den beslutnings korrekthed gøre selve beslutningen legitim, uagtet om der er folkelig opbakning til den, men det besværliggør stabilitet og sammenhængskraft i et samfund, hvis politiske beslutninger holdes op mod en ekstern faktor, hvor processen ikke har nogen relevans for beslutningens legitimitet. (Estlund; 2008; s. 99)

Estlund fortsætter desuden og forklarer, hvordan det manglende blik på processen får den konsekvens, at vælgerne vil miste tillid til systemet, fordi modstridende synspunkter ikke får rum til lade sig udfolde. Forudsætningen for at et sådant system kunne fungere uden massive protester ville være, at alle ville være enige med den eksterne målestok, som alle beslutninger måles efter, hvilket ifølge Estlund virker meget usandsynligt. (Estlund; 2008; s. 99)

Estlund afslutter således hans bestemmelse af *Epistemisk proceduralisme* i det følgende.

" that since (at least improved) democracy almost always gets the right answer citizens ought to take democracy's word for it about what ought to be

done. It is the view that partly because democracy has some modest epistemic value, its outcomes are legitimate and authoritative in a purely procedural way” (Estlund; 2008; s. 116)

Vi må derfor bevæge os videre ned i Estlunds forståelse af autoritet, legitimitet og acceptabilitet. For disse er centrale i forståelsen af, hvad der gør demokrati særligt for Estlund.

An acceptability requirement

Estlund har en række krav til en normativ politisk teori, som udgør forudsætninger for, at den skal kunne fungere i praksis. I det følgende redegøres for de krav Estlund forsøger sætte, dette gøres delvist med henblik på at belyse endnu et aspekt af Estlunds forsvar for demokratiet, men ligeledes for at se, om Jason Brennans forslag om epistokrati kan leve op til disse krav om acceptabilitet og legitimitet.

Estlund bygger sin tanke om acceptabilitet op omkring, hvad han kalder *”the expert/boss fallacy”*, som vi tidligere kort har stiftet bekendtskab med. Tanken bag denne ekspert-fejlslutning er, at selv hvis du ved bedre end andre, hvem har så gjort dig til boss. (Estlund; 2008; s. 40) Som svar til denne fejlslutning opstiller Estlund nogle krav, som han kalder *qualified acceptability requirement*. Estlund mener, at disse vil kunne afvise epistokratiet, fordi denne styreform, inklusiv andre, ikke lever op til disse *requirements*.

Legitimitet og autoritet

Estlund konkluderer med rette, at staten udsteder bestemmelser og love over dens befolkning, som man mod trusler om vold skal overholde. Det rejser dog det åbenlyse spørgsmål, har staten legitimitet og autoritet til at udstede disse love, og har man som borger en moralsk forpligtelse til at overholde dem. Estlund mener, at en stats lovgivning bør være legitim, og desuden kan staten i nogle henseender have autoritet, begge begreber bestemmer Estlund i det følgende.

"This just means that the law is such that the state would, owing to the law's procedural source, be permitted to enforce it coercively. By authority I will mean the condition in which a command is issued by one agent to another and the issuing of the command creates a moral requirement to comply"
(Estlund; 2008; s. 41-42)

Hvorvidt en stat har autoritet relaterer sig ifølge Estlund ikke til, hvorvidt dens handlinger er moralsk forsvarlige. Autoritet relaterer sig kun til, hvorvidt man påbyder en borger en opgave eller lov, og der igennem påbuddet skabes en moralsk forpligtigelse, autoritet betyder derfor ikke, at man legitimerer trusler om vold eller lignende. Derfor må en politisk normativ teori give staten den legitimitet, der er nødvendig for at staten kan true med vold eller udøve vold mod sine borgere, hvis disse ikke overholder statens love. Det betyder desuden, at folk skal kunne acceptere denne voldsudøvelse, hvis staten på sigt skal kunne opretholdes legitimt. (Estlund; 2008; s. 42)

Acceptabilitet og legitimitet er derfor afhængige af hinanden, og som vi ser i mange liberale demokratier, så indgår eksempelvis ytringsfrihed og religionsfrihed som centrale aspekter af den politiske frihed, som alle borgere som udgangspunkt nyder. Principperne der går forud for disse friheder og rettigheder forbindes typisk med klassisk liberalisme, der accepteres bredt af borgerne i demokratier, og således skal enhver begrænsning af dem også forsvares grundigt og skal ligeledes kunne accepteres bredt for at kunne ske i praksis. Uanset om begrænsningen er rigtig eller ej, så skal forsvaret stadig være der.

Estlund påpeger, at ovenstående princip slet ikke relaterer sig til hvorvidt begrænsningen er sand, for han pointerer nemlig, at det blot skal være forsvarligt i overensstemmelse med borgernes politiske overbevisning – med andre ord, moralsk forsvarligt. Estlund mener, at dette er et forsøg på at sætte den demokratiske proces uden for en diskussion om komplekse emner ved kun at måle validiteten af en politisk beslutning mod borgernes holdning, fremfor eksempelvis en tanke om sandhed som målestok. (Estlund; 2008; s. 43-44)

Estlunds hovedkrav til et politisk forslag er ganske simpelt, som det gælder for normative politiske teorier. Han opstiller et eksempel, som ligeledes vil blive redegjort

for her. Lad os antage et politisk forslag(AN) (Acceptability necessary) påvirker en gruppe borgere, der er rødhårede, Estlund kalder denne gruppe C(Citizens). Så mener Estlund, at man naturligvis skal høre C inden sådan et forslag gennemføres, og det vil gælde, at nogle er enige med forslaget og nogle er uenige. Estlund mener dog, at man forslaget har legitimitet, hvis det kan accepteres af alle i C, så kan det introduceres som overholdende kravet om acceptabilitet. Ved accepteres skal forstås, at de ikke har nogle kvalificerede indvendinger. (Estlund; 2008; s. 54-55)

Det betyder dermed også, at kravene til en normativ politisk teori ikke kan defineres uafhængigt af den konkrete *politiske virkelighed*, den findes i. Estlund slutter nemlig, at hver teori må behandles individuelt, og som sådan skal retfærdiggøres individuelt, da der ikke findes nogle principper, der kan appliceres generelt og samtidig udgøre et tilstrækkeligt forsvar for en given normativ politisk teori.

Estlund forklarer, at det I følge hans krav til et samfund, ikke behøver at være retfærdigt i forhold til hvad der er *fair*, fordi om noget er fair, gør det ikke nødvendigvis retfærdigt i bredere forstand, men at det skal være retfærdigt I forhold til *fornuftige* borgere. Denne pointe fremstår uklar hos Estlund, og han uddyber ikke nærmere forskellen på *fair* og *retfærdig* i denne sammenhæng.

Estlund redegør heller ikke yderligere for hvad det vil sige at være *fornuftig* I denne sammenhæng, da hans projekt I første omgang omfatter en bredere forståelse af området og sekundært, så opfatter han det som en variabel, der tager udgangspunkt i det pågældendes samfundsforståelse af, hvad der er gældende for retfærdigheden. Estlund slutter således følgende.

"I should be clear that I will not be laying out a principle of reasonableness or a substantive criterion for which points of view count as qualified. Rather, at certain points in the ensuing argument I will need to assume that certain points of view are qualified and others are not. I will be asserting, in those cases, that those views do or do not have what it takes to ground the demand that they be accommodated in political justifications. The plausibility of those claims will have to arise in context, and will not be shown to derive from some general account of the boundaries of reasonableness or qualification. It would

be good to have a precise general account for some purposes, but it would not make much difference for my purposes. We could never arrive at a general principle of this kind without resting much of our case for it on its matching several less general plausible convictions.” (Estlund; 2008; s. 63-64)

Dernæst har Estlund nogle konkrete indvendinger i forhold til epistokratiet. Disse udgør utilsigtede konsekvenser af epistokratiet.

Estlunds argumenter mod epistokratiet

Estlund har to grundlæggende argumenter mod epistokratiet, disse relaterer sig til aspekter af John Stuart Mills epistokratiske tilgang, hvor de højtuddannede gives flere stemmer ved valg end de lavt uddannede. Dette, mener Mill, skal ske fordi de højtuddannedes udgangspunkt for at træffe gode politiske beslutninger er bedre end de lavt uddannede. Det sker desuden for at sikre, at de lavt uddannede ikke trumfer uhensigtsmæssige ting igennem, så de uddannedes dobbeltstemme skal fungere som en slags veto mod uhensigtsmæssige beslutninger. Estlund kritiserer ikke Brennans epistokratiske tilgang eller angreb på demokratiet, fordi Brennans værk *Against Democracy* først udkommer otte år efter udgivelsen af Estlunds *democratic authority*.

Estlund mener, at Mills epistokratiske tilgang har nogle styrker, som demokratiet i nogle henseender mangler. Der er dog også en lang problematiske aspekter, herunder to centrale indvendinger *the deference objection* og *the demographic objection*. I det følgende udredes disse indvendinger, som de relaterer sig ikke blot til Mills teori om epistokrati, men også en mere generel forståelse af epistokratiet. Først bør vi dog kortlægge Estlunds definition af epistokratiet, som han som udgangspunkt finder hos Mill, det betyder naturligvis, at denne definition dækker over alle potentielle tilgange til epistokratiet. Vi vil senere se, hvorfor dette ikke er tilfældet. Estlund bestemmer epistokratiet som følgende.

” The epistocracy of the educated thesis: where some are well educated and others are not, the polity would (other things equal) be better ruled by giving the well educated more votes.” (Estlund; 2008; s. 212)

Det betyder med andre ord, at i et samfund hvor nogle er uddannede og andre ikke er, så vil samfundet generelt være bedre, hvis de uddannede får flere stemmer. Ved flere stemmer forstås naturligvis en højere direkte indflydelse på et givent valgs udfald. Ovenstående definition er den stærkeste udlæggelse af Mill Estlund kan finde, hvorfor han vil bruge netop denne som udgangspunkt for hans kritik. Dette gør han af følgende årsager.

"I think the Milleian idea is the most challenging test case for a principle forbidding invidious comparisons; if we successfully defeat it, this will be strong support for the idea that invidious comparisons will never be beyond qualified disagreement." (Estlund; 2008; s. 212)

Indvendinger mod epistokrati

Den første indvending og dermed modargument mod epistokratiet, som Estlund fremlægger er *the deference objection*. Denne indvending relaterer sig til, at man ikke kan slutte fra at uddannede træffer til gode beslutninger til at deres beslutninger er bedre end alternativerne, alene baseret på det faktum, at de er uddannede. Denne kritik formulerer han i det følgende.

"If it is beyond qualified denial that the educated would rule more wisely, then must it be beyond qualified denial that the consequences of their extra ruling power are better?" (Estlund; 2008; s. 212)

Det bliver yderligere uddybet således.

"It is implausible to suppose that if certain changes are the result of extra voting power by the well educated, then it cannot reasonably be denied that those changes must be for the best. It is not unreasonable or disqualified to refrain from drawing a substantive moral conclusion merely on the grounds that it is the outcome or opinion of a purportedly expert procedure or agency. Suppose we make this a part of our conception of qualified and disqualified considerations: deference to some other agency on substantial moral matters is open to qualified denial." (Estlund; 2008; s. 212-213)

Dette perspektiv Estlund fremlægger fokuserer i højere grad på den autoritet de uddannede har på politik, og hvordan denne ikke er gældende på et etisk eller moralsk område. Således kan ingen tvinges til at *surrender our judgment* til nogen anden *agent* i en moralsk sag, derfor heller ikke i politik. Derfor gælder følgende også, ifølge Estlund.

“Whatever the overall long-run effect turns out to be of giving more votes to the well educated, it will not be disqualified to deny that it is for the best. But if they were wiser, then the overall long-run effect would be for the best. Therefore, it is not disqualified to deny that the well educated are wiser.”
(Estlund; 2008; s. 213)

Da det gælder, at ingen kan forventes at skulle *surrender judgment*, så må det forventes, at man kan afvise epistokratiet på dette grundlag. Estlund bemærker dog, at den samme argumentation kunne bruges til at argumentere imod, at øget uddannelse blandt vælgerne i et demokrati generelt leder til bedre beslutninger og resultater, hvilket Estlund i praksis ikke mener er tilfældet. Dette skyldes, at Estlund mener, at både demokratiet og epistokratiet kan gendrive dette argument på følgende måde.

Estlund taler om *the long-run effect*, altså effekten på langt sigt, ved dette forstås at på sigt vil alle beslutninger nærme sig et ideal om den rette beslutning. Der vil således være et væld af mulige valg at træffe, men de uddannede vil på kort sigt ikke altid træffe de rigtige valg – de vil i stedet bevæge sig mod mere og mere korrekte valg. Estlund formulerer det således.

“But the long run never comes. At any point in time it could be held that the effect so far are only temporary, and so not necessarily for the best.” (Estlund; 2008; s. 214)

Selv med en fastsat tidshorisont, hvor man i bagklogskabens lys vil afgøre om en beslutning var god eller dårlig, vil man til stadighed kunne fastholde, at de negative effekter af beslutningen er midlertidige, og at vi på sigt vil opleve positive effekter. Estlund mener dog ikke, at dette fuldstændig fjerner hans *deference objection*, fordi på et tidspunkt, når nok tid er gået, ville man så ikke kunne påstå, at beslutningen var dårlig og effekterne heraf uhensigtsmæssige, hvorfor det var et dårligt valg til at begynde med. Som han skriver.

"If an arrangement is held to be very much better, and very much time has passed, is it then unreasonable to refuse to defer? My intuitions still rebel at the idea, but it is deeply puzzling why this should be." (Estlund; 2008; s. 214)

Det er Estlunds pointe, at ovenstående indvending mod Mills epistokrati viser, at epistokratiet har et åbenlyst problem på denne front. Men ligeledes har et forsvar for en uddannet vælgergruppe i et demokrati samme problem, man kan således, jævnfør ovenstående indvending, ikke forsvare en politik, der søger at uddanne et samfunds vælgere med henblik på, at dette på sigt vil skabe bedre resultater politisk i forbindelse med valg. Så hans indvending kan altså ligeledes anvendes mod hans egen *epistemic proceduralism*. (Estlund; 2008; s. 214)

Det efterfølgende argument mod epistokratiet, som Estlund fremlægger, fokuserer langt mere på nogle problematiske aspekter af de vælgere, der vil få mere magt i forbindelse med indførelsen af Mills eller et andet lignende epistokratisk system. Estlund kalder det den *demographic objection*.

Denne indvending omhandler den mulighed, at de vælgere, der i et epistokrati, vil besidde nogle negative kvaliteter, som hænger sammen med den udvælgelsesproces, der afgør om de bestemmes uddannede. Estlund forklarer det i det følgende.

"The demographic objection: the educated portion of the populace may disproportionately have epistemically damaging features that countervail the admitted epistemic benefits of education." (Estlund; 2008; s. 215)

En oplagt måde at bestemme de uddannede på kunne være alle med en bachelorgrad eller højere fra en anerkendt uddannelsesinstitution. Således vil man uden problemer kunne afgøre, hvem der i Mills system burde have to stemmer, og hvem der må nøjes med en. Estlund påpeger dog, at man sagtens kan forestille sig, at alle eller et stort flertal af folk med grader fra universiteter kan besidde nogle negative karaktertræk, som eliminerer de eventuelle epistemiske fordele deres uddannelse måtte have givet dem. Estlund påpeger eksempelvis, at der i USA og vesten generelt er en sammenhæng mellem køn, race, økonomisk klasse og chancen for, at du får en universitetsuddannelse.

Det betyder, at der er en chance for, at bestemte grupper vil være overrepræsenterede ved valg, og deres tendenser, fordomme eller lignende kan måske skade mere end deres uddannelse gavner. Endnu farligere kan det være, hvis nogle bestemte grupper slet ikke er repræsenteret og som resultat heraf, så vil denne gruppe ikke få opmærksomhed. Det kan resultere i at politik, der negativt påvirker ikke-repræsenterede minoriteter vil blive gennemført grundet manglende indsigt i konsekvenserne. (Estlund; 2008; s. 215-216)

Estlund påpeger dog, at man kunne rette og korrigere for denne skæve fordeling af folk med flere stemmer. Estlund konstaterer at følgende potentielt kunne rette denne uretfærdighed ifølge ham.

As I have stated it, the demographic objection to giving more votes to the educated could be avoided by demographically correcting the group given extra votes. If the problem is an underrepresentation of certain races, classes, and genders, it might yet be possible to select from the educated a subset in which those groups are properly represented (say, in proportion to their presence in the general population). (...) Then we give the resulting group extra votes. This deprives skeptics of their stated reasons for doubting the epistemic superiority of the group that is given more votes.” (Estlund; 2008; s. 216)

Det kan umiddelbart lyde som en oplagt løsning på den demografiske indvending, men det løser ikke problemet. For Estlund påpeger, at du til stadighed vil finde karakteristika, som vil kunne retfærdiggøre endnu en opdeling, man vil i uendelighed kunne inddele folk i minoritetsgrupper baseret på eksempelvis religion, som nu også bør spille en rolle, så ingen religiøs overbevisning er overrepræsenteret i epistokratiet. Denne proces vil teoretisk kunne fortsætte uendeligt, da man altid vil kunne finde yderligere årsager til at op- og forfordele folk, hvilket i praksis gør et retfærdigt epistokrati umuligt, fordi denne kritik altid vil kunne rettes mod det.

Estlund omtaler desuden, hvad han kalder *conjectural features*. Det er karakteristika der følger med den egenskab, der gør, at du modtager en ekstra stemme. Estlund har et eksempel, lad os antage, at en etnisk minoritet er underrepræsenteret, når vi har opgjort, hvem der bør have en ekstra stemme, lad os kalde denne gruppe for a. Vi

fordeler dog de ekstra stemmer, så nogle fra gruppe a ikke modtager en stemme, så den etniske minoritet nu er repræsenteret korrekt i forhold til fordelingen af denne minoritet i befolkningen som helhed. Det vil sige, at hvis minoriteten udgør 10% af befolkningen, så sorterer vi vælgere fra gruppe a, indtil denne indeholder 10% vælgere fra minoriteten. Det til trods, så vil gruppen stadig kunne besidde nogle karakteristika baseret alene på det faktum, at de alle tilhørte gruppe a til at begynde med. Lad os antage kravet for at få en ekstra stemme er en universitetsgrad, så er der stadig en chance for, at gruppe a besidder nogle negative fordomme, dette vil, mener Estlund, altid kunne være tilfældet, og vi kan ikke påvise eller modbevise tilstedeværelsen af sådanne fordomme. (Estlund; 2008; s. 218) Estlund slutter således følgende.

The upshot of this is: if objections based on latent and/or conjectural features of the privileged group are not disqualified (and if they are, on what grounds?), then the epistemic argument for privileging an adjusted set of the educated would not be available to justify such a policy, even if all agree that the kind of education in question does enable those who receive it to rule more wisely. I believe that any educational criterion for extra voting power would be open to qualified objections of this kind, and I take this to defeat the idea of an epistocracy of the educated.” (Estlund; 2008; s. 216)

Således mener Estlund, at have vist, hvordan epistokrati ikke formår at forsvare sig godt nok til, at det bør erstatte demokrati som dominerende styreform. Estlund medgiver dog, at vi stadig har borgere i samfundet, som har markant større magt end eksempelvis en stemme ekstra. Det kan være folkevalgte repræsentanter i et parlament eller en eksempelvis af parlamentet udpeget repræsentant. Estlund vil mene, at dette kan forsvares, som vi skal se i det følgende afsnit.

Den universelle stemmerets epistemiske værdi

Estlund har i ovenstående afsnit forklaret, hvorfor differentiering i tildelingen af stemmer er åben for, hvad han kalder, *qualified objection*. Spørgsmålet er dog, om lige stemmeret kan angribes på samme grundlag som epistokratiet, med fokus på den

indvending Estlund kalder *demographic objection*. Fordi der er i praksis folk med langt større indflydelse i et samfund end andre, ifølge Estlund, hvilket bestemt også gælder demokratier. Således mener Estlund, at man bør forlange et forsvar for denne uretfærdige magtfordeling, som han i det følgende vil søge at besvare. Estlund skriver følgende.

" Suppose there is some argument for formally unequal voting power across certain groups. Suppose the argument is not based on invidious epistemic comparisons and so does not run afoul of the arguments presented here blocking such comparisons. The extra voting power that members of one group have is defended on some ground other than their greater wisdom."
(Estlund; 2008; s. 220)

Det betyder med andre ord, at hvis vi kan forestille os et system, hvor i praksis en bestemt samfundsgruppe modtager flere stemmer (eller eksempelvis mere magt), ville den så falde for de krav Estlund stiller til *epistemic proceduralism*, eller kan man forestille sig en måde at forsvare denne ulighed, så man ikke kan finde rimelige indvendinger mod den praksis.

Estlund præsenterer følgende, lad os forestille os, at vi blot tillader bestemte borgere at stemme ved nogle bestemte valg, så vil det give dem tid og ressourcer til at kunne fokusere deres arbejdskraft på andre vigtige ting for samfundet – såsom produktion af mad og så videre. Dette vil betyde, at folk på landet kun ville kunne stemme til bestemte valg, hvorfor deres indflydelse ville blive mindre. Konsekvensen af dette vil naturligvis være, at deres stemme vil betyde mindre, hvorfor deres interesser måske ikke vil blive repræsenteret. Den demografiske indvending gør ovenstående til en uacceptabel løsning, da den løsning er mulig at rette en rimelig indvending mod. (Estlund; 2008; s. 220-221) Men grundet det repræsentative demokratis natur, så vil heller ikke demokratiet kunne forsvares alene på det epistemiske grundlag, således mener Estlund, at vi må finde et forsvar for demokratiet andetsteds – eksempelvis lighed. Inden denne argumentation undersøges nærmere påpeger Estlund, at der er nogle former for ulighed, der kan accepteres i et demokrati.

1. *"The formally greater voting power possessed by elected legislators, appointed officials, judges, et cetera,*
2. *The formally weightier voting power conferred by districting arrangements of various kinds, such as Rhode Islander's greater power over the makeup of Congress and the election of the president than a New Yorker's."* (Estlund; 2008; s. 221-222)

Estlund følger op med at slutte, at alle appeller til en bestemt gruppes indsigt i eksempelvis politik har samme problem som epistokratiet, hvorfor vi netop, må finde vores forsvar andetsteds. Estlund slutter derfor også følgende.

"But equal voting is a questionable deal, and defending it is no part of my aim." (Estlund; 2008; s. 222)

Hans pointe er således, at vise hvordan demokratiet ikke bør erstattes af epistokratiet, men at epistokratiets meritter er mange og gode. Estlund påpeger, at epistokratiets evne til at anerkende højere uddannelses indvirkning på bedre politiske resultater er forsvarlig, men det følger dog jævnfør den demografiske indvending, at det ikke nødvendigvis er forsvarligt i den henseende. Hans mål har dermed aldrig været at forsvare demokratiet, blot afvise epistokratiet fuldstændigt. (Estlund; 2008; s. 222)

Fobien for utopier i demokratisk teori

I det følgende behandler vi Estlunds svar til de, der ønsker at kritisere demokratiet som styreform. Hans forsvar tager naturligvis udgangspunkt i hans bestemmelse af den epistemiske proceduralisme. Dette indbefatter desuden problemet med dårlige vælgere, som Estlund bestemt anerkender som et faktum. Estlund ser vælgernes manglende viden, talent, dydighed og motivation som et argument for, at vælgerne generelt træffer dårlige beslutninger, så derfor følger det, at hvis demokratiet er attraktivt, så må det være af andre årsager end dets evne til at skabe gode og efterstræbellesværdige resultater. (Estlund; 2008; s. 258) Således udgør ovenstående kritik af vælgerne også størstedelen af argumenterne mod demokrati blandt demokratiets nutidige kritikere. Estlund vil gerne tage debatten til trods for manglende kendskab til den empiri der

findes på området for lad os antage, at empirien taler sandt, så bør Estlund retmæssigt også adressere den. (Estlund; 2008; s. 259)

Problemet med de dårlige vælgere

Estlund indleder et afsnit, med samme overskrift som dette, således.

“Voters can be shown by many different measures to have little knowledge about the issues and institutions that are in democratic hands. An enormous literature has shown the extent of voter ignorance. There is a large literature that considers whether voters are primarily selfish, though this is more controversial than that their knowledge is very imperfect. A third important charge is that voters, whatever their virtue or knowledge, are irrational, unable to pursue their ends coherently.” (Estlund; 2008; s. 259)

Så Estlund medgiver, at dårligere vælgere findes i et stort omfang. Han ser det dog ikke i sig selv som et argument mod demokratiet, ej heller er det med til at skade det epistemiske aspekt af hans tilgang til demokratiet. For som han korrekt påpeger, så er der en lang række beviser for, at vælgerne mangler basal viden, som umiddelbart burde være en forudsætning for at træffe gode politiske beslutninger. Denne viden er naturligvis vigtig, men Estlund laver en analogi til forældre og børn, det er hans mål at vise, hvordan manglende viden ikke nødvendigvis vil lede til dårlige resultater. Estlund mener, at forældre i overvejende grad mangler kendskab til mange aspekter af opdragelse, herunder børns psykologiske udvikling, deres skolegang og så videre. Spørgsmålet Estlund så stiller er, om vi skulle stille spørgsmål ved forældres evne til at opdrage deres børn som resultat af deres manglende viden?

Det gælder for både børneopdragelse og politik, at der er eksperter, der ved mere end den gennemsnitlige forælder eller vælger. Man vil ifølge Estlund hurtigt kunne drage den konklusion, at man bør lytte til eksperter i både politik og børneopdragelse, fordi man ville få et bedre samfund og et bedre liv for ens børn. Det følgende gælder dog for eksperter, mener Estlund.

"There are certain people to whom the public often turns for expert political advice, such as pundits, politicians, political scientists, and so on. Such people are often consulted by journalists and, by extension, their readers. They publish books, articles, and columns that are treated with some deference by the public. How expert are they? Well, since there is no publicly agreed standard for scoring their political advice as correct or incorrect, we cannot, as a public, tell. It is not likely that they are, as a class, unusually accurate given that they disagree with each other apparently about as much as ordinary citizens do. We would also not expect someone whose predictions about political events are no better than random to be especially wise in their political advice, and yet there is good evidence that predictions made by this class of putative experts is just that bad. These points do not show that no one has better political judgment than anyone else. I am sure some do. It illustrates the difficulty of identifying, in a way acceptable to the broad range of qualified points of view, a set of experts who could be expected to perform better than the best democratic arrangement." (Estlund; 2008; s. 262)

Ovenstående problemer med at identificere eksperter vil lede til bred utilfredshed blandt vælgerne generelt, mener Estlund. Således vil der kunne være uenighed om, hvem der er en såkaldt ekspert, og det vil lede til politisk ustabilitet. Estlund påpeger dog, at dette ikke dermed betyder, at det aspekt af demokrati skal ignoreres eller ikke være til stede, det kan bare ikke være det eneste perspektiv, der er med i forsvaret for en given styreform – i det her tilfælde demokratiet.

Igen illustrerer Estlund denne pointe med reference til forældre og børneopdragelse, lad os sige en bestemt pædagogisk form er populær og god, der er muligvis bedre, men denne virker og kan forsvares på grund af evidens og dens brede accept giver den legitimitet og autoritet. I den situation kunne man ifølge Estlund aldrig anklage forældrene for dårlig opdragelse. Det samme kan siges om demokratiet, det kan netop forsvares, og det kan ikke siges at skabe dårlige resultater, tværtimod mener Estlund. Estlund anerkender således problemet med uvidende vælgere, men ser det ikke som grund nok til at forlade demokratiet til fordel for en anden styreform. Estlund vil gerne undersøge det normative aspekt af demokratideltagelse, da han mener herigennem at

kunne opnå efterstræbelsesværdige resultater, som det relaterer sig til vælgernes vidensgrundlag.

Estlund mener, at normative politiske teorier bevæger sig mellem at være kyniske og utopiske. Som udgangspunkt vil en normativ politisk teori i langt de fleste tilfælde tage udgangspunkt i praksis med henblik på, at man skal ændre denne praksis i en eller anden forstand. De politiske teorier skal gerne have en fod i den virkelige verden, samtidig med at de gerne skal have et efterstræbelsesværdigt ideal, som måske kan virke en smule urealistisk, mener Estlund. Målet må aldrig være så urealistisk, at det er fuldstændig umuligt, eksempelvis evigt liv eller lignende.

Estlund forestiller sig en normativ politisk tilgang, hvor man forventer noget af borgerne, som de teoretisk er i stand til at opnå, men man har ikke umiddelbart nogen grund til at tro, at de nogensinde vil opnå det. Lad os forestille os et demokrati indrettet sådan, Estlund beskriver det således.

“suppose this theory posits a conception of democracy in which citizens are publicly and privately virtuous, and institutions are designed accordingly, so that, in the imagined world, laws are just, rights are protected, the vulnerable are cared for, minorities are embraced and respected, and so forth. In an obvious sense this is not realistic.” (Estlund; 2008; s. 264)

Ovenstående er urealistisk, konstaterer Estlund. Folk ville med meget stor sandsynlighed aldrig opføre sig sådan i et demokrati i virkeligheden. Estlund påpeger dog, at det i teorien ville være muligt, fordi det ovenstående ikke bryder fysikkens love ej heller er det helt utænkeligt, at folk kunne opføre sig sådan. *“People could be good, they just aren’t.”* (Estlund; 2008; s. 264) Det faktum at folk kan, men ikke lever op til teorien må være et problem for folk, det bør ikke lægge teorien til last, mener Estlund. Estlund kalder denne teori for *hopeless realism*, det er håbløst men ikke urealistisk.

Det virker centralt for Estlund, at man fokuserer på distinktionen mellem det usandsynlige og det umulige, fordi den ene er opnåelig og derfor værd at behandle. Estlund mener, at folk har en tendens til at kalde usandsynlige situationer for umulige, selvom dette ikke er tilfældet. For selvom noget er usandsynligt og højst sandsynligt aldrig kommer til at ske, så er det stadig ikke umuligt. Estlund konkluderer følgende.

"It would be misleading to call things with zero probability impossible. The reason is that things that are unlikely or even certain to never happen are not necessarily difficult at all, much less impossible." (Estlund; 2008; s. 265)

Estlund benytter denne distinktion mellem de to begreber til at udlede en pointe omkring begreberne kan og bør. Hvis noget er umuligt, følger det naturligvis, at du ikke kan gøre det, således følger det også, at man ikke er moralsk forpligtet til at gøre det. Men det følger ikke, at blot fordi noget er meget usandsynligt, så er man ikke moralsk forpligtet til at gøre. Estlund mener, at det er vigtigt for politisk filosofi, at man er opmærksom på ovenstående, for man skal sætte meget høje standarder, gerne så høje at de aldrig opnås, men dog aldrig så høje, at de ikke kan opnås, ej heller teoretisk. Estlund mener, at urealistiske men teoretisk opnåelige teorier kan gøre både stor skade, men også virke til stor nytte.

"Actions in pursuit of what will not ever be achieved can be wasteful or even dangerous. On the other hand, some people might be led to improve themselves or their institutions, even though not all the way (full achievement is hopeless, after all, by hypothesis)." (Estlund; 2008; s. 266)

Eksempelvis vil der være situationer, hvor en institution kun kan fungere optimalt, hvis folk opfører sig så godt, som de potentielt kan. Således kan efterstræbelsen efter det gode samfund, som institutionen er indrettet efter, ende med at skade mere end gavne, fordi folk udnytter systemet. (Estlund; 2008; s. 266) Hvis vi eksempelvis forestiller os en overførselsindkomst, hvor alle med behov kunne modtage en ydelse, men der er ingen krav til at modtage ydelsen, den er blot beregnet til trængende. Det vil fungere, hvis folk kun tog imod ydelsen, når de virkelig havde brug for den. I realiteten ville folk dog højst sandsynligt tømme denne overførselsindkomst meget hurtigt. Således ville denne institution være særdeles ineffektiv, men det ville dog i teorien ikke være umuligt, at denne ordning kunne fungere, hvis folk var gode og dydige.

Estlund mener, at denne indvending er reel, derfor bør institutionerne indrettes ligeligt efter et mål, dog uden at miste hensynet til det faktum, at folk potentielt kan blive bedre på sigt. Dette kan man tage hensyn til ved at lade institutionerne fungere, men lade samfundet generelt have nogle meget høje standarder og mål på sigt. Estlund mener, at

man med en god normativ politisk teori skal have et *aspirational* mål, altså et mål man gerne på sigt vil opnå.

"It sets sounds standards that are not met, but could be met, and it tells us to meet them. This brings us naturally to the idea of a hopeful (by which I mean nonhopeless) realistic normative political theory." (Estlund; 2008; s. 267)

Man bør ifølge Estlund ikke sætte lavere standarder, bare fordi deres chance for at blive mødt er langt højere. Dette skyldes, at målene er uambitiøse. Hvis man derimod sætter målene lidt højere, så det er mere hensigtsmæssigt. Dette skyldes, at enten bliver samfundet bedre som resultat af de høje standarder, eller også forbliver samfundet det samme.

De ambitiøse standarder er gode i et demokrati ifølge Estlund af flere årsager, som før beskrevet. Men det er særdeles relevant, når Estlund introducerer det i hans begreb *epistemic proceduralism*. Den epistemiske proceduralisme stiller således en række krav til sine 'deltagere', man bør først og fremmest tænke *"What ought we to do"* i overensstemmelse med de ambitiøse mål sat af den normative politiske teori. Derfor mener Estlund, at vi har al mulig grund til at tro, at det kun vil føre dårlige resultater med sig, hvis folk blot stemmer efter egne interesser, for som Estlund påpeger.

"Unjust wars of acquisition would not be avoided, since the costs to most people could often be outweighed by the expected benefits. Often, only a small fraction of the population are likely to find themselves or their loved ones in harm's way. Famines would often not be avoided, since they never threaten the life or health of more than a small minority of a nation's people. And so on. But as those two examples suggest, it may be that democratic voters do already often vote in non-self-interested ways, and so epistemic proceduralism's needs might not be extravagant." (Estlund; 2008; s. 268-269)

Estlund påpeger dog, at der, ovenstående til trods, stadig er mange kritikere af denne tilgang. Deres kritik lyder, at de høje krav betyder, at vælgerne aldrig vil opnå dem. Estlund medgiver, at der kan være et empirisk argument for ovenstående, men han mener, at det teoretiske argument gør selve forfølgelsen af epistemisk proceduralisme

interessant. Dette skyldes, at undersøgelsen af, hvad Estlund kalder, en håbløs normative politisk teori i sig selv kan siges at bidrage med nogle positive resultater, som i hans optik potentielt kan styrke debatten om demokrati som helhed. Estlund mener, at det er en af den politiske filosofis roller. (Estlund; 2008; s. 269) I sit forsvar for hans håbløse normative politiske teorier afslutter Estlund afsnittet med følgende analogi, som nedenfor i sin helhed, for at vi senere i opgaven kan diskutere validiteten af en sådan analogi.

“Suppose we are hiking, and we spy a beautiful spot some miles off, down the slope, across the valley. It isn’t just beautiful, it looks like a great place to stay, or even to live. Alas, it is not yet clear whether we can get there, so we might try to contain our excitement. Be realistic. Things are fine where we are, so we could just conclude that the new spot is not worth considering. It is unrealistic in one way simply because it is not where we are. This complacent realism has little appeal. If we admit that the new spot is beautiful, we might nevertheless conclude that it is impossible to get there. (As I go on, let the scenery change from a pastoral landscape to the space of political alternatives.) If we cannot get there, then there is no sense in worrying too much about the different routes we could try. Alternatively, we might think that it is possible, or might be for all we know, but, realistically, we will not get there because we are likely to eventually give up, or to make navigational errors. However, if we are not sure that it is impossible, then even if we are unlikely to get there, it could be worth thinking about how we might. This is not yet the same as recommending that we set out for it. That would be a different and later question. Perhaps the low chances of success will give us enough reason to make other plans. But why jump to that conclusion? After all, the place is beautiful, and for all we can tell getting there is not impossible.” (Estlund; 2008; s. 269-270)

Ovenstående analogi betyder, at man skal sigte højt, fordi man potentielt kan nå det. Estlund påpeger desuden, at man naturligvis også må lave indrømmelser eksempelvis i indretningen af samfundets institutioner, hvis målene skal være opnåelige. Men som analogien foreskriver, så skal man ikke lave de indrømmelser før der er en afgørende

grund til at gøre det. Estlund mener, at indrømmelserne og nedjusteringen af målene i den normative politiske teori ofte kan være et resultat af den førnævnte *utopophobia*, fobien for urealistiske men opnåelige mål, men at de stadig også kan være helt naturlige justeringer, som gør en given praksis bedre. (Estlund; 2008; s. 270-271)

Hvorfor overhovedet stemme?

Estlund behandler spørgsmålet om, hvorfor man bør stemme. Han påpeger dog, at mange mener følgende.

"It is often held that citizens are not just unlikely to inform themselves and participate constructively, they are perfectly sensible not to do so. Since a person's single vote is virtually certain never to make a difference, he would be foolish – both prudentially and morally – to sacrifice other projects for the purpose of devoting time to learning about politics and standing in line to vote." (Estlund; 2008; s. 271)

Estlund mener, at man sagtens kan forestille sig situationer, hvor ens indsats ikke vil gøre en forskel, men man stadig er moralsk forpligtet til gøre det. Han benytter en analogi til at understrege, hvordan det eksempelvis kan være tilfældet. Lad os antage, at en gruppe af bandemedlemmer frekventerer et område og civilsamfundet bliver enige om, at være på det sted hver aften for at bandemedlemmerne ikke kan lave kriminalitet. Den enkelte borgers tilstedeværelse gør ingen forskel, men en samling af over en hvis størrelse vil gøre det svært for bandemedlemmerne at være der. I dette tilfælde er du moralsk forpligtet til at deltage, også selvom din tilstedeværelse kun er noget i kraft af de andre. Selvfølgelig er man undskyldt for at deltage, hvis man eksempelvis har et natarbejde eller lignende, men hvis man har tid og ressourcer, så mener Estlund, at man er forpligtet til at deltage. Det samme gør sig gældende med demokratiet.

"There are disasters kept at bay by enough people thoughtfully going to the polls, and there are serious reasons to join that effort, even though they can certainly sometimes be overridden by other weighty matters." (Estlund; 2008; s. 272)

Ovenstående udgør Estlunds hovedargument for, hvorfor alle borgere som udgangspunkt burde sætte sig ind i politik og stemme og derigennem engagere sig i den demokratiske proces.

Endeligt slutter Estlund *Democratic Authority* med at vende tilbage til idéen om deliberativt demokrati. Jævnfør hans tilgang om de håbløse teorier, så bør den meget usandsynlige gode deliberative proces være et oplagt bud på en normativ demokratisk teori, som har meget høje standarder og mål, og med Estlunds egne ord så er det meget usandsynligt, at de nogensinde bliver opnået. (Estlund; 2008; s. 19) Men problemet er ifølge Estlund, at deliberation kun fungerer, hvis det fungerer helt optimalt. Det kan i princippet lade sig gøre at have en god deliberativ proces, men fordi det er meget usandsynligt, og en ikke-optimal deliberation er meget skadelig en gavnlig, så mener Estlund, at man skal afstå fra at operere med en deliberativ demokratisk proces.

“Since the model deliberation’s genuine instantiation will always be very unlikely, we should not seek to approximate it as closely possible. The problem of second best takes over in all realistic cases” (Estlund; 2008; s. 275)

Diskussion

I det følgende vil vi diskutere Jason Brennans kritik af demokratiet og de alternativer, han fremsætter. Vi vil inddrage David Estlund og vise, hvordan hans forståelse af demokratiet bunder i et helt andet syn på hvad, der skal til at give en styreform legitimitet og autoritet. Vi vil forsøge at vise, hvordan Brennans tilgang naturligvis er velargumenteret og står stærkt, men at der er en række problemer, som gør det svært at erstatte demokratiet med epistokrati.

Desuden vil vi diskutere styrkerne og svagheder ved demokratiet og epistokratiet i vores perspektiv. Vi mener at begge tilgange har sine meritter, men det er også vores holdning, at epistokratiet, på trods af det er uprøvet, står meget argumentatorisk stærkt, som Brennan udlægger det. Den primære udfordring er, om Brennans epistokrati kan anvendes i virkeligheden.

Endelig vil vi vise, hvordan Brennan har nogle svagheder i sin bog, *Against democracy*. Disse svagheder kan gøre ham sårbar, også selvom de i sig selv ikke er nok til at afvise hans tilgang helt.

Diskussion af Jason Brennans epistokratiske tilgange

I det følgende vil vi diskutere Brennans epistokratiske tilgange, og hvorvidt disse udgør gode alternativer til eksempelvis demokratiet, som vi kender det i dag. Det er vigtigt at bemærke, at al Brennans empiri er indsamlet i USA, og det omhandler i det store hele det amerikanske demokrati, som er forskelligt fra eksempelvis det danske demokrati. Det betyder naturligvis også, at nogle former for epistokrati måske passer bedre i USA, hvor andre tilgange måske passer bedre i Danmark. Dette leder videre til en anden pointe, man bør bemærke ved Brennan. Brennan mener nemlig ikke, at vi uden videre skal indføre epistokratiet, for som vi har set, så har demokratier i århundreder sikret velstand og forholdsvis fred. Brennan mener dog, at dette kan forklares med, at demokratier tillader en del epistokratiske stopklodser, som er med til at forhindre, at vælgerne har alt for stor indflydelse. Brennan mener, at man bør forsøge med

epistokratiet i fredelige og ikke-korrupte lande, og så bør erfaringerne fra disse forsøg danne grundlag for, om man bør udvide epistokratiet eller skrinlægge det igen. Brennan mener nemlig ikke, modsat eksempelvis Estlund, at nogle styreformer har en intrinsisk værdi, som gør dem bedre end andre. Brennan mener, at en styreform alene skal vurderes på dens evne til at skabe gode resultater. Han anlægger et instrumentelt syn, hvilket betyder, at man skal se en styreform som en hammer, og bedømme den efter, hvor god den er til at slå søm i.

Dette adskiller sig markant fra Estlund, for Estlund handler alt om at forsvare styreformen proceduralt. Man skal kunne forsvare processen i alle henseender, også selvom den kan skabe dårlige resultater. Det er Estlunds pointe, at det kun er demokratiet, der generelt kan accepteres af befolkningen. Han mener, at hvis alle har mulighed for at blive hørt, så vil demokratiets legitimitet og autoritet styrkes, fordi folk vil føle, at selvom en given beslutning går imod dem, så er deres holdning stadig blevet hørt eller drøftet. Vælgernes accept af styreformen er således kernen af Estlunds argumentation, som vi også tidligere har set. For hvis folk ikke accepterer en given styreform, så vil der ikke gå længe, førend der vil være omvæltninger, revolutioner eller lignende. Således må vi inden implementeringen af en styreform holde os for øje, at vælgerne generelt kan tolerere den. Dette gælder også, når man eksempelvis i et epistokrati vil fratage nogle bestemte mennesker deres stemmeret. Det skal altid være generelt acceptabelt.

Man kunne forestille sig et ideelt epistokrati, hvor der blev truffet, hvad der er af eksperterne vurderes som, gode beslutninger, men menigmanden på gulvet oplever, at hans position i samfundet er svækket, og hans interesser dårligt beskyttet. Historisk set har der tit ikke skulle mere til end ovenstående for at starte kamp mod systemet.

Brennan har naturligvis empiri der viser, at dårligt informerede vælgere ikke ved, hvad deres interesser er, ej heller stemmer de efter deres egne interesser, så man kan sagtens forestille sig, at de ville tage fejl, hvis de startede et oprør. Men selv hvis oprørets stiftere tager fejl, så står man stadig med et folkeoprør, som bunder i en kritik af en elite, som bestemmer mere end gennemsnittet – noget man ikke traditionelt har haft store problemer med i konventionelle demokratier.

Selvfølgelig ved vi intet om ovenstående i praksis, vi har aldrig prøvet egentlige epistokratier af. Men eftersom demokratier er den styreform, der sjældnest oplever borgerkrig (Reynal-Querol; 2004; s. 461-462), så kunne man advokere for, at demokratiet måske har nogen værdi at bevare. Igen er det åbenlyse modargument Brennans analogi om *the big pretty pig contest*. Vi ved, som sagt, endnu ikke, om epistokrati kan producere bedre resultater, så jeg vil her foreslå en anden analogi.

En dommer ved en *big pretty pig contest* skal dømme og finde den smukkeste gris. Der er to kandidater til denne konkurrence, og reglerne er en smule finurlige. Grisene præsenteres en ad gangen, og så skal der på stedet vælges, om den præsenterede gris skal vinde, hvis ikke så vinder gris nummer to. Den første gris er demokratiet, den har et flot udseende og ganske stor – der er potentielt både smukkere og større grise derude, men af frygt for at få en lille og grim gris som nummer to, så vælger dommeren den første mulighed. Dette virker som det logiske valg – hvis du er sikker på en nogenlunde vinder, hvorfor så satse på en usikker kandidat? – det bør du kun gøre i situationer, hvor din chance for at finde en større og pænere gris er større end 50%, hvilket ikke er tilfældet her.

Pointen her er ikke, at folk vælger, det de kender, da denne tendens både kan virke til fordel og ulempe for dem. Men i stedet er min pointe, at Brennans opfordring til at erstatte demokratiet med epistokrati er let at forestille sig. Men den kan være noget nær umulig i praksis, først skal en befolkning i et af de lande, der skal være testforsøg overbevises. Som eksempel nævner Brennan Danmark på grund af landets sunde politiske og økonomiske forhold. Hvis Brennan eller andre kunne få overtalt folketinget til, at dette var en god idé, skulle grundloven stadig ændres og to separate folketing skulle godkende idéen.

Lad os antage det lykkedes. Epistokratiet indføres i Danmark, mod Brennans forventninger går det meget dårligt. Er det så ligetil at skifte tilbage? Hvor lang tid skal epistokratiet have til at virke? Nogle ganske moderate bud vil være 10-20 år minimum, førend man overhovedet kan begynde at se eventuelle store skift i kvaliteten af den politiske beslutningsproces. 20 år efter denne forsøgsordning er indført, skal man så evaluere, og er det ved sådan en evaluering reelt muligt at afvise epistokratiet til fordel for demokratiet? Eller er reformer og omvæltninger i eksempelvis et 150-årigt

demokrati ret permanente? Omvendelsen af en politisk beslutningsproces, selv på fredelige termer, har en tendens til at tage mange år. Hvis vi eksempelvis kigger på indførelsen af demokratiet i Danmark, så skete denne i 1849 ved den første grundlov. Men først i 1915 fik kvinderne stemmeret. I slutningen af 1800-tallet sad J.B.S. Estrup på konseilspræsidentposten og styrede landet som en diktator. (Danmarkshistorien.dk, 2017) Der skulle således gå langt mere end 50 år fra indførelsen af demokratiet, før man rigtig kunne se de gavnlige effekter af det. Hvis det samme gælder for epistokratiet, hvilket det muligvis gør, så er det ikke ligetil at teste det i praksis. Og hvis vi ikke blot kan forsøge med epistokrati, så vil en indførelse af det være umiddelbart permanent, og så skal vi igen, være helt sikre på, at det er en god idé.

Brennan kan have to indvendinger til de ovenstående argumenter. Først og fremmest er epistokratiet den anden gris, men vi har al mulig grund til at tro, at den er både smukkere og større end den demokratiske gris. Hvilket man må medgive Brennan, hvis hans empiri passer, og lad os antage at den gør, så vil det være sandsynligt, at epistokratiet ville fungere bedre. Vi mangler dog en række empiri, som skal indhentes i praksis, før vi kan garantere, at epistokratiet i virkeligheden er den største og smukkeste gris.

Dernæst ville Brennan indvende, at ovenstående minder meget om det konservative forsvar for demokratiet, som skitseres i kapitel 8. Det konservative argument for demokratiet er et argument for det bestående, det vi kender, bør vi bevare. Vi skal bevare, fordi man ellers risikerer omvæltning og store negative konsekvenser, dette argument kan også bruges til at forsvare demokratiet. Vi kender til demokratiet, og Brennan medgiver, at de udgaver vi har af demokrati i den vestlige verden har medvirket til, at vi er blandt de rigeste og højest udviklede nationer i verden. Brennan mener ikke, at det konservative argument gælder, fordi, som han siger:

“Burkean conservatism tells us to be careful, but we also have to be careful with Burkean conservatism. Burkean conservatism warns us that attempts to make things better might make things worse. It’s true that the world is complicated and our experiments may blow up in our faces. But we can repeat this line of reasoning for any proposed change” (Brennan, s. 230)

Således medgiver Brennan, at det konservative argument har meritter, men han afviser det samtidig fordi, det har grænser, argumentet gælder ikke *altid*. Det virker ikke som om, han fuldstændig affejer alle bekymringer en konservativ demokrat måtte have. For vi bør nok, også selvom Brennan ikke synes, det skal stå i vejen for fremskridtet, være rimeligt sikre på, at epistokratiet er et gangbart alternativ til demokratiet, før vi forsøger os med det.

Estlunds argumenter mod epistokratiet

I det følgende behandler vi David Estlunds to indvendinger imod epistokratiet, og dernæst hvordan Jason Brennan mener, at kunne modvise dem. Den første, *the deference objection*, er kompliceret og fremstår uskarpt hos Estlund. Det virker som om, Estlund vil vise flere problemer ved epistokratiet på en gang, men det ender med at stå uklart, hvad den egentlige indvending er. Vi vælger dog at tolke indvendingen som et spørgsmål om afgivelse af suverænitæt eller autoritet, om man vil. For Estlund gælder det, at man aldrig er pålagt at afgive selvbestemmelse eller suverænitæt i noget moralsk anliggende. Således kan man ifølge Estlund ikke tvinges til at afgive magt i moralske spørgsmål, og det er politik i sidste ende. Estlund afviser dog sin egen indvending fordi, det vil betyde, at man skal afvise eksperterens viden i det store hele. Hvis man aldrig er pålagt, at henvise til nogen anden i noget moralsk spørgsmål, så mener Estlund, at man har et praktisk problem. Ovenstående argumentation er, som Estlund udligger den, ganske kompleks. Så der er en risiko for, at vi har misforstået den.

Estlunds næste indvending er mere ligetil og beskæftiger sig med den mest hyppige indvending mod epistokrati, diskrimination. Denne indvending relaterer sig til de, der vil ende med meget magt i et samfund med epistokratisk styre, men det er dog mere komplekst end som så. Estlund opsummerer det således.

“The demographic objection: the educated portion of the populace may disproportionately have epistemically damaging features that countervail the admitted epistemic benefits of education.” (Estlund, s. 215)

Brennan medgiver, som vi har set flere gange i værket, at i et epistokratisk styre, vil en overvægt af dem med stemmeret øjensynligt være hvide, veluddannede, rige mænd. Estlund indvender, at man sagtens kan forestille sig, at der med de krav man stiller de kommende vælgere også følger nogle negative kvaliteter. En analogi for at forklare ovenstående kunne være, hvis man skal have en trailer for at stemme, så ville andelen af vælgere i befolkningen nok være meget højere i Jylland end på Sjælland, og ligeledes ville de nok arbejde mere med håndværk end med bogføring. Selvfølgelig er der undtagelser, men analogien virker passende. I ovenstående analogi ser vi et par karaktertræk, som dem med trailere har, men vi kan muligvis ikke se nogle underliggende karaktertræk – eksempelvis racisme, og lad os sige, at trailere og racisme fulgtes ad. Så ville vi have et problem, hvis vi gav stemmeret til alle, der ejer en trailer, for de er racister. Spørgsmålet er, om der findes et negativt karaktertræk ved højtuddannede, som får stemmeret i et epistokrati, som først vi på nuværende tidspunkt ikke kan identificere, men som senere vil få omfattende konsekvenser.

Den demografiske indvending har to slagsider, og det er centralt at få begge med for at forstå Estlund. Først er den direkte diskrimination, hvor sorte, fattige og andre befolkningsgrupper vil miste stemmeretten og muligheden for at repræsentere sig selv ved valg, dette er en valid kritik, som Brennan også anerkender – det skaber et stort og reelt problem. Brennan mener dog, at dette problem ligger før epistokratiet, hvis vi forestiller os en kronologi. I 2017 gælder det, at sorte og fattige ved mindre om politik, det samme vil gøre sig gældende i et epistokrati. Bør vores opgave således ikke være at løse det første problem, at sorte og fattige ved mindre om politik, i stedet for at hægte dette op på en diskussion om demokrati frem for epistokrati. Brennan mener således, at løse problemet ved at tage fat ved roden. Man kunne dog argumentere for, at der altid vil være bestemte grupper i samfund, som klarer sig dårligere. Man kan dårligt forestille sig et samfund, hvor universitetsuddannelser og politisk viden fuldstændig transcenderer demografiske forhold. Således vil der altid være en demografisk indvending, når man tildeler stemmeret på basis af uddannelsesniveau eller en anden ekstern faktor.

Hvorvidt dette kritikpunkt er nok til at fælde Brennans epistokrati er en anden sag, da det umiddelbart virker som et forsøg på at skabe et problem, at demokratiet også besidder. Alle har stemmeret, men det er konsekvent bestemte demografiske grupper,

der ikke stemmer. Hvis vi kigger på de folkevalgte, er der en overvægt af bestemte demografiske grupper, og dette gælder ligeledes for stillinger i offentlige embeder. Brennan mener således, at det ikke kan ligestilles helt. Man vil aldrig kunne opnå et system, der slet ikke diskriminerer. Men det er acceptabelt, fordi som Brennan påpeger, så har vi tidligere set, hvordan politiske uvidende vælgere ikke er i stand til at stemme, så deres egne interesser blive tilgodeset. (Brennan, s. 228) Således vil bestemte grupper måske ikke have stemmeret, men deres interesser vil blive varetaget af klogere mennesker, der ved bedre hvad angår politik.

Men Brennan behandler ikke direkte de underlæggende karaktertræk, som veluddannede potentielt kunne have. Hans svar til denne kritik af epistokratiet kunne sagtens lyde som ovenstående retfærdiggørelse af diskrimination. Hverken Brennan eller Estlund ved om de veluddannede besidder nogle bestemte dårlige eller gode karaktertræk, men Brennan fremlægger empiri som viser, at deres evner for at træffe politiske beslutninger også betyder. De er typisk mere liberale både værdipolitisk og fordelingspolitisk, hvilket skulle tale imod anklager om eksempelvis racisme. Desuden kunne Brennan indvende, at Estlund er spekulativ. Har vi nogen grund til at tro, at veluddannede alle skulle besidde en bestemt negativ kvalitet? Det kan sagtens være tilfældet, men hvorfor tro på det, før vi har set beviser for det.

Kan epistokratiet forsvares under Estlunds standarder?

I det følgende vil vi undersøge, om vi, med Brennans eksempler som udgangspunkt, kan skabe rammerne for et epistokrati, som Estlund ville kunne acceptere. Hvis vi kigger på ovenstående indvendinger mod epistokratiet, så mener Brennan godt, at disse kan modvises, så det må derfor kræve flere argumenter at afvise epistokratiet.

For Estlund er et stærkt argument imod epistokratiet *the expert/boss fallacy*, som opsummeret betyder, at det er meget muligt, at en ekspert har ret, men det gør ham vel ikke til boss? Deraf følger hans idé om et *qualified acceptability requirement*, hvor vi ikke præcist får bestemt, hvad disse krav er, men deres blotte eksistens gør epistokratiet uretfærdigt som styreform. Men det vi *kan* udlede er, at en given styreform får sin

legitimitet gennem et fravær af kvalificerede indvendinger, hvis borger i det store hele ikke kan begrunde en seriøs indvending, så må loven, styreformen eller noget tredje være acceptabel for befolkningen som et hele. Vi skal igen påpege her, at Estlund ikke formulerer sig tydeligt, så hans pointer fremgår ikke altid direkte af teksten.

Dernæst må vi behandle begreber autoritet og legitimitet kort. Disse er ligeledes behandlet tidligere i opgaven, men vi opridser her ganske kort.

“By authority I will mean the moral power of one agent to morally require or forbid actions by other through commands (...)

By legitimacy I will mean the morally permissibility of the state’s issuing and enforcing its own commands owing to the process by which they were produced” (Estlund, s. 2)

Ovenstående opsummering af legitimitet og autoritet gives af Estlund selv, og deres retfærdiggørelse findes i indeværende opgave i afsnittet *An acceptability requirement*. Igen oplever vi, at legitimitet bunder i en almen accept fra vælgerne, så længe borgerne ikke er utilfredse med en styreform, så kan den opnå legitimitet og dermed autoritet. Ovenstående er efter vores optik den klareste måde at udtrykke, hvor *qualified acceptability requirement* skal forstås. Således må vi behandle dette i forhold til epistokratiet. Det instrumentelle forsvar for epistokratiet, som Brennan udtrykker det, handler om at retfærdiggøre epistokratiet gennem gode resultater. Vi mener, at man sagtens kunne forestille sig et epistokrati, hvor *qualified acceptability requirement* mødes, fordi borgerne ikke kan have en begrundet indvending mod det. Målet må være at teste det, noget Estlund ikke virker villig til. Hvis afvisningen af epistokratiet er begrundet af en reference til borgernes holdning, så må det vel gælde, at deres holdning kan ændres til at acceptere epistokratiet.

For Estlund mener nemlig ikke, at demokratiet er det bedste at vælge ud fra epistemiske årsager, således må det gælde, at det kun handler om retfærdiggørelsen overfor borgerne. Derfor må det følge, at hvis Brennan kan finde et samfund, hvor folk accepterer den epistokratiske løsning han foreslår, så vil den potentielt klare sig bedre ud fra et epistemisk synspunkt, men den vil ligeledes leve op til *qualified acceptability*

requirement, sådan som vi forstår det. Hvis ikke det gælder, så må vi finde en anden vej uden om Estlunds *qualified acceptability requirement*.

Spørgsmålet er hvilke former for epistokrati, der kan bredt accepteres. Det vil naturligvis kræve en lang række undersøgelser, og de forskellige former for epistokrati har deres styrker og svagheder, på samme måde som vi ser det hos forskellige former for demokrati. Demokratier er heller ikke ens. Hvor der er udvidede beføjelser til statsmagten i nogle demokratier, er disse indskrænket i andre. Fælles for dem alle er imidlertid, at de har stemmeret til alle over 18 år som udgangspunkt. Et emne Estlund ikke behandler, hvorfor kan man ikke forestille sig stemmeret til 16-årige uden, at dette skulle bryde med et *qualified acceptability requirement*? Det er i vores optik problematisk, at Estlund refererer til demokratier som en bestemt ting, når det tydeligvis ikke er tilfældet. I nogle lande fratager man fængselsfanger deres stemmeret, og i Danmark kan man blive umyndiggjort og miste stemmeretten. Dette er ganske vidst ikke udgaver af epistokratier, men forsvaret for at indskrænke stemmeretten i de to ovenstående eksempler lyder overraskende meget som forsvaret for indførelsen af et epistokrati.

Hvis *qualified acceptability requirement* virkelig bør gå forud for, at om vi kan acceptere epistokratiet, så lad os undersøge, om nogle af Brennans bud lever op til dette. Det er her centralt at bemærke, at der kan være forskellige holdninger til, om en given styreform lever op til *qualified acceptability requirement*, fordi det har en ret bred betydning.

Selvom *Values only voting* har en række problemer, så ville denne tilgang stadig, i vores optik, kunne leve op til *qualified acceptability requirement*. Dette skyldes, at i et epistokrati med *Values only voting* har alle stadig stemmeret, man stemmer blot om målene. Så må det være op til politikerne og eksperterne, hvordan vi skal komme derhen. Man kan med nogen ret sige, at mange demokratier har dette i et vidst omfang. Fordi demokratiernes forskellige institutioner løser problemer for borgerne, som borgerne måske kun er lidt bevidste om, og sandsynligvis ingen løsningsforslag har til. For at eksemplificere vores pointe, så kan man tage udgangspunkt i et reelt problem, som de færreste danskere sikkert bekymrer sig om, nemlig ørredbestanden i Gudenåen. Hvis den er faldende, kan det have voldsomme konsekvenser for åens økosystem, og det er vigtigt, at vi får det bragt i balance igen. De færreste vælgere ved, hvordan man gør

det, så vi uddelegerer til miljø- og naturstyrelsen, som får problemet løst. Sådan løses mange problemer i det danske samfund, så *Values only voting* finder praktisk talt sted jævnligt i Danmark. Og selvom det finder sted, så hører man ikke nogle kvalificerede indvendinger, så det lever op til *qualified acceptability requirement*, og det burde kunne udvides uden, at der ville komme indvendinger.

Restricted suffrage and plural voting vender Estlund sig direkte imod gennem hans kritik af John Stuart Mill. Ligesom Brennan mener, at der i forvejen findes mange epistokratiske elementer i de faktiske demokratier, så finder *restricted suffrage and plural voting* også sted i et lille omfang. Dette sker uden, at nogle har kvalificerede indvendinger mod det, og således lever det op til Estlunds *qualified acceptability requirement*. I eksempelvis Danmark udpeges folketingskandidater og kommunalvalgskandidater af en demokratisk proces internt i partiet, disse hedder typisk opstillingsmøder. På disse møder vælger medlemmerne af partiet en liste af kandidater, typisk sideopstillede men rangordnede efter eksempelvis borgmesterkandidat, viceborgmesterkandidat og så videre. Forsamlingen til opstillingsmøderne udgøres af partimedlemmer, Brennan ville nok kalde dem *hooligans*, som har erfaring, politisk indsigt og interesse for politik. Når alle partier har lavet disse lister, præsenteres den gennemsnitlige vælger for det menukort, partierne hver især har lavet. Nogle ville indvende, at man sagtens kan stille op til byråd eller folketing uden en partistruktur bag sig, men i praksis sker dette ikke. Siden 1945 har der været 27 folketingsvalg med 179 pladser i folketetinget. Ud af disse mange valg er to kandidater uden for partierne blevet valgt, så det sker så sjældent, at det i praksis ikke er en faktor. (Økonomi- og indenrigsministeriet, 2017) (Folketinget, 2017)

Brennan formulerer noget lignende ovenstående som en forklaring på, hvorfor demokratiet har klaret sig så godt igennem tiden, hvilket netop er fordi demokratiet har så mange epistokratiske elementer. Så når Estlund forsvarer demokratiet og dets styrker, så overser han et vigtigt element. Han forsvarer samtidigt en masse epistokratiske elementer af demokratiet. Spørgsmålet er derfor ikke, om Estlund kan forsvare epistokrati, for det gør han i et eller andet omfang i forvejen, fordi uden de epistokratiske elementer vil demokratiet ikke kunne eksistere. Man kunne derfor spørge Estlund, hvorfor det vil være problematisk at udvide disse epistokratiske elementer af

demokratiet. Umiddelbart er der ikke noget godt svar, fordi flere af de epistokratiske løsningsforslag er udvidelser af ordninger demokratier enten har eller har haft. Eksempelvis universel stemmeret med et epistokratisk veto, som allerede foregår, når USA f.eks. har en højesteret, der bestemmer hvordan deres forfatning skal tolkes og lignende.

Så når vi skelner mellem epistokrati og demokrati er det måske et modsætningsforhold, der er lidt sløret i praksis. Hvis vi skal identificere et sandt demokrati, så skal alt spores tilbage til vælgerne, og institutionerne skal altid følge de folkevalgtes ønsker, det er vores pointe, at det ikke sker i praksis, og at de fleste demokratier er designet til netop, at lade institutioner og partier fungerer som en slags stopklods for, hvor meget vælgerne reelt har indflydelse.

Vores pointe er, hvis det skal illustreres mere præcist, at man kan forestille sig, at epistokrati og demokrati findes som hver deres yderpunkt på en skala. Således kan man have mere eller mindre epistokratiske eller demokratiske systemer, men hvornår man bevæger sig fra det ene til det andet er svært at sige. Hvor mange epistokratiske elementer, skal der indgå i et demokrati, før det kan siges at være epistokratisk, virker som et umuligt spørgsmål at besvare. Eftersom epistokratiet ikke er blevet defineret som en klar styreform, og demokratiet i bred forstand forstås som folkestyre, så er der ikke nødvendigvis et modsætningsforhold mellem disse to.

Problemet med lighed

Et problem som flere måtte have med Jason Brennans epistokratiske tilgang er, at man endnu engang gør forskel på folk. For er der lighed i et samfund, når ikke alle kan stemme. Brennan foreslår blandt andet et system, hvor man eksempelvis får tildelt en stemme efter en bestået test. Det vil uundgåeligt betyde, at nogle i et samfund har stemmeret og andre ikke har, der er dermed to klasser i samfundet, dem med stemmeret og dem uden. Man kan sagtens indvende, at dette ville være et problem, for det kan måske få folk til at føle mindreværd eller lede til en opdeling af en over- og en

underklasse, hvor overklassen har langt størst indflydelse. I det følgende, vil vi skitsere, hvorfor Brennan ikke mener, dette er et problem.

For selvom mange borgerrettighedsgrupper og andre minoriteter har kæmpet for at opnå stemmeretten, som kan ses som et symbol på fuldkommen accept i samfundet, så mener Brennan ikke, at dette i sig selv er nok til at retfærdiggøre universel stemmeret. Brennan skriver følgende.

" I do not regard it as self-evident that we have a natural right to political equality, nor do I hold that the symbolic value of equal voting rights is sufficient to justify them." (Brennan; 2011; s. 15)

Men der er alternativer til at fratage bestemte mennesker stemmeretten og have universel stemmeret. Hvis et epistokratisk system som udgangspunkt nægter alle at stemme, og men du kan gennem en bestået prøve opnå stemmeretten. Så har du ikke mistet en politisk rettighed, du har den samme rettighed som alle andre – du kan tage prøven. På samme måde som vi har statsautoriserede revisorer, læger eller folk med kørekort, det er som udgangspunkt tilgængeligt for alle at opnå de ovenstående tre ting. Det er ikke alle i Danmark, der har kørekort, men alle sunde og raske borgere har mulighed for at tage et. Det mener fortalere for demokrati vel ikke er uretfærdigt? Det gælder for at køre en bil, som det gælder for at stemme ved et valg, dine handlinger har konsekvenser. Derfor ser Brennan helst, at man både, når man kører en bil eller stemmer, har et vidensgrundlag for at gøre det. Som før sagt vil der være en ulighed i samfundet, nogle vil ikke kunne stemme, men alle vil have retten til at kunne opnå stemmeret, hvis de består testen, sådan som et kørekort.

Empiriens rolle hos Brennan og et værdimæssigt forsvar for epistokratiet

Vi har gennem opgaven set, hvordan Brennans argumenter mod demokratiet og argumenter for epistokratiet er konstrueret grundigt. Disse argumenter er funderede i omfangsrig empiri, som Brennan har indsamlet fra mange respekterede kilder og videnskabelige undersøgelser. Vi har således som udgangspunkt ikke nogen grund til at tro, at denne empiri ikke skulle være troværdig. Derfor har vi gennem opgaven sat vores

lid til, at Brennans empiri er korrekt, og vi har behandlet hans argumenter i dette lys. Man kunne dog indvende, at eftersom hele hans teori er bygget op omkring denne empiri, så står og falder hans kritik af demokratiet og forsvar for epistokratiet med denne empiri. Findes empirien ugyldig i morgen, så kan Brennans bog i bedste fald bruges som optænding i brændeovnen.

Det skal selvfølgelig siges, at vi ikke har nogen grund til at tro empirien er ukorrekt, men hvis den er, så må vi spørge os selv, om vi kan leve med en styreform som epistokrati, hvis bevarelse er afhængig af dens gode resultater. Demokratiet og dets fortalere finder en retfærdiggørelse for demokratiet, som eksisterer uden for empirien. Dette forsvar bunder i menneskesyn og værdier, noget Brennan kritiserer omfattende i sin bog.

Det kan være positivt, at ens styreform også er værdifuld i mere end blot en instrumentel forstand. De demokratiske nationer i verden bryster sig ikke af demokratiet på grund af dets evner til at skabe gode resultater eller lignende, de bryster sig af de effekter, det kan have på deres borgere.

Der er en chance for, at demokratiet er med til at skabe et åndsfællesskab i en nation, som potentielt knytter os tættere sammen. Hvis de vigtigste beslutninger i samfundet træffes af en lille gruppe vælgere, mens resten af borgerne må se til, så kan man forestille sig, at det fordrer en apati hos dem uden indflydelse. Deres aktie i deres nations velstand er devalueret, fordi de ikke kan deltage i udformningen af deres samfund, og således mister de kampgejsten. Det kan være at følelsen af, at folk bliver hørt giver dem et initiativ til at kæmpe yderligere. For som vi har set i opgaven, så stemmer folk ikke egoistisk. Folk stemmer efter, hvad de tror, er godt for deres fædreland.

Ovenstående ville Brennan umiddelbart afvise, fordi der ikke foreligger konkret empiri for det, og vi er umiddelbart tilbøjelige til at give ham ret. Men det er dog underligt, at Brennan dedikerer meget lidt tid til overvejelserne om, om der kunne være mere end blot de rent empiriske og instrumentelle motivationer bag valget af en styreform.

Bør epistokratiet ikke også have en værdi udover sin evne til at skabe gode resultater, så vi kunne forsvare at gå i krig for vores styreform. For man kan argumentere for, at en nations styreform er en refleksion af de værdier, man har i samfundet. Diktaturer har

oftest en patriarkalsk samfundskultur, hvor vi i demokratier ser en meget høj grad af ligestilling sammenlignet. Når vi skal forsvare en styreform må det på en eller anden måde være mere end bare, at vi de seneste år har haft gode oplevelser med den givne styreform. For styreformen må også være en afspejling af hvilke slags mennesker, der bor i det givne samfund, om vi generelt er åbne for nye idéer, alternative holdninger og modstridende synspunkter, som demokratiet ideelt set burde være.

Dette er ikke afvisning af, at epistokratiet kunne have denne værdi, vi beskriver ovenfor. Brennan behandler bare ikke epistokratiet ud fra andre parametre end blot det instrumentelle, og det kunne være interessant at diskutere denne facet af epistokratiet i praksis.

Symbolet på lighed og frihed

Bør et sprogliggørelse omtale noget reelt og konkret for at besidde og udtrykke værdi? Mange af demokratiets fortalere benytter sig i særdeleshed af demokratiets symbolværdi som forsvar for demokratiet. De mener, at demokratiet har en særlig evne til at udtrykke ligheden mellem borgerne. Alle mennesker har en stemmeret, det er en medfødt rettighed. Nogle forstår det endda sådan, at demokratiet er essentielt for at kunne udtrykke lighed.

Men Brennan mener ikke, at man behøver demokratiet for at udtrykke lighed. Der er flere måder at vise og udtrykke lighed på. I stedet kunne man lige så vel benytte sig af skilte, statuer eller mærkedage, der på den ene eller anden måde udtrykker lighed, på samme måde som Statue of Liberty udtrykker frihed.

Det reelle praktiske forhold i at alle mennesker som udgangspunkt er *lige* ved, at de ikke behøver en særlig viden eller indsats for må udtrykke sig politisk, vil imidlertid give mere lighed i forhold til de politiske friheder i samfundet. Der er så at sige handling og realitet bag det egalitære udtryk i demokratiet. Satte man et skilt op i Nordkorea, hvorpå der stod at alle mennesker var lige, ville det i manges øjne klinge hult. Flere ville givetvis have det fint med det, hvis det foregik i Danmark eller USA. Der er altså en form for

relation, der ikke kan benægtes, når vi taler om reelle samfundsmæssige forhold, og hvordan de udtrykkes.

Der tegner sig derfor et egalitært problem for Brennan, som han forsøger at komme uden om. Epistokratiet *er* mindre egalitært end demokratiet, og det er mindre generøst, når det omhandler de politiske friheder. Borgerne skal lægge en indsats, hvis de vil benytte sig af de politiske friheder. Det vil naturligvis begrænse mængden af mennesker, der vi kunne deltage i politiske valg, da ikke alle mennesker vil leve op til for eksempel en test i viden om politiske forhold. Begrænsningen har Brennan imidlertid ikke noget problem med, hvis der kommer positive resultater ud af det. Der vil dermed blive en form for opdeling mellem borgerne, med hvem der har og ikke har stemmeret.

Med afsæt i Brennans empiri ligger der klare beviser for, at mennesker identificerer sig med de grupperinger, de indgår i. Ligeledes ligger der beviser for, at mennesker ikke blot nøjes med at identificere sig med den gruppe, de tilhører eller ønsker at være en del af. De udvikler samtidigt en næsten fanatisk oplevelse af, at deres gruppe er de *gode*, og at de øvrige grupper har deres tilhørsforhold, fordi de er onde, dumme og usympatiske og ikke blot fordi, de forstår verden på en anden måde. Når man laver denne opdeling mellem borgere *med* og *uden* stemmeret, laver man også grupperinger, hvor denne form for hooliganisme kan eksistere. Mennesker kan ikke bare lade være med at gøre som mennesker gør, fordi grupperne bliver anderledes, og resultatet heraf kan meget nemt være det samme problem, som Brennan ligeledes selv identificerer i demokratiet.

Voting in your own interest

Brennan forklarer i kapitel to og fem, at mennesket som udgangspunkt stemmer altruistisk til demokratiske valg. Folk stemmer altså efter, hvad de mener er i, samfundets generelle interesse, og ikke blot med afsæt i hvad de har af egne egoistiske interesser.

Brennan mener derfor, at han har løst problemet med, at det kun er en lille elitær skare af mennesker, der skal foretage valg på andres vegne. De epistokratisk udvalgte vælgere

foretager nemlig altruiske valg på andres vegne og ikke egoistiske, som man ifølge f.eks. Thomas Christiano skulle tro.

Brennan mener, at han har belæg for at sige, at man i demokratiet som udgangspunkt træffer valg på en altruistisk måde snarere end en egoistisk, og at der er en klar grund til, at mennesker træffer valg på denne måde i et demokrati. Demokratiet gør, at den enkelte borger har så begrænset direkte magt, at der ikke er nogen anledning til at stemme herefter.

Er man egoistisk giver det, ifølge Brennan, slet ikke mening at stemme i demokratiet, så de politisk aktive borgere vil næsten automatisk have blik for, at stemmerne skal tildeles med blik for den almene borgers interesser. De egoistiske borgere udelukker derfor næsten sig selv i demokratiet, de har ikke mulighed for at gøre en forskel alligevel så hvorfor forsøge.

Det kan dog give problemer at slutte direkte fra, hvad der gør sig gældende i demokratiet, hvor borgerens stemmeret næsten ingen reel værdi og magt har, til hvad der gør sig gældende i et epistokrati, hvor borgeren med stemmeret nu pludseligt har markant mere magt og indflydelse.

Der er for eksempel problemet med *egoisterne*. Det forlyder, at disse som udgangspunkt ikke vil stemme, da de hellere vil bruge tiden på andre ting, da de alligevel har så begrænset politisk magt. Situationen i epistokratiet er dog forandret i dette henseende. Dem der stemmer har nu væsentligt mere magt, så nu ville der være en anledning for at deltage aktivt. Hvis tidligere gør sig gældende for egoisterne, så vil disse nu have en bedre anledning til at deltage. Ydermere vil disse nu også have en bedre anledning til at erhverve sig den krævede viden, så at de kan deltage politisk. Brennan forklarer, at man blot skal have mængden af stemmeberettigede borgere til, at være omkring tusinde mennesker eller flere, så bør der ikke være et problem (Brennan 2016, s. 120). Men uden at have afprøvet epistokratiet kan det være problematisk at vide, hvordan virkeligheden ville udspille sig.

Virkelighedens Vulcans

Et af de gennemgående elementer i Brennans argumentation omkring attraktive og ikke-attraktive vælgergrupper er begrebet *Vulcans*. Man kunne derfor passende spørge, hvad en Vulcan er, og hvem der repræsenterer disse mellem borgerne.

Som tidligere forklaret opdeler Brennan forskellige vælgertyper i tre kategorier: *Hobbits*, *Hooligans* og *Vulcans*. De to første kategorier, Hobbits og Hooligans, omhandler vælgere, der er velrepræsenterede i demokratiet. Hobbits er de åbenlyst uvidende vælgere, der ikke opsøger viden omkring politik og med stor sandsynlighed heller ikke stemmer. Hooligans er derimod væsentligt mere aktive og interesserede i politik. De stemmer, men de holder sig primært til et parti og nærer had til de øvrige. De udvælger den viden, de tilegner sig omkring politik, så den passer ind i deres allerede eksisterende overbevisning, og de er ikke modtagelige over for andre forståelser. Sidst, og mest interessant, er der kategorien *Vulcans*. Denne type vælgere er politisk interesserede men uden det sociale engagement og den aggressive selvretfærdiggørelse, som vi for eksempel ser ved Hooligans. *Vulcans* er rationelle og upartiske, og deres forståelser er baseret på viden.

Hvor de første kategorier dækker over vælgere, der i mere eller mindre grad er repræsenteret i virkeligheden, så formår ingen ifølge Brennan at være en *sand* Vulcan. Der er altså ingen mennesker der, i Brennans øjne, reelt formår, at være helt videnskabelige og rationelle i deres omgang med politik, og derfor er der heller ikke nogle, der passer helt ind i kategorien. Skulle han give nogle bud, ville det være politiske filosoffer eller eksperter, der ville kunne kreditere sig med at være Vulcan.

Alle tre begreber omtaler Brennan som *konceptuelle arketyper*, men der er alligevel væsentlig forskel på de tre kategorier, hvis man anskuer dem i praktisk forstand. Brennan har ingen problemer med, at finde på eksempler der repræsenterer Hobbits og Hooligans, men han begrænser sig, når det begynder at omhandle *Vulcans*.

Jason Brennan beskriver overvejende sig selv, som en empiriker. Han ønsker at lade realiteterne og resultaterne tale og lade vores empiriske viden råde. På trods af dette tillader han sig alligevel at benytte et vælgerideal i form af *Vulcans*, når han

kategoriserer de forskellige vælgertyper, hvor han i stedet for kunne finde en vælgergruppe, der reelt er velrepræsenteret blandt mennesker. For Brennans Vulcans er præcist det, som de to foregående vælgertyper mangler.

Uanset hvad anledningen måtte være, virker det tvetydigt, netop når han advokerer for, at vores forståelse bør tage afsæt i virkeligheden og ikke i gisninger eller flyvske opfattelser. Men alligevel baserer en af Brennans primære vælgerreferencer sig på at være en utopisk fremstilling. Ud fra beskrivelserne af de andre vælgertyper og ud fra Brennans ønske om den velinformerede og reflektive vælger, så er det klart, at en Vulcan vil udgøre en form for ideelvælger for Brennan. Hvis der fandtes Vulcans, ville de uden tvivl kunne gennemføre en epistokratisk videnstest og derfor være en del af vælgerskaren i Brennans epistokrati. En del Hooligans ville måske også kunne opnå stemmeret, og Hobbits ville naturligvis ikke. Ud fra Brennans beskrivelse omkring de forskellige vælgergrupper, så tegner der sig et billede af, at praktisk talt ingen opfører sig som Vulcans, rigtigt mange som Hooligans og lidt færre som Hobbits. Som virkeligheden forholder sig, så er der for næsten ingen der formår, at tilgå politik og politiske spørgsmål på en ønskværdig måde, hvis vi opstiller vælgertypen Vulcan som det teleologiske mål. Det virker derfor problematisk, at benytte disse Vulcans som repræsentation for en gruppe mennesker, der egentlig ikke eksisterer. Det kan være svært at sammenligne grupperne på mere end idealistisk plan, når den ene af disse grupper ikke eksisterer i praksis.

Kan epistokratiet ændre os?

Et underliggende, men dog tydeligt, tema i Brennans *Against Democracy* er hans libertarianske ideologi. Selv om Brennan som udgangspunkt holder sig til at fremlægge undersøgelser, når han argumenterer imod demokratiets fortalere, så er der nogle tilfælde, hvor det bliver tydeligt, at han er ideologisk præget. Især når vi taler omkring, hvordan han ser mennesket og dets muligheder for at handle rationelt, selv om undersøgelserne, han selv fremlægger, viser noget andet.

Brennan indrømmer dog også, at man som menneske aldrig kan sige sig selv fri for at være præget på en bestemt måde, når man anskuer verden omkring os, om det så er politik, videnskabelige resultater eller andre fænomener. Vi bør dog altid stræbe efter at afstå fra denne bias, så vi kan anskue resultaterne videnskabeligt.

Hvis man, for diskussionens skyld, accepterer den empiri og de undersøgelser, Brennan fremlægger, danner der sig et klart billede af, hvordan man kan forstå den almene demokratiske vælger. Det er fåtallet der har en reel viden om de politiske forhold, faktisk kun cirka 25 procent. De øvrige cirka 75 procent er enten dårligt informerede, intetanende eller så ved de mindre end ingenting. Det vil sige, at hvis du sætter dine svar tilfældigt i en test med flere svarmuligheder, så har du bedre chance for at svare rigtigt, end disse borgere har stemt.

Hvis man ser viden, empati og refleksivitet som dyder, virker en præcis beskrivelse af den politiske borgere næsten dystopisk. I lyset af dette mener Brennan, at epistokratiet ville være et bedre bud som styreform, eftersom vi ved, at indførelsen af dette vil spolere færre mennesker med politiske spørgsmål og det politiske spil. Samfundet kommer til benytte sig af de borgere, der har erhvervet sig viden omkring politik og samfundsmæssige forhold, og som derfor har større indsigt i, hvad deres afgivne stemmer resulterer i.

Imidlertid mangler der belæg for at tro, at disse epistokratiske vælgere pludseligt ændrer deres adfærd, når de indgår i den nye epistokratiske styreform. Der er altså ikke noget, der umiddelbart forklarer, hvorfor Hooligans skulle stoppe med at være Hooligans, når de indtræder i epistokratiet. Vi er naturligvis ovre problemet med Hobbits, da de vil blive udelukket i en vidensbaseret test, men Hooligans ville med stor sandsynlighed fortsætte som hidtil.

Man kunne derfor anklage Brennan for at være *for* optimistisk med hensyn til menneskets evne til at forandre sig, blot fordi vi gør mængden af borgere, der indgår i gruppen af vælgere, mindre. Man kan argumentere for, at det teoretisk set vil være et vellykket alternativ fordi, man fjerner de *mest* uønskede vælgere, og bundniveauet derfor bliver hævet. I så fald vil det dog stadigvæk være et tilfælde, hvor man fjerner det værste og lade store dele af det øvrige problem forblive. Og, som Brennan forklarer, så

findes der praktisk talt ikke borgere, der reelt opfører sig, som dyderne foreskriver. Hvis Brennan ønsker, at vi skal skære den andel borgere fra, der ingenting ved eller som ved mindre end ingenting, vil vi fortsat primært have vælgere tilbage, der opfører sig som Hooligans. Hvorfor skulle de ikke fortsat have stærke og urokkelige forståelser af hvordan verden hænger sammen? Hvorfor skulle de opgive at tro, at mennesker med andre overbevisninger er dumme og onde?

Sådan overkommer du dine kognitive bias!

Selv om Brennan på den ene side siger, at vi aldrig kan blive en *rigtig* Vulcan, så har han alligevel svært ved at begrænse sin tro på, at vi ikke kan overvinde vores politiske bias. Flere gange forklarer han, at det ikke er muligt for mennesket at være en Vulcan, der møder verden uden forudindtagethed og bias. Især ikke når vi taler politik, hvor vores kognitive bias er særligt stærke. Andre steder forklarer han, at selv om, at vi ikke har forudsætninger for at blive Vulcan, så mener han alligevel, at man kan overvinde sin kognitive bias med en form for indsats:

"Political psychology shows that we are not disposed to be vulcans. But we can overcome our cognitive biases with effort." (Brennan; 2016; s. 48)

Det virker en smule forvirrende, når han på den ene side argumenterer for, at vi ikke kan blive Vulcans, da vi ikke helt kan overvinde vores bias men senere forklarer, at det kan vi godt alligevel, såfremt vi lige gør en indsats.

Hvis det gør sig gældende, at vi med en form indsats kan overvinde dette ideologiske præg, så hører det sig til, at der følger en forklaring herpå. Brennan bør uddybe sin forklaring om, hvordan vi kan hæve os over vores politiske tendenser og bias.

En alternativ udlægning af Brennans forklaring kunne være, at Brennans tro på at mennesket faktisk alligevel formår at hæve sig over disse præg og derved formår at tænke helt rationelt. Måske er dette et endnu tilfælde, hvor Jason Brennans bias skinner igennem ved en ellers overvejende rationel udredning.

Sagen er dog blot, at han forinden har forklaret, at vi, og i særdeleshed når det angår politik, er stærkt bundet af vores ideologier og overbevisninger. Så meget, at det virker usandsynligt, at vi med en form for indsats hæve os over en relation, der ikke kun omhandler, hvor vi effektivt sætter et kryds, men ligeledes omfatter en lang række sociale relationer såvel som vores selvforståelse.

Konklusion

Vi har gennem opgaven undersøgt demokratiet og vælgerne som de præsenteres af Jason Brennan i værket *Against democracy*. Vi har set, hvordan vælgerne er uvidende, irrationelle og systematisk misinformede. Vi har ligeledes set, hvordan demokratiet spiller vælgerne ud mod hinanden og tvinger dem i et modsætningsforhold, der hverken gavner samfundet eller vælgerne.

Brennan mener, at ovenstående er nok til, at vi bør overveje at erstatte demokratiet med en alternativ styreform. Brennan foreslår epistokratiet, et vidensstyre hvor stemmerne og magten tildeles de, der ved mest om politik. For vi skal ikke bevare demokratiets blot fordi, vi synes, det føles rart. Demokratiet skal, ligesom alle andre styreformer, måles på dets resultater, og hvis alternativerne kan skabe bedre resultater, så bør vi foretrække dem.

I skarp kontrast til dette står David Estlund, som forsvarer demokratiets værdi, fordi det kan accepteres af borgerne. Estlund mener, at epistokratiet vil være uacceptabelt, fordi en elite vil bestemme, og dem uden stemmeret vil ikke få deres interesser varetaget.

I vores diskussion har vi set, hvordan demokratiet og epistokratiet er forskellige men har en lang række fællestræk. Vi har ligeledes set, at mange demokratier har en lang epistokratiske træk forvejen. Diskussionen om epistokrati og demokrati er derfor et spørgsmål om at udvide eller begrænse epistokratiet, det er ikke et spørgsmål om at afskaffe den ene til fordel for den anden. Vi har desuden set, at selvom Brennan mener, at hans teori er solidt funderet i empiri, så skinner hans egne ideologiske præferencer igennem og til tider beskæmmer et ellers meget sobert værk.

Det står nu klart, at demokratiet har store problemer. Brennans kritik er sober og underbygget af meget empiri, som gør det svært at benægte, at vælgerne generelt ikke ved noget om politik. Løsningen på dette problem kan naturligvis være en afskaffelse af demokratiet til fordel for en alternativ styreform, som Brennan foreslår. I praksis virker det usandsynligt, at det vil ske. Men Brennans værk gør det svært for jubeldemokrater at benægte, at demokratiet også har fejl. Så kritikken af demokratiet udgør et centralt indspark i en debat, der først lige er begyndt, om demokratiets fremtid.

Litteraturliste

- Brennan, Jason (2016). *Against Democracy*. Princeton University Press.
- Brennan, Jason (2011). *The Ethics of voting*. Princeton University Press.
- Estlund, David (2008). *Democratic Authority*. Princeton University Press.
- Kymlicka, Will (2002). *Contemporary political philosophy*. Oxford University Press.
- Brennan, Jason (2011). *The Right to a Competent Electorate*. The Philosophical Quarterly.
- Reynan-Querol, Marta (2005). *Does democracy preempt civil wars?* European Journal of Political Economy.
- Brennan, Jason (2009). *Polluting the Polls: When Citizens Should Not Vote*. Australasian Journal of Philosophy.
- Mill, John Stuart (1991). *John Stuart Mill on liberty and other essays; Considerations on representative government*. Oxford University Press.

Hjemmesider

- Økonomi- og indenrigsministeriet (2017). *Folketingsvalg siden 1945*. (Hentet 29-05-2017)
<http://valg.oim.dk/valg/folketingsvalg/folketingsvalg-siden-1945/>
- Folketinget (2017). *Løsgængere i Folketinget siden 1945*. (Hentet 29-05-2017)
<http://www.ft.dk/folketinget/oplysningen/folketingsmedlemmer/loesgaengere.aspx>
- Stanford Encyclopedia of Philosophy (2016). *The Ethics and Rationality of Voting*. (Hentet 29-05-2017)
<https://plato.stanford.edu/entries/voting/>
- The Telegraph (2016). *US Election 2016: Voter turnout fell to 58 per cent this year, estimates show*. (Hentet 29-05-2017)
<http://www.telegraph.co.uk/news/2016/11/14/us-election-2016-voter-turnout-fell-to-58-per-cent-this-year-est/>
- Ordnet.dk (2017). *Demokrati*. (Hentet 29-05-2017)
<http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=demokrati>
- University of Arizona (2017). *Thomas Christiano – A philosopher at the university of Arizona*. (Hentet 29-05-2017)

<http://www.u.arizona.edu/~thomasc/>

- Danmarkshistorien.dk (2017). *Jacob Brønnum Scavenius Estrup, 1825-1913*. (Hentet 29-05-2017)

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/jacob-broennum-scavenius-estrup-1825-1913/>